

Energa

GRUPA ORLEN

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok
zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku zgodne
z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi
przez Unię Europejską**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Grupy oraz wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	9
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	12
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	13
5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	13
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
7. Zmiana szacunków	14
8. Nowe standardy i interpretacje	14
9. Istotne zasady rachunkowości	15
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	29
10. Linie biznesowe (Segmenty działalności)	30
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT	34
11. Przychody i koszty	34
12. Podatek dochodowy	36
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	42
13. Rzeczowe aktywa trwałe	42
14. Aktywa niematerialne	46
15. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	48
16. Wartość firmy	50
17. Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności	50
18. Zapasy	52
19. Prawa do emisji CO ₂	52
20. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	52
21. Pozostałe aktywa	53
22. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	53
23. Wynik netto przypadający na jedną akcję	56
24. Dywidendy	56
25. Rezerwy	56
26. Pozostałe zobowiązania	60
27. Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	60
28. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	60
29. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	61
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	62
30. Instrumenty finansowe	62
31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	71
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	76
32. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	77
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	78
33. Zobowiązania inwestycyjne	79
34. Informacja o podmiotach powiązanych	79
35. Zobowiązania z tytułu umów leasingu	80
36. Zarządzanie kapitałem	80
37. Aktywa i zobowiązania warunkowe	80
38. Struktura zatrudnienia	81
39. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy	81
40. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy	83

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	10	20 095	13 791
Przychody z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny		349	-
Koszt własny sprzedaży	11.1	(17 798)	(10 971)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 646	2 820
Pozostałe przychody operacyjne	11.4	945	214
Koszty sprzedaży	11.1	(983)	(953)
Koszty ogólnego zarządu	11.1	(397)	(325)
Pozostałe koszty operacyjne	11.5	(844)	(478)
Przychody finansowe	11.6	168	74
Koszty finansowe	11.7	(429)	(268)
Udział w zysku (stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności		71	185
Zysk/(strata) brutto		1 177	1 269
Podatek dochodowy	12	(168)	(332)
Zysk/(strata) netto za okres		1 009	937
Przypadający na:			
Właścicieli jednostki dominującej		967	968
Udziały niekontrolujące		42	(31)
Zysk/(strata) na jedną akcję (w złotych)	23		
- podstawowy		2,34	2,34
- rozwodniony		2,34	2,34

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Wynik netto za okres		1 009	937
<i>Składniki, które nigdy nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>		33	69
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	25.1	40	85
Odroczony podatek dochodowy		(7)	(16)
<i>Składniki, które w przyszłości mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>		(31)	183
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		1	-
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	30.6	(40)	226
Odroczony podatek dochodowy		8	(43)
Udział w innych całkowitych dochodach jednostek wykazywanych metodą praw własności		-	1
Inne całkowite dochody netto		2	253
Całkowite dochody razem		1 011	1 190
Przypadające na:			
Właścicieli jednostki dominującej		969	1 220
Udziały niekontrolujące		42	(30)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	17 386	15 281
Aktywa niematerialne	14	1 487	974
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	15	1 050	1 063
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	17	153	128
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12.3	418	237
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	30.1	190	254
Pozostałe aktywa długoterminowe	21.1	702	289
		21 386	18 226
Aktywa obrotowe			
Zapasy	18	346	111
Należności z tytułu podatku dochodowego		399	102
Należności z tytułu dostaw i usług	30.4.1	3 271	2 074
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	30.1	210	105
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	1 100	340
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	21.2	478	231
		5 804	2 963
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	29	58	49
SUMA AKTYWÓW		27 248	21 238

	Nota	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	22.1	4 522	4 522
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		6	5
Kapitał rezerwowy	22.4	1 031	821
Kapitał zapasowy	22.5	1 661	1 661
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	22.6, 30.6	55	87
Zyski zatrzymane	22.7	3 706	2 912
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej		10 981	10 008
Udziały niekontrolujące	22.8	559	(66)
		11 540	9 942
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	30.4.2	1 531	1 309
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30.4.2	1 965	2 501
Rezerwy długoterminowe	25	696	734
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.3	931	910
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje długoterminowe	27	326	301
Zobowiązania z tytułu leasingu	35	817	838
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	26.1, 30.1	5	9
Zobowiązania z tytułu umów	30.1	9	9
		6 280	6 611
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	30.1	2 388	1 067
Zobowiązania z tytułu umów	30.1	314	297
Bieżąca część kredytów i pożyczek	30.4.2	2 537	1 395
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30.4.2	609	31
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		3	13
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	27	202	180
Rezerwy krótkoterminowe	25	2 496	1 073
Pozostałe zobowiązania finansowe	30.1	609	448
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	26.2	245	161
		9 403	4 665
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	29	25	20
Zobowiązania razem		15 708	11 296
SUMA PASYWÓW		27 248	21 238

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Nota	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej							Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał rezerwowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane				
Na dzień 1 stycznia 2022		4 522	5	821	1 661	87	2 912	10 008	(66)	9 942	
Inne całkowite dochody netto	22.7	-	1	-	-	(32)	33	2	-	2	
Zysk netto za okres		-	-	-	-	-	967	967	42	1 009	
Suma całkowitych dochodów za okres		-	1	-	-	(32)	1 000	969	42	1 011	
Podział zysków/ pokrycie straty z lat ubiegłych		-	-	210	-	-	(210)	-	-	-	
Zmiana struktury właścicielskiej		-	-	-	-	-	4	4	583	587	
Na dzień 31 grudnia 2022		4 522	6	1 031	1 661	55	3 706	10 981	559	11 540	
Na dzień 1 stycznia 2021		4 522	5	1 018	1 661	(96)	1 678	8 788	(36)	8 752	
Inne całkowite dochody netto	22.7	-	-	-	-	183	69	252	1	253	
Zysk (strata) netto za okres		-	-	-	-	-	968	968	(31)	937	
Suma całkowitych dochodów za okres		-	-	-	-	183	1 037	1 220	(30)	1 190	
Podział zysków/ pokrycie straty z lat ubiegłych		-	-	(197)	-	-	197	-	-	-	
Na dzień 31 grudnia 2021		4 522	5	821	1 661	87	2 912	10 008	(66)	9 942	

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		1 177	1 269
Korekty o pozycje:			
Udział w (zysku)/stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności		(71)	(185)
(Zysk)/strata z tytułu różnic kursowych		(3)	(3)
Amortyzacja	11.2	1 134	1 079
Odsetki i dywidendy, netto		306	216
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(272)	124
Zmiana stanu rezerw	32	2 640	1 207
Pozostałe korekty	32	(92)	45
Zmiana stanu kapitału pracującego:			
Zmiana stanu należności krótkoterminowych i rozliczeń międzyokresowych czynnych krótkoterminowych	32	(1 408)	(78)
Zmiana stanu zapasów		(235)	30
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem kredytów i pożyczek oraz rozliczeń międzyokresowych biernych krótkoterminowych	32	1 449	300
		4 625	4 004
Podatek dochodowy (zapłacony)		(638)	(345)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		3 987	3 659
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz inwestycji w nieruchomości inwestycyjne		4	21
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	32	(4 992)	(2 673)
Inne przepływy z aktywów finansowych		126	-
Sprzedaż jednostki zależnej		-	21
Przepływy netto z tytułu pożyczek		-	1
Pozostałe		33	32
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 829)	(2 598)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		586	-
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	30.4.2	3 980	2 718
Splata zaciągniętego zadłużenia	30.4.2	(2 606)	(3 458)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	30.4.2	(71)	(70)
Otrzymane dotacje		43	85
Odsetki zapłacone	30.4.2	(321)	(204)
Pozostałe		(14)	(12)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 597	(941)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		755	120
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	20	340	221
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		5	-
Zmiana stanu środków pieniężnych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży		-	(1)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	20	1 100	340
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		271	171

*szczegółowy opis dokonanych przekształceń został zawarty w nocie 9.32

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE
1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Energa SA („Grupa”) składa się z **Energa Spółka Akcyjna** („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz nota 2).

Nazwa jednostki dominującej: Energa SA

Forma prawna: spółka akcyjna

Kraj siedziby: Rzeczpospolita Polska

Siedziba: Gdańsk

Adres: al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk

KRS: 0000271591

REGON: 220353024

NIP: 957-095-77-22

Jednostka dominująca została utworzona na czas nieokreślony.

Od zakończenia poprzedniego okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany w nazwie jednostki lub innych danych identyfikacyjnych.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku oraz zawiera odpowiednie dane porównawcze.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej,
2. wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej,
3. obrót energią elektryczną.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku podmiotem kontrolującym Spółkę i Grupę Kapitałową Energa SA oraz jednostką dominującą najwyższego szczebla Grupy Kapitałowej Energa SA jest Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. („PKN ORLEN”).

2. Skład Grupy oraz wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone
2.1. Skład Grupy na koniec okresu sprawozdawczego

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w skład Grupy wchodziła Energa SA oraz następujące spółki zależne:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Linia biznesowa (Segment) Dystrybucja					
1	Energa-Operator SA	Gdańsk	dystrybucja energii elektrycznej	100	100
2	Energa Operator Wykonawstwo Elektroenergetyczne Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	100	100
Linia biznesowa (Segment) Sprzedaż					
3	Energa-Obrót SA	Gdańsk	obróć energią elektryczną	100	100
4	Energa Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	100	100
5	Energa SLOVAKIA s.r.o. w likwidacji	Bratysława	obróć energią elektryczną	100	100
6	Enspirion Sp. z o.o.	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	100	100
Linia biznesowa (Segment) Wytwarzanie					
7	Energa Wytwarzanie SA	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
8	Energa Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	89,64	89,64
9	Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	100	100

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
10	Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	Ostrołęka	dystrybucja energii cieplnej	100	89,64
11	Energa Serwis Sp. z o.o.	Ostrołęka	usługi serwisowo- remontowe	89,64	89,64
12	Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	Kalisz	dystrybucja energii cieplnej	91,24	91,24
13	CCGT Grudziądz Sp. z o.o.	Grudziądz	wytwarzanie energii	100	100
14	CCGT Gdańsk Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
15	Energa MFW 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
16	Energa MFW 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
17	LBW 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	holdingi i zarządzanie spółkami i przedsiębiorstwami	100	-
18	ECARB Sp. z o.o.	Gdańsk	działalność finansowa	89,64	100
Linia biznesowa Pozostałe					
19	Energa Finance AB (publ)	Sztokholm	działalność finansowa	100	100
20	Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Gdańsk	teleinformatyka	100	100
21	Energa Logistyka Sp. z o.o.	Płock	logistyka i zaopatrzenie	100	100
22	Energa Invest Sp. z o.o.	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	100	100
23	Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya Sp. z o.o.	Gdańsk	działalność rozwojowa w zakresie inżynierii	100	100
24	CCGT Ostrołęka Sp. z o.o.	Ostrołęka	wytwarzanie energii	50	100
25	Energa Green Development Sp. z o.o.	Gdańsk	realizacja projektów inwestycyjnych	100	100

Dodatkowo na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa posiada udziały we wspólnym przedsięwzięciu Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. (dawniej Elektrownia Ostrołęka SA) oraz w jednostce stowarzyszonej – Polimex-Mostostal S.A. („Polimex”) (patrz opis w nocie 2.2.).

2.2. Zmiany w składzie Grupy oraz inwestycjach we wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone w okresie sprawozdawczym

2.2.1. Polska Grupa Górnicza

W dniu 25 października 2022 roku spółka ECARB Sp. z o.o. dokonała zbycia na rzecz Skarbu Państwa wszystkich posiadanych akcji PGG w liczbie 6.000.000 sztuk za łączną cenę 1 zł. W momencie przeniesienia własności akcji PGG na Skarb Państwa ich wartość w bilansie Grupy wynosiła zero zł. Na dzień bilansowy Grupa nie posiadała inwestycji we wspólne przedsięwzięcie w PGG.

2.2.2. Polimex-Mostostal

W dniu 18 stycznia 2017 roku Zarząd Energa SA wraz z Enea S.A., PGE S.A., PGNiG Technologie S.A. („Inwestorzy”) oraz Polimex-Mostostal S.A. zawarł umowę inwestycyjną („Umowa inwestycyjna”), na podstawie której Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji kapitałowej w Polimex. Energa SA posiada około 39 mln akcji o wartości nominalnej 2 zł każda, co przekłada się na 16,26% udziału w akcjonariacie Polimexu.

Udział w Polimexie został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona ujmowana metodą praw własności. Powołany Umową inwestycyjną Komitet Inwestorów, w skład którego wchodzi wszyscy Inwestorzy, skutkuje wywieraniem znaczącego wpływu na inwestycję poprzez wpływ na politykę finansową i operacyjną oraz na ustalanie składu organów Polimexu.

Polimex jest spółką inżynieryjno-budowlaną z siedzibą w Warszawie, notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Wartość posiadanego przez Energa SA pakietu akcji wg kursu dziennego na dzień 30 grudnia 2022 roku wynosi 172 mln zł.

W efekcie dokonanej na dzień 30 września 2022 roku wyceny pakietu akcji w posiadaniu Grupy stwierdzono utratę wartości tych akcji i zawieszono odpis w wysokości 34 mln zł. Zawieszony odpis odwrócono w całości w IV kwartale 2022 roku w związku z ponowną wyceną pakietu akcji na dzień 31 grudnia 2022 roku. W IV kwartale 2022 roku nastąpił rynkowy wzrost kursu akcji Polimexu.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynosi 153 mln zł.

2.2.3. Elektrownia Ostrołęka

Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. jest spółką celową, w której wspólną kontrolę sprawują Energa SA i Enea S.A. Spółkę powołano w celu realizacji projektu budowy bloku energetycznego w Ostrołęce („Projekt węglowy”).

W wyniku przeprowadzonych analiz, w dniu 2 czerwca 2020 roku wstrzymano realizację Projektu węglowego.

W dniu 22 grudnia 2020 roku Energa SA zawarła z ENEA S.A. dwa porozumienia:

a) „Porozumienie w sprawie współpracy przy podziale Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.” na mocy którego, ENEA S.A. zrezygnowała z udziału w realizacji Projektu gazowego oraz uregulowane zostały opisane wyżej kwestie związane z podziałem Projektu węglowego,

b) „Porozumienie w sprawie współpracy przy rozliczeniu inwestycji budowlanej Elektrowni Ostrołęka C”, zgodnie z którym koszty związane z zakończeniem inwestycji będą rozliczane proporcjonalnie przez strony porozumienia według dotychczasowych zasad oraz w ramach limitów przyjętych w porozumieniu zawartym między Spółką a ENEA S.A. w dniu 30 kwietnia 2019 roku.

Do dnia 31 grudnia 2022 roku łączna wartość dokapitalizowania spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Energa SA (łączna cena objęcia udziałów przez Spółkę) wyniosła 351 mln zł.

Inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość inwestycji w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynosi zero zł.

Rozliczenie Projektu węglowego

W dniu 25 czerwca 2021 roku Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., CCGT Ostrołęka Sp. z o.o., Wykonawca Projektu węglowego (GE Power Sp. z o.o. oraz GE Steam Power Systems S.A.S.) oraz Wykonawca Projektu gazowego (General Electric Global Services GmbH razem z GE Power Sp. z o.o.) podpisały „Dokument zmiany kontraktu z dnia 12 lipca 2018 roku na budowę Elektrowni Ostrołęka „C” o mocy 1000 MW”, w tym tzw. „Porozumienie ws. Rozliczenia”. Zgodnie z Anekssem do Porozumienia całkowita kwota jaką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. była zobowiązana zapłacić na rzecz Wykonawcy Projektu węglowego, nie przekroczy 1,35 mld zł (netto). Koszty związane z Projektem węglowym były rozliczane proporcjonalnie przez ENEA S.A. i Energa SA. Opis dotyczący rozliczenia rezerwy znajduje się w nocie 25.2.

Umowy pożyczki

Pomiędzy Energa SA, Enea S.A. oraz Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. zawarto dwie umowy pożyczki związane z realizacją Projektu węglowego.

Pierwszą umowę pożyczki zawarto 17 lipca 2019 roku na kwotę 58 mln zł. Drugą umowę pożyczki zawarto 23 grudnia 2019 roku. Kwota pożyczki wynosiła maksymalnie 340 mln zł i była wypłacana w transzach, na uzasadniony wniosek Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. Pierwsza transza w kwocie 160 mln zł została wypłacona w dniu 23 grudnia 2019 roku, druga transza w kwocie 17 mln zł w dniu 13 stycznia 2020 roku, zaś trzecia transza w kwocie 163 mln zł w dniu 22 kwietnia 2020 roku.

Na podstawie Umowy Pożyczki Energa SA dokonała warunkowej sprzedaży połowy wierzytelności przysługującej jej z umowy pożyczki wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. na rzecz Enea S.A. W związku ze spełnieniem warunków zawieszających, zbywane wierzytelności przeszły na Enea S.A. Wierzytelności z umowy pożyczki mogą być skonwertowane przez Energa SA oraz Enea S.A. na kapitał Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.

W dniu 26 lutego 2021 roku aneksowane zostały umowy obu pożyczek udzielonych spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Energa SA oraz ENEA S.A. W wyniku podpisania aneksów wydłużono termin spłaty pożyczek udzielonych na podstawie umowy z 17 lipca 2019 roku w wysokości 58 mln zł oraz z umowy 23 grudnia 2019 roku w łącznej wysokości 340 mln zł. Następnie terminy spłaty pożyczek aneksowano jeszcze czterokrotnie. W efekcie aneksów zawartych w dniu 23 grudnia 2022 roku, terminy spłaty obu pożyczek wydłużono, przy czym:

- umowę pożyczki z 17 lipca 2019 roku wydłużono do 11 stycznia 2023 roku oraz
- umowę pożyczki z 23 grudnia 2019 roku wydłużono do 28 lutego 2023 roku.

Realizacja projektu gazowego

W dniu 22 grudnia 2020 roku Energa SA, PKN ORLEN oraz Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. („PGNiG”) podpisały umowę inwestycyjną („Umowa inwestycyjna”) dotyczącą kierunkowych zasad współpracy przy budowie bloku energetycznego w technologii zasilania paliwem gazowym w Elektrowni Ostrołęka „C” („Projekt gazowy”). Strony Umowy inwestycyjnej zobowiązały się do współpracy przy realizacji Projektu gazowego poprzez powołanie nowej spółki, która przejmie od spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wybrane aktywa i pasywa niezbędne dla realizacji Projektu Gazowego. Zgodnie z Umową inwestycyjną Enerdze oraz PKN ORLEN miało przyspaść łącznie 51% udziałów w kapitale zakładowym nowo powoływanej spółki („Pula udziałów”), a PGNiG pozostałe 49% udziałów. W obu przypadkach procent posiadanych udziałów w kapitale ma stanowić taki sam procent ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu współników spółki.

W dniu 18 maja 2021 roku Energa SA zawarła z PKN ORLEN porozumienie określające zasady oraz zakres współpracy przy wykonywaniu Umowy inwestycyjnej. Energa oraz PKN ORLEN uzgodniły, że z przypadającej im Puli udziałów Energa obejmie 50%+1 udział spółki CCGT Ostrołęka Sp. z o.o., a PKN ORLEN pozostałe udziały z przypadającej dla obydwu spółek Puli udziałów. Strony potwierdziły, że w przypadku nieprzystąpienia PGNiG do projektu, PKN ORLEN obejmie w Spółce 49% Udziałów w Kapitale Zakładowym Spółki mających przyspaść PGNiG. Ponadto zgodnie z porozumieniem w przypadku powstania ryzyka

naruszenia przez Energe wymogów umów o finansowanie, PKN ORLEN udzieli Enerdze finansowania niezbędnego do sfinansowania projektu w kwocie nie wyższej niż 1,55 mld zł.

W dniu 29 listopada 2021 roku strony Umowy inwestycyjnej podpisały do niej aneks, w którym potwierdziły gotowość kontynuacji współpracy przy budowie elektrowni zasilanej paliwem gazowym w Ostrołęce, dostrzegając jednocześnie potrzebę dostosowania zasad tej współpracy do warunków, w jakich ma być realizowany ten projekt. Strony dążyć będą do uzgodnienia, aby docelowa forma zaangażowania PGNiG w realizację ww. projektu przyjęła postać udziału finansowego PGNiG, którego wysokość i sposób wniesienia zostaną określone w odrębnej umowie, a która zostanie zawarta do końca 2022 roku. Wskutek zarejestrowanego przez sąd rejestrowy w dniu 2 listopada 2022 roku połączenia PGNiG z PKN ORLEN, w drodze przejęcia PGNiG w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, to jest poprzez przeniesienie całego majątku PGNiG na PKN ORLEN, w zamian za akcje wyemitowane przez PKN ORLEN, prawa i obowiązki PGNiG przeszły na PKN ORLEN. Jednakże na gruncie Umowy Inwestycyjnej oznacza to, iż realizacja założeń tej umowy ogranicza się do współpracy PKN ORLEN i Energa SA, z uwzględnieniem przypadku – wskazanego wyżej – nieprzystąpienia PGNiG do CCGT Ostrołęka sp. z o.o. W wyniku powyższego zachowane zostaje status quo wynikające z porozumienia z dnia 18 maja 2021 roku.

Dodatkowo, 25 czerwca 2021 roku Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. (sprzedający) zawarła ze spółką CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. (kupujący) umowę sprzedaży przedsiębiorstwa przeznaczonego do realizacji Projektu gazowego. Tym samym do CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. zostały sprzedane aktywa, które wypracowano w ramach Projektu węglowego, a które zostaną wykorzystane na potrzeby realizacji Projektu gazowego.

W dniu 2 czerwca 2022 roku Walne Zgromadzenie wspólników CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie kolejnego podwyższenia kapitału zakładowego o wartość 131 mln zł, w efekcie którego kapitał zakładowy spółki wynosi 490,6 mln zł i dzieli się w proporcji 50%+1 udział przypadający na Energe SA, 50%-1 udział przypadający na PKN ORLEN S.A. Rejestracja niniejszego podwyższenia kapitału zakładowego w KRS nastąpiła w dniu 26 lipca 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku udziałowcami CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. są Energa SA oraz PKN ORLEN S.A.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

W ciągu roku 2022 i 2023 do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania, Zarząd Energa SA funkcjonował w następującym składzie:

- 1) w okresie od dnia 15 listopada 2021 roku do dnia 8 kwietnia 2022 roku:
 - Pani Iwona Waksmundzka-Olejniczak - Prezes Zarządu,
 - Pan Marek Kasicki - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych.
- 2) w okresie od dnia 8 kwietnia 2022 roku do dnia 21 kwietnia 2022 roku:
 - Pan Marek Kasicki - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- 3) w okresie od dnia 21 kwietnia 2022 roku do dnia 22 kwietnia 2022 roku:
 - Pan Daniel Obajtek - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania obowiązków Prezesa Zarządu,
 - Pan Marek Kasicki - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- 4) w okresie od dnia 22 kwietnia 2022 roku do dnia 26 kwietnia 2022 roku:
 - Pan Daniel Obajtek - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania obowiązków Prezesa Zarządu,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- 5) w okresie od dnia 26 kwietnia 2022 roku do dnia 1 września 2022 roku:
 - Pan Daniel Obajtek - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania obowiązków Prezesa Zarządu,
 - Pan Michał Perlik - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- 6) W okresie od dnia 1 września 2022 roku do dnia 16 lutego 2023 roku:
 - Pani Zofia Paryła - Prezes Zarządu,
 - Pan Michał Perlik - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- 7) W okresie od dnia 16 lutego 2023 roku do dnia 27 marca 2023:
 - Pani Zofia Paryła - Prezes Zarządu,
 - Pan Michał Perlik - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,

- 8) W okresie od dnia 27 marca 2023 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania:
- Pani Zofia Paryła - Prezes Zarządu,
 - Pan Michał Perlik - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych i Klimatu,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pan Janusz Szurski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 27 kwietnia 2023 roku.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w milionach złotych („mln zł”) o ile nie wskazano inaczej. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji MSSF („KIMSF”).

Zarząd jednostki dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energa SA zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2022 roku. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w jednolitym europejskim formacie raportowania (ESEF), zgodnym z wymogami Rozporządzenia nr 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 roku uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania.

5.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych polskich spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. W przypadku spółek Energa Slovakia s.r.o. oraz Energa Finance AB (publ) walutą funkcjonalną sprawozdań jednostkowych jest euro. Dla celów niniejszego sprawozdania dane sprawozdawcze wyżej wymienionych spółek zostały przeliczone na złote polskie w sposób opisany w nocie 9.5.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w tym, w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień kończący okres sprawozdawczy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości księgowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych i wartości firmy

Grupa dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) oraz pojedynczych składników aktywów.

Analizie podlegają zarówno czynniki zewnętrzne, w tym zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność lub też na rynkach, do obsługi których aktywa Grupy są wykorzystywane, jak i czynniki wewnętrzne związane z fizycznym stanem rzeczowych składników aktywów oraz zmianami w sposobie ich wykorzystywania. W przypadku stwierdzenia, że takie przesłanki występują przeprowadzane są testy na utratę wartości aktywów, zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 9.10. Informacje dotyczące przeprowadzonych testów na utratę wartości przedstawiono w nocie 13.

Wycena rezerw

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe, odprawy pośmiertne, nagrody jubileuszowe, pracowniczą taryfę energetyczną, dodatkowe odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przysługujące pracownikom spółek Grupy po okresie zatrudnienia) szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Pozostałe rezerwy wyceniane są zgodnie z najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku. Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Szczegółowe informacje dotyczące przyjętych założeń i tworzonych rezerw przedstawiono w nocie 25.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub aktywów niematerialnych oraz szacunków dotyczących ich wartości rezydualnej. Spółki Grupy corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów użytkowania na podstawie bieżących szacunków.

Ścieżki cenowe energii

Istotnym elementem dokonywanych przez Grupę szacunków wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne są ścieżki cenowe energii opracowywane przez niezależnych branżowych ekspertów, a w przypadku szacunków rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia z tytułu pracowniczej taryfy energetycznej – ścieżki cenowe energii opracowywane wewnętrznie w oparciu o modele długoterminowe, które tworzone są na bazie opracowań niezależnych ekspertów branżowych.

Ścieżki cenowe energii elektrycznej, ceny węgla kamiennego i gazu ziemnego, ceny świadectw pochodzenia oraz ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla wykorzystywane w Grupie Energa pochodzą z raportu „Długoterminowe prognozy cen energii elektrycznej dla polskiego systemu elektroenergetycznego na lata 2022-2050”.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień kończący okres sprawozdawczy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Szczegóły dotyczące aktywa z tytułu podatku odroczonego ujawniono w nocie 12.3.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 30.3.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usługi dystrybucyjnej

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym dokonywane są w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym jednostki wchodzące w skład Grupy dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży energii elektrycznej i usługi dystrybucyjnej na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy, za okres nieobjęty odczytem. Doszacowanie wyliczane jest w systemach bilingowych w oparciu o średniodobowe zużycie energii elektrycznej w okresie od dnia ostatniego odczytu rzeczywistego do dnia bilansowego.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności tworzone są w powiązaniu z okresem przeterminowania należności na bazie wskaźników oszacowanych przy wykorzystaniu historycznych danych w zakresie spłacalności należności oraz odzysków z należności od kontrahentów. Grupa uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych poprzez zarządczą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności.

W przypadku odpisów aktualizujących na należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności Grupa może dokonać indywidualnej oceny poziomu ryzyka kredytowego w oparciu o racjonalne, udokumentowane i dostępne informacje i podjąć indywidualną decyzję biznesową o poziomie odpisów aktualizujących dla ocenionego klienta.

Utworzenie i odwrócenie odpisów z tytułu oczekiwanej straty kredytowej dla należności głównych ujmowane jest pod pozostałymi przychodami/kosztami operacyjnymi w linii (strata)/odwrócenie straty z tytułu utraty wartości należności handlowych oraz dla odsetek za nieterminową płatność pod przychodami/kosztami finansowymi w linii (strata)/odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych.

Kwoty odpisów aktualizujących wartość należności ujawniono w nocie 30.4.1.

7. Zmiana szacunków

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany zakresu ani metodologii dokonywania istotnych szacunków.

8. Nowe standardy i interpretacje

W raportowanym okresie brak było nowych standardów i interpretacji, które miałyby istotny wpływ na Politykę rachunkowości oraz sprawozdanie skonsolidowane Grupy.

8.1. Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Następujące zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2022 rok:

- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”** – przychody uzyskiwane przed przyjęciem składnika aktywów trwałych do użytkowania zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”** – umowy rodzące obciążenia – koszt wypełnienia umowy zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw”** – zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych wraz ze zmianami do MSSF 3 zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2018 - 2020)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 9, MSSF 16 oraz MSR 41) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1, MSSF 9 oraz MSR 41 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później. Zmiany do MSSF 16 dotyczą jedynie przykładu ilustrującego, a zatem nie podano daty jej wejścia w życie.).

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy za 2022 rok.

8.2. Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), zatwierdzone przez Unię Europejską, ale jeszcze nieobowiązujące

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** z późniejszymi zmianami do MSSF 17 zatwierdzone w UE w dniu 19 listopada 2021 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** – pierwsze zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 – Informacje porównawcze (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Ujawnienia na temat stosowanej polityki rachunkowej zatwierdzone w UE w dniu 2 marca 2022 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – definicja wartości szacunkowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),

8.3. Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), oczekujące na zatwierdzenie przez UE

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Zobowiązania długoterminowe z kowenantami (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2024 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 16 „Leasing”** – Zobowiązania leasingowe w transakcjach sprzedaży i leasingu zwrotnego (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2024 roku lub później),
- **MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”** – Komisja Europejska postanowiła nie wszczynać procesu zatwierdzania tego standardu przejściowego i poczekać na ostateczną wersję standardu,
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczona do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności).

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

9. Istotne zasady rachunkowości

Zmiany wprowadzone do polityki rachunkowości od 1 stycznia 2022 roku oraz ich wpływ na prezentowane dane finansowe zostały opisane w nocie 9.32. W pozostałym zakresie polityka rachunkowości Grupy jest stosowana w sposób ciągły za wyjątkiem zmian w MSSF UE.

9.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Energa SA oraz dane finansowe jej jednostek zależnych sporządzone w przypadku każdej ze spółek za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawa do zmiennych zwrotów oraz możliwość wywierania wpływu na wysokość tych zwrotów poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

Grupa rozważa ponadto, czy traktuje część jednostki, w której dokonano inwestycji, jako odrębny podmiot. Jeżeli Grupa sprawuje kontrolę nad uznanym odrębnym podmiotem, dokonuje konsolidacji tej części jednostki, w której dokonano inwestycji.

Grupa rozlicza transakcje objęcia kontroli nad jednostkami zależnymi przy zastosowaniu metody nabycia. Zapłata przekazana w ramach transakcji ustalana jest jako wartość godziwa przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę przejmującą.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa oraz zobowiązania jednostki przejmowanej, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej. Udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej ujmowane są według wartości proporcjonalnego udziału (odpowiadającego udziałowi niedającemu kontroli) w możliwych do zidentyfikowania ujętych aktywach netto jednostki przejmowanej. Wartość firmy powstająca w transakcji nabycia wyliczana jest zgodnie z zasadami przedstawionymi w nocie 9.9.

Koszty związane z transakcją nabycia jednostki zależnej odnoszone są w koszty okresu.

Z transakcji w ramach Grupy są w całości eliminowane niezrealizowane zyski wynikające z tych transakcji. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Nabycie lub sprzedaż udziałów mniejszości, gdy nie ma miejsca nabycie lub utrata kontroli, traktuje się jako transakcję między udziałowcami i rozlicza się kapitałowo.

9.2. Połączenia jednostek pod wspólną kontrolą

Połączenia jednostek pod wspólną kontrolą rozliczane są poprzez sumowanie poszczególnych pozycji odpowiednich aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów połączonych spółek, po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu odpowiednich wyłączeń. W przypadku spółki przejmowanej sumowaniu podlegają poszczególne pozycje bilansowe i wynikowe ujęte w jednostkowym sprawozdaniu finansowym tej spółki, w wartościach prezentowanych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy. Wyłączeniu podlega wartość kapitału zakładowego spółki, której majątek został przeniesiony na inną spółkę, lub spółek, które w wyniku połączenia zostały wykreślone z rejestru. Po dokonaniu tego wyłączenia odpowiednio pozycje kapitału własnego spółki, na którą przechodzi majątek połączonych spółek lub nowo powstałej spółki koryguje się o różnicę pomiędzy sumą aktywów i pasywów. Wyłączeniu podlegają również wszystkie salda i transakcje pomiędzy łączącymi się jednostkami, w tym zyski lub straty operacji gospodarczych dokonanych przed połączeniem, zawarte w wartościach podlegających łączeniu aktywów i pasywów.

Sprawozdanie finansowe spółki, na którą przechodzi majątek połączonych spółek, sporządzone na koniec okresu sprawozdawczego, w ciągu którego nastąpiło połączenie, zawiera dane porównawcze za poprzedni rok obrotowy, określone w taki sposób, jakby połączenie miało miejsce na początek poprzedniego roku obrotowego, z tym że poszczególne składniki kapitałów własnych na koniec poprzedniego roku są wykazane jako suma poszczególnych składników kapitałów własnych.

9.3. Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia

Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne w ramach, którego strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do aktywów netto tego ustalenia.

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia ujmowane są metodą praw własności po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Zastosowanie metody praw własności polega na początkowym ujęciu inwestycji w cenie nabycia powiększonej o koszty transakcyjne. Udział Grupy w zysku lub stracie jednostek wycenianych metodą praw własności (ustalony z uwzględnieniem wpływu wycen do wartości godziwej z dnia nabycia inwestycji) od dnia nabycia, ujmuje się w zysku lub stracie Grupy, zaś jej udział w pozostałych całkowitych dochodach tej jednostki od dnia nabycia – ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach Grupy. Niezrealizowane zyski i straty z tytułu transakcji pomiędzy inwestorem a wspólnym przedsięwzięciem są eliminowane w kwocie odpowiadającej udziałowi inwestora w tych zyskach/stratach.

9.4. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to podmioty, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia powiększonej o koszty transakcyjne oraz z uwzględnieniem późniejszych zmian udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział Grupy w zysku lub stracie jednostek wycenianych metodą praw własności (ustalony z uwzględnieniem wpływu wycen do wartości godziwej z dnia nabycia inwestycji) od dnia nabycia, ujmuje się w zysku lub stracie Grupy, zaś jej udział w pozostałych całkowitych dochodach tej jednostki od dnia nabycia – ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach Grupy. Niezrealizowane zyski i straty z tytułu transakcji pomiędzy inwestorem a jednostką stowarzyszoną są eliminowane w kwocie odpowiadającej udziałowi inwestora w tych zyskach/stratach.

9.5. Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień kończący okres sprawozdawczy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku, z którego korzysta jednostka), oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Różnice kursowe będące częścią kosztów finansowania zewnętrznego kwalifikujących się do skapitalizowania, są ujmowane w wartości odpowiednich aktywów (patrz opis w nocie 9.11).

Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej.

Aktywa i zobowiązania jednostek zagranicznych objętych konsolidacją pełną są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień kończący okres sprawozdawczy, a ich sprawozdania z zysków lub strat są przeliczane po średniorocznym kursie wymiany za dany okres sprawozdawczy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w innych całkowitych dochodach. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w innych całkowitych dochodach, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny na dzień kończący okres sprawozdawczy:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu		
Waluta	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
EURO	4,6899	4,5994

Ważone kursy wymiany za poszczególne lata obrotowe kształtowały się następująco:

Waluta	Kurs średni w okresie	
	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 grudnia 2021
EURO	4,6883	4,5775

9.6. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według wartości netto, tzn. wartości początkowej pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę zakupu powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Kapitalizowanie kosztów nabycia bądź wytworzenia kończy się w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitalnych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia rzeczowego aktywa trwałego pomniejszona o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następującym po miesiącu, w którym składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania rzeczowego aktywa trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej, w tym:	5 - 100 lat
- Budynki	10 - 100 lat
- Lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	5 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	3 - 50 lat
Środki transportu	3 - 14 lat
Urządzenia biurowe, w tym:	1 - 15 lat
- Sprzęt komputerowy	1 - 5 lat
- Pozostałe	1 - 15 lat
Inne rzeczowe aktywa trwałe	2 - 15 lat

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna rzeczowych aktywów trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku finansowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest prospektywnie.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością księgową danej pozycji) są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

9.7. Aktywa niematerialne

Do aktywów niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej.

Aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następującym po miesiącu, w którym składnik jest dostępny do użytkowania. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych.

Szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności dla oprogramowania, licencji i patentów oraz innych aktywów niematerialnych wynosi od 2 do 5 lat.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością księgową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie ich usunięcia.

Prawa majątkowe

Jako aktywa niematerialne ujmowane są prawa majątkowe wytworzone, nabyte lub nieodpłatnie otrzymane przeznaczone na potrzeby umorzeń w związku ze zużyciem własnym lub w związku ze sprzedażą do klientów końcowych.

Nabyte PM ujęte w aktywach niematerialnych wycenia się według ceny nabycia.

Prawa do emisji CO₂

Nabyte prawa do emisji CO₂ wycenia się w cenie nabycia i prezentuje jako aktywa niematerialne. Prawa te nie podlegają amortyzacji (z uwagi na wysoką wartość końcową) i podlegają analizie pod kątem utraty wartości.

9.8. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Do aktywów z tytułu prawa do użytkowania Grupa zalicza aktywa, które są przedmiotem umowy leasingowej lub umowy zawierającej leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

W dacie rozpoczęcia umowy leasingowej Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu, na który się składa:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu (patrz nota 9.20)
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów. Leasingobiorca przyjmuje na siebie obowiązek pokrycia tych kosztów w dacie rozpoczęcia albo w wyniku używania bazowego składnika aktywów przez dany okres.

Po dacie rozpoczęcia umowy leasingowej składniki aktywów z tytułu użytkowania wycenia się stosując model kosztu, czyli pomniejsza wartość o odpisy amortyzacyjne i straty z tytułu utraty wartości oraz koryguje o aktualizację wyceny zobowiązania leasingowego z tytułu ponownej oceny lub zmiany w opłatach leasingowych.

Dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania Grupa stosuje zasady amortyzacji analogiczne jak dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych opisanych z zastrzeżeniem, że okresem amortyzacji aktywa z tytułu prawa do użytkowania jest okres, na który zawarto umowę leasingu, jeśli nie jest przewidywany wykup przedmiotu umowy na własność. W przypadku kiedy umowa przewiduje wykup i Grupa zamierza z tego wykupu skorzystać ustalany jest okres amortyzacji równy okresowi ekonomicznej przydatności składnika aktywów.

Pozycja aktywa z tytułu prawa do użytkowania może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej analogicznie jak dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Grupa prezentuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oddzielnie od innych aktywów jako dodatkową pozycję w grupie aktywów trwałych. Zasada ta nie ma zastosowania do aktywów z tytułu prawa do użytkowania spełniających definicję nieruchomości inwestycyjnych, które są zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako nieruchomości inwestycyjne.

Do głównych kategorii, w których Grupa identyfikuje leasing zalicza się: prawo wieczystego użytkowania gruntów, służebności przesyłu opłaty za umieszczenie infrastruktury w pasie drogowym oraz umowy najmu nieruchomości.

Grupa nie stosuje MSSF 16 „Leasing” do umów leasingu lub podobnych dotyczących aktywów niematerialnych.

9.9. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę ceny zapłaconej za akcje lub udziały przejmowanej jednostki, powiększonej o wartość udziałów niekontrolujących, nad wartością godziwą netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków (lub zespołów ośrodków) wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość księgową, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości.

9.10. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

W sytuacji, gdy pojedynczy składnik aktywów nie generuje wpływów pieniężnych, które byłyby w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów, w Grupie identyfikowany jest ośrodek wypracowujący środki pieniężne („CGU”). W Grupie obowiązują dwie struktury CGU. Pierwsza wyznaczająca zespoły majątku trwałego oraz druga określająca zespoły aktywów inwestowanych w formie akcji i udziałów w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów,

chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość księgową składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskonta przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Przy szacowaniu wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia Grupa uwzględnia zdolność uczestnika rynku do osiągnięcia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego sprzedaż innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku podwyższa się wartość księgową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości księgowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w sprawozdaniu z zysków lub strat.

9.11. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Kapitalizację kosztów finansowania rozpoczyna się, gdy podjęte zostały działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania. Na dany składnik aktywów ponoszone są nakłady i ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego. W sytuacji, gdy inwestycja w składnik aktywów zostaje na dłuższy czas przerwana, następuje zawieszenie kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego. Kapitalizacja zostaje zatrzymana, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przystosowania składnika aktywów do użytkowania są zakończone.

Kapitalizowaniu podlegają bieżące koszty kredytów i pożyczek celowych pomniejszone o przychody z tymczasowego lokowania nadwyżek środków oraz odpowiednia część kosztów bieżących pożyczek i kredytów ogólnych, w sytuacji gdy wydatki na rzeczowe aktywa trwałe przekraczają wartość kredytów i pożyczek celowych. Koszty finansowania ogólnego kapitalizowane są w wysokości iloczynu stopy kapitalizacji i nadwyżki wydatków na rzeczowe aktywa trwałe nad wartością finansowania celowego. Stopa kapitalizacji ustalana jest jako średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów stanowiących zobowiązania Grupy innych niż kredyty i pożyczki celowe. Kwota skapitalizowanych w okresie kosztów finansowania zewnętrznego nie przekracza kwoty kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w okresie.

9.12. Zapasy

Do zapasów zalicza się aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług,
- a także zarejestrowane świadectwa pochodzenia energii, efektywności energetycznej oraz prawa do emisji CO₂, przeznaczone do sprzedaży

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania wartości netto. Stosowane do wyceny na dzień kończący okres sprawozdawczy ceny nabycia nie mogą być wyższe od wartości netto tych składników możliwej do uzyskania. Przez wartość netto możliwą do uzyskania rozumie się różnicę między szacowaną ceną sprzedaży stosowaną w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wartości rozchodu materiałów jednakowych albo uznanych za jednakowe, ze względu na podobieństwo ich rodzaju i przeznaczenie Grupa wycenia w następujący sposób:

- węgiel oraz prawa do emisji CO₂ – według metody FIFO,
- materiały nabyte pod zlecenie – według metody szczegółowej identyfikacji ceny,
- pozostałe zapasy – według metody średniej ważonej.

Świadectwa pochodzenia energii

Świadectwa pochodzenia energii wytworzone we własnym zakresie lub zakupione i przeznaczone do sprzedaży poza Grupę ujmowane są jako zapasy.

Świadectwa pochodzenia dotyczące energii wytworzonej w okresie sprawozdawczym, na moment początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej ustalonej na dzień zarejestrowania w Rejestrze Świadectw Pochodzenia. Przez wartość godziwą rozumie się średnioważoną cenę świadectw pochodzenia z danego miesiąca ustaloną na podstawie notowań na Towarowej Gieldzie Energii.

Zakupione świadectwa pochodzenia energii wycenia się w momencie początkowego ujęcia w cenie nabycia, a na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub możliwej do uzyskania cenie sprzedaży netto, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

9.13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują:

- środki pieniężne w kasie i na bieżących rachunkach bankowych,
- inne środki pieniężne, w tym lokaty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Lokaty bankowe o pierwotnym okresie zapadalności przekraczającym trzy miesiące Grupa prezentuje jako lokaty i depozyty.

Grupa klasyfikuje środki pieniężne jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości ustalonych zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

9.14. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujmuje w pozostałych aktywach niefinansowych rozliczenia międzyokresowe, należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które są prezentowane w oddzielnej pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów, a także aktywa biologiczne. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

9.15. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia Grupa klasyfikuje jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość księgową zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowego zbycia w swoim obecnym stanie (zgodnie z ogólnie przyjętymi warunkami handlowymi).

Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar dokonania transakcji zbycia w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Jeżeli Grupa ma zamiar dokonać zbycia, które prowadziłoby do utraty kontroli nad jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli wszystkie wyżej wymienione kryteria są spełnione oraz niezależnie od tego czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji zbycia.

Aktywa trwałe i grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

9.16. Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej.

Zyski zatrzymane obejmują wynik netto roku bieżącego, niepodzielone wyniki z lat ubiegłych, kapitały rezerwowe i zapasowe jednostek zależnych powstałe po dacie nabycia kontroli, korekty związane z przejściem na MSSF oraz korekty związane ze zmianą w udziale w spółkach zależnych po objęciu kontroli przez jednostkę dominującą.

9.17. Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

Zgodnie z regulacjami obowiązującymi w poszczególnych spółkach pracownicy Grupy uprawnieni są do otrzymywania określonych świadczeń po okresie zatrudnienia oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych - nagród jubileuszowych.

Grupa tworzy rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest obliczana przez aktuarusza, przy zastosowaniu metody prognozowanych świadczeń jednostkowych. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne programy określonych świadczeń po okresie zatrudnienia

Grupa tworzy rezerwy na następujące świadczenia po okresie zatrudnienia:

- odpłaty emerytalno-rentowe wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę,
- ekwiwalent pieniężny wynikający z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego,
- świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- odpłaty pośmiertne.

Tworzone rezerwy ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat (odpowiednio koszty operacyjne lub koszty finansowe – odwijanie dyskonta), za wyjątkiem zysków i strat aktuarialnych. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w całości w innym całkowitym dochodzie.

Rezerwa na nagrody jubileuszowe

Pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych, wypłacanych po przepracowaniu określonej liczby lat.

Rezerwy tworzone na nagrody jubileuszowe ujmowane są w całości w sprawozdaniu z zysków lub strat (odpowiednio koszty operacyjne oraz koszty finansowe – odwijanie dyskonta).

Rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia

W poprzednich okresach sprawozdawczych w spółkach Grupy uruchamiane były programy dobrowolnych odejść pracowników („PDO”) oraz zasady indywidualnych odejść („ZIO”). Jako rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia Grupa ujmuje przede wszystkim rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie PDO oraz pozostałych działań z zakresu restrukturyzacji zatrudnienia, w oparciu o przewidywaną liczbę pracowników, którzy zakończą pracę w spółkach Grupy oraz oszacowanej wartości odprawy lub odszkodowania. Rezerwy tworzone są w momencie podania do wiadomości zainteresowanych stron głównych elementów planu restrukturyzacji.

9.18. Pozostałe rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych zależnie od okoliczności, z którymi się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku. Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Rezerwa na rekultywację oraz koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych

Rezerwę na rekultywację terenu oraz przyszłe koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych tworzy się w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc, w których się znajdowały. Wzrost rezerwy związany z upływem czasu (odwijanie dyskonta) odnoszony jest w koszty finansowe. Zmiana stanu rezerwy wynikająca ze zmiany stopy dyskonta lub szacowanego kosztu rekultywacji/likwidacji koryguje wartość rzeczowych aktywów trwałych, których rezerwa dotyczy.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

Rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji gazów tworzy się systematycznie w ciągu rocznego okresu sprawozdawczego na bazie wielkości rzeczywistej emisji CO₂, z uwzględnieniem darmowych uprawnień do emisji CO₂, wg następujących zasad i kolejności:

- w części pokrytej przyznanymi nieodpłatnymi uprawnieniami (proporcjonalnie do łącznej ilości nieodpłatnych uprawnień przyznanym dla danego roku) - w wartości zerowej,
- w części pokrytej uprawnieniami zakupionymi – w cenie nabycia,
- w części niepokrytej posiadanymi lub należnymi uprawnieniami – na podstawie zakontraktowanych cen zakupu uprawnień, a następnie na podstawie cen rynkowych uprawnień na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Rezerwa z tytułu obowiązku dotyczącego praw majątkowych (art.52 ustawy OZE)

Rezerwę z tytułu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych, świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w kogeneracji, a także świadectw efektywności energetycznej tworzy się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień kończący okres sprawozdawczy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień kończący okres sprawozdawczy świadectwami pochodzenia – w wartości wynikającej z zakontraktowanych praw majątkowych, a następnie wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień kończący okres sprawozdawczy lub w wysokości opłaty zastępczej.

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia

Jeżeli Grupa jest stroną umowy, na podstawie której koszty wypełnienia obowiązku, które da się bezpośrednio przyporządkować do umowy przeważają nad korzyściami, które będą uzyskane na jej mocy, obecny obowiązek wynikający z umowy Grupa ujmuje i wycenia jako rezerwę. Na koszty wynikające z umowy składają się co najmniej koszty netto zakończenia umowy, odpowiadające kwocie niższej spośród kwot kosztów wypełnienia umowy i kosztów wszelkich odszkodowań lub kar wynikających z jej niewypełnienia.

9.19. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu, na których mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu w wartości zdyskontowanych przyszłych opłat. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Rzeczowe aktywa trwale użytkowane na mocy umów leasingu są amortyzowane przez okres leasingu obejmujący nieodwołalny okres leasingu wraz z okresami, w których istnieje opcja przedłużenia leasingu (jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że spółka skorzysta z tej opcji) oraz okresami, w których istnieje opcja wypowiedzenia leasingu (jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że spółka nie skorzysta z tej opcji).

9.20. Zobowiązania z tytułu leasingu

Zobowiązania z tytułu leasingu są zobowiązaniami wynikającymi z umów leasingowych lub umów zawierających leasing.

Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Na dzień rozpoczęcia leasingu opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które pozostają do zapłaty w tej dacie:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez Grupę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa skorzysta z tej opcji,
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że Grupa może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Po dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych,
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany warunków leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych opłat leasingowych.

9.21. Zobowiązania z tytułu umów

Zobowiązania z tytułu umów zgodnie z zapisami MSF 15 dotyczą obowiązku Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Jeżeli klient dokonuje płatności wynagrodzenia lub jednostka ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim jednostka przekaże dobra lub usługi klientowi, jednostka przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

9.22. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.23. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Mimo, iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów w wysokości wiarygodnie oszacowanych, prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy wynikających ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów zewnętrznych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zalicza się:

- przyjęte nieodpłatnie rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne. Odpisy tych przychodów dokonywane są w pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych od otrzymanych aktywów trwałych,
- równowartość przyznanych praw majątkowych, świadectw efektywności energetycznej oraz praw do emisji CO₂.
- otrzymane w formie dotacji środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne,

Dotacje ujmuje się w momencie, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z dotacjami, oraz że dotacje będą otrzymane.

W przypadku, gdy Grupa otrzymuje kredyt lub pożyczkę od rządu, udzieloną na zasadach preferencyjnych, na dzień początkowego ujęcia dokonuje się wyceny takiego instrumentu finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej wartości zdyskontowanych przepływów, z użyciem rynkowych stóp procentowych dla podobnych instrumentów. Różnicę między wyliczoną w ten sposób kwotą wyceny a wyceną według zamortyzowanego kosztu ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako dotację i rozlicza liniowo przez okres spłaty zobowiązania w ciężar pozostałych przychodów operacyjnych w sprawozdaniu z zysków lub strat.

9.24. Instrumenty finansowe

9.24.1. Aktywa finansowe

Grupa identyfikuje następujące kategorie aktywów finansowych:

- 1) wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie,
- 2) wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- 3) wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wyceniany jest w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- 1) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- 2) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Kwota główna jest wartością godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia. Odsetki obejmują zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów, a także marżę zysku.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- 1) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno utrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz
- 2) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (tzw. SPPI – solely payment of principal and interest).

Kwota główna jest wartością godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia. Odsetki obejmują zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów, a także marżę zysku. Przez inne całkowite dochody ujmuje się zyski lub straty wynikające ze zmian w wartości godziwej. Zyski lub straty z tytułu utraty wartości, zyski i straty z tytułu różnic kursowych oraz odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w sprawozdaniu z zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli nie jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Jednostka może w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowo”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

W sytuacji, gdy instrumenty nie są związane z finansowaniem działalności i inwestycjami Grupy, ale dotyczą działalności operacyjnej (np. kontrakty terminowe dotyczące sprzedaży/zakupu energii elektrycznej) wynik z ich wyceny ujmowany jest w ramach wyniku z działalności operacyjnej.

Instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej na koniec okresu sprawozdawczego. Zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych do portfela wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są rozpoznawane w sprawozdaniu z zysków lub strat.

9.24.2. Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa ujmuje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na składnikach aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (za wyjątkiem inwestycji w aktywa kapitałowe). Oczekiwane straty kredytowe są to straty kredytowe (ang. Expected Credit Loss - ECL) ważone prawdopodobieństwem wystąpienia niewykonania zobowiązania.

Grupa stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

Model ogólny

Model ogólny jest stosowany przez Grupę dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu – innych, niż należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności (dla których stosowany jest model uproszczony).

W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu.

W zależności od zaklasyfikowania do poszczególnych etapów, odpis z tytułu utraty wartości jest szacowany w horyzoncie 12-miesięcy (etap 1) lub w horyzoncie życia instrumentu (etap 2 oraz etap 3).

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa dokonuje analizy wystąpienia przesłanek skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów wyznaczania odpisu z tytułu utraty wartości, takich jak m.in. zmiany ratingu dłużnika, poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w jego środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym.

Grupa uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych poprzez kalkulację parametrów prawdopodobieństwa niewypłacalności w oparciu o bieżące kwotowania rynkowe.

Grupa eliminuje ryzyko dla należności w postaci środków pieniężnych i ich ekwiwalentów poprzez lokowanie tych aktywów jedynie w bankach posiadających krótkoterminową ocenę ratingową dla depozytów na poziomie inwestycyjnym.

Model uproszczony

W Grupie dla kategorii należności z tytułu dostaw i usług stosuje się model oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z uproszczoną metodą dopuszczalną do zastosowania przez MSSF 9. Uzasadnienie dla zastosowania powyższego modelu stanowią poniższe argumenty:

- należności posiadane przez Grupę nie zawierają istotnego elementu finansowania w rozumieniu zasad określonych w MSSF 15, czyli nie istnieje istotny komponent finansowania mogący korygować przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia,
- należności spełniają warunek oczekiwania, że zostaną spłacone w okresie krótszym niż rok.

Uproszczony model pozwala na obliczanie strat kredytowych w całym okresie życia należności.

W związku z tym w odniesieniu do należności od odbiorców Grupa wydzieliła portfel kontrahentów strategicznych, co do których oczekuje się, że historyczne dane w zakresie spłacalności nie stanowią pełnej informacji w zakresie oczekiwanych strat kredytowych, na jakie narażona może zostać Grupa. Ryzyko niewypłacalności kontrahentów strategicznych zostało ocenione w oparciu o ratingi nadane kontrahentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu scoringowego, odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania.

W przypadku należności od pozostałych kontrahentów oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwane straty kredytowe dla tej grupy kontrahentów oszacowane zostały poprzez przypisanie do poszczególnych kategorii należności wskaźników procentowych pozwalających na oszacowanie wartości należności od odbiorców, co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

Z uwzględnieniem powyższej metodologii kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych, wartość należności może być aktualizowana również indywidualnie, w szczególności w odniesieniu do:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna (w takiej sytuacji odpis na należności wątpliwe może być utworzony w wysokości 100% wartości długu ujętego wcześniej),
- pozostałych należności przeterminowanych, a także należności nieprzeterminowanych, których ryzyko nieściągalności jest znaczne według indywidualnej oceny.

Koncepcja pomiaru ekspozycji na ryzyko kredytowe na rynku detalicznym opiera się na wyznaczeniu ekspozycji na ryzyko kredytowe, prawdopodobieństwie niewywiązania się klienta z jego zobowiązań umownych oraz wielkości straty w momencie niewywiązania się klienta z zobowiązań umownych (Exposure at Default).

Strata w przypadku niedotrzymania warunków umownych przez klienta, wyrażona w części procentowej (%) należności, których nie uda się odzyskać w przypadku zaprzestania płatności przez klienta, jest ściśle związana ze stopą odzysku (Recovery Rate), która wskazuje, jaki procent ekspozycji na ryzyko kredytowe zostanie odzyskany.

Określana jest również stopa odzysku należności skierowanych na drogę postępowania sądowego.

Dane niezbędne do oszacowania wielkości oczekiwanej straty kredytowej są monitorowane i aktualizowane w cyklach miesięcznych i kwartalnych.

Brak spłacalności w Grupie rozumiany jest jako wartość oczekiwanej straty, wynikającej z nieterminowej lub niepełnej spłaty należności przez klientów, które są szacowane w okresie miesięcznym, dla wszystkich należności i w całym okresie życia należności. Niespłacalność w odniesieniu do wydarzeń rzeczywistych Grupa definiuje w momencie braku wywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta po upływie pierwszego dnia od terminu wymagalności należności.

Oczekiwana strata liczona jest na podstawie historycznego wskaźnika spłacalności należności w odniesieniu do należności ogółem z podziałem na należności na etapie przedsądowym i sądowym. Wskaźnik spłacalności aktualizowany jest co najmniej raz w roku.

9.24.3. Zobowiązania finansowe

Grupa identyfikuje następujące kategorie zobowiązań finansowych:

- 1) wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- 2) zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

W momencie początkowego ujęcia jednostka może nieodwołalnie wyznaczyć zobowiązanie finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w następujących przypadkach:

- 1) jeśli umowa zawiera jeden lub większą liczbę wbudowanych instrumentów pochodnych, a umowa zasadnicza nie jest składnikiem aktywów objętym zakresem MSSF 9, o ile:
 - a) wbudowany instrument pochodny (wbudowane instrumenty pochodne) nie zmienia(ją) znacząco przepływów pieniężnych, które w przeciwnym razie byłyby wymagane zgodnie z warunkami umowy, lub
 - b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania analizy lub po pobieżnej analizie przeprowadzonej podczas rozpatrywania po raz pierwszy podobnego hybrydowego instrumentu, że oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego (wbudowanych instrumentów pochodnych) jest zabronione, jak na przykład w przypadku opcji wcześniejszej spłaty wbudowanej w pożyczkę i pozwalającej jej posiadaczowi na wcześniejszą spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu,
- 2) gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji, ponieważ:
 - a) eliminuje to lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad, lub
 - b) grupa zobowiązań finansowych bądź aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zarządzana, a jej wyniki są oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, a informacje o tej grupie przygotowane na tej podstawie są przekazywane wewnątrz Grupy kluczowemu personelowi kierowniczemu.

Do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu zalicza się przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zakupu rzeczowych aktywów trwałych, kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.

W momencie początkowego ujęcia są one ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmian w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty lub przychody finansowe.

W sytuacji, gdy instrumenty nie są związane z finansowaniem działalności i inwestycjami Grupy, ale dotyczą działalności operacyjnej (np. kontrakty terminowe dotyczące sprzedaży/zakupu energii elektrycznej) wynik z ich wyceny ujmowany jest w ramach wyniku z działalności operacyjnej.

Określając, które z posiadanych instrumentów finansowych związanych z działalnością operacyjną podlegają konieczności wyceny do wartości godziwej przez wynik finansowy, Grupa kieruje się istotnym profesjonalnym osądem.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości księgowych wykazuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

9.24.4. Rachunkowość zabezpieczeń

Dla celów rachunkowości zabezpieczeń Grupa stosuje w sposób ciągły MSR 39. Grupa może podjąć decyzję o desygnowaniu wybranych instrumentów pochodnych do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jako instrumentów zabezpieczających w ramach identyfikowanego powiązania zabezpieczającego. Grupa dopuszcza stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych tylko w przypadku, gdy spełnione są określone kryteria, tzn.:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Sporządzana dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób bieżącej oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Stosowane zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do sprawozdania z zysków lub strat.

Kwoty skumulowanej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny, przenoszone są do sprawozdania z zysków lub strat w okresie lub okresach, w którym pozycja zabezpieczana wywiera wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, gdy wystąpi jedno z poniższych zdarzeń:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę). W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat. Realizacja planowanej transakcji, która przestaje być wysoce prawdopodobna, może być ciągle oczekiwana,
- Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. W przypadku zabezpieczenia planowanych transakcji, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji. Jeśli zaprzestaje się oczekiwać realizacji transakcji, skumulowane zyski lub straty odniesione bezpośrednio na kapitał własny ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Prezentacja

W związku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, Grupa stosuje następującą prezentację:

- efektywna część zmiany wyceny instrumentów zabezpieczających jest księgowana w pozostałych całkowitych dochodach i kumulowana w kapitale z aktualizacji wyceny,
- odsetki z tytułu instrumentów zabezpieczających są prezentowane w tej samej linii sprawozdania z zysków lub strat, w której prezentowany jest wynik odsetkowy na pozycji zabezpieczanej,
- rewaluacja instrumentów zabezpieczających jest odnoszona do tej samej linii sprawozdania z zysków lub strat, w której prezentowana jest rewaluacja walutowa pozycji zabezpieczanej,
- nieefektywna część zmiany wyceny instrumentów zabezpieczających jest odnoszona do wyniku z instrumentów finansowych.

9.25. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy oraz zmianę stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonego nie rozliczanej z kapitałem własnym ani innymi całkowitymi dochodami.

Podatek bieżący

Rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalane jest przez jednostki Grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

W przypadku jednostek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej (patrz nota 12.4) przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat.

Podatek odroczonego

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmują się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmują się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu na poziomie poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy.

9.26. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i usług

Przychody ze sprzedaży ujmują się w momencie oraz w stopniu odzwierciedlającym spełnienie przez Grupę zobowiązania do wykonania świadczenia (realizacji usługi) lub dostawy towaru. Spełnienie zobowiązania następuje w momencie uzyskania przez klienta kontroli nad przekazanym składnikiem aktywów.

Przychody są ujmowane w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniami jednostki – będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi.

Grupa ujmuje przychód z umowy z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- Strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,
- Umowa ma treść ekonomiczną,
- Jest prawdopodobne, że jednostka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

W zależności od spełnienia określonych w MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” kryteriów, przychody mogą być ujmowane jednorazowo (w momencie, gdy kontrola nad dobrami i usługami jest przeniesiona na klienta) albo mogą być rozkładane w czasie w sposób obrazujący wykonanie świadczenia – szczególnie w przypadku umów świadczonych w czasie.

Większość przychodów generowanych przez Grupę rozpoznawana jest w miarę upływu czasu. Informacje dotyczące podziału przychodów na przychody powstające w miarę upływu czasu oraz powstające w określonym momencie zostały przedstawione w nocie 10.

Grupa przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia oddzielnie jako należność. Prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe, jeśli jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upływ określonego czasu.

Do przychodów zalicza się w szczególności:

- 1) kwoty należne za sprzedane: energię elektryczną, ciepło, świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych, świadectwa wytworzenia energii elektrycznej w kogeneracji, uprawnienia do emisji, usługi dystrybucyjne i przesyłowe oraz usługi działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy,
- 2) kwoty należne za sprzedane materiały i towary w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty.

W zakresie sprzedaży energii elektrycznej, ciepła oraz usług dystrybucyjnych klientami są odbiorcy końcowi energii (indywidualni i biznesowi). Sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w Grupie realizowana jest w większości za pośrednictwem giełdy. Świadectwa pochodzenia energii sprzedawane są w większości wewnątrz Grupy.

Za przychody z umów z klientami Grupa uznaje również wpływ z tytułu rekompensat przysługujących przedsiębiorstwom energetycznym z uwagi na stosowanie w rozliczeniach z odbiorcami energii elektrycznej, ciepłej i gazu, cen maksymalnych, których poziom określają powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Przykładem takich przychodów są rekompensaty otrzymywane z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny. Grupa powyższe rekompensaty traktuje jako przychody z umów z klientami zgodnie z MSSF15 i ujmuje je jako przychód oraz należność z tego tytułu.

Za moment sprzedaży uważa się datę wykonania świadczenia zgodnie z umową kupna - sprzedaży (wysyłki lub postawienia do dyspozycji odbiorcy dostawy, odbioru usługi), przy sprzedaży detalicznej zapłatę gotówką, kartą kredytową lub czekiem, zaś w przypadku sprzedaży energii elektrycznej oraz ciepła za moment sprzedaży przyjmuje się dostarczenie energii do odbiorcy.

Przychody ze sprzedaży energii zakupionej przez jednostki na Rynku Bilansującym prezentowane są jako przychody ze sprzedaży towarów.

Przychody z tytułu opłat przyłączeniowych ujmowane są w okresie, w którym są one należne. Usługi w zakresie przyłączenia do sieci są odrębnym zobowiązaniem do wykonania świadczenia.

Przychody z wykonania niezakończonych usług w okresie od dnia zawarcia umowy do końca okresu sprawozdawczego po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach sprawozdawczych ustala się proporcjonalnie do stopnia jej realizacji, jeżeli stopień ten można ustalić w sposób wiarygodny.

Przychody z tytułu wynajmu oraz z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Przychody z tytułu refaktur ujmuje się jako przychody z podstawowej działalności operacyjnej.

Korekty przychodów ze sprzedaży są zaliczane do okresu, którego dotyczą do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji.

W ramach wynagrodzenia Grupa nie identyfikuje części zmiennej wynagrodzenia.

W Grupie występuje głównie sprzedaż z odroczonym terminem płatności. W umowach z klientami w większości stosowane są terminy płatności nieprzekraczające 30 dni. Umowy z klientami nie zawierają istotnego elementu finansowania.

9.27. Koszty działalności operacyjnej

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów i świadczenia usług poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanej energii elektrycznej i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy,
- wartość przyznaných praw majątkowych obniżająca koszty.

Koszty sprzedaży obejmują koszty związane z obsługą i pozyskaniem klientów, koszty marketingu i reklamy oraz koszty utworzenia rezerwy na obowiązek dotyczący praw majątkowych.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Grupą jako całością oraz spółkami wchodzącymi w skład Grupy.

9.28. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością,
- z utworzeniem/rozwiązaniem odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych, aktywów z tytułu prawa do użytkowania, należności z tytułu dostaw i usług.

9.29. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen księgowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej rzeczowego aktywa trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości księgowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.30. Zysk/strata netto na akcję

Zysk/strata netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku/straty netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. W przypadku scalenia lub podziału akcji, do kalkulacji stosuje się retrospektywnie liczbę akcji po ich scaleniu lub podziale.

9.31. Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

9.32. Zmiany zasad rachunkowości i korekta danych lat ubiegłych

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa dokonała zmiany w zakresie prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat wyniku na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Wynik ten został zaprezentowany w ramach pozostałej działalności operacyjnej, natomiast w sprawozdaniu rocznym za 2021 rok w działalności podstawowej. Dane porównywalne zostały przekształcone, co zostało zaprezentowane poniżej:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 (dane poprzednio raportowane)	Zmiana prezentacji	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	14 016	(225)	13 791
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(324)	324	-
Koszt własny sprzedaży	(10 971)	-	(10 971)
Zysk brutto ze sprzedaży	2 721	99	2 820
Pozostałe przychody operacyjne	214	-	214
Koszty sprzedaży	(953)	-	(953)
Koszty ogólnego zarządu	(325)	-	(325)
Pozostałe koszty operacyjne	(379)	(99)	(478)
Przychody finansowe	74	-	74
Koszty finansowe	(268)	-	(268)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	185	-	185
Zysk brutto	1 269	-	1 269
Podatek dochodowy	(332)	-	(332)
Zysk netto	937	-	937
Przypadający na:			
Właścicieli jednostki dominującej	968	-	968
Udziały niekontrolujące	(31)	-	(31)

Powyższa zmiana ma na celu wierniejsze odwzorowanie zdarzeń gospodarczych występujących w Grupie, a także dostosowanie do zasad wynikających z polityki rachunkowości przyjętej w Grupie ORLEN.

W celu dostosowania prezentacji danych w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych z wytycznymi obowiązującymi w Grupie ORLEN, Grupa wprowadziła następujące przekształcenia danych porównawczych za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 (dane poprzednio raportowane)	Zmiana prezentacji	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto	1 269	-	1 269
Korekty o pozycje:			
Udział w (zysku)/stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności	(185)	-	(185)
(Zysk)/strata z tytułu różnic kursowych	(3)	-	(3)
Amortyzacja	1 079	-	1 079
Odsetki i dywidendy, netto	216	-	216
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	688	(564)	124
Zmiana stanu rezerw	419	788	1 207
Pozostałe korekty	-	45	45
Zmiana stanu kapitału pracującego:			
Zmiana stanu należności	(75)	75	-
Zmiana stanu należności krótkoterminowych i rozliczeń międzyokresowych czynnych krótkoterminowych	-	(78)	(78)
Zmiana stanu zapasów	30	-	30
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	399	(399)	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów	164	(164)	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	3	(3)	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem kredytów i pożyczek oraz rozliczeń międzyokresowych biernych krótkoterminowych	-	300	300
	4 004	-	4 004
Podatek dochodowy (zapłacony)	(345)	-	(345)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 659	-	3 659

Powyższe zmiany zostały wprowadzone w części operacyjnej rachunku przepływów pieniężnych i dotyczyły:

- Uwzględnienia w części przepływów pieniężnych dotyczących kapitału obrotowego jedynie krótkoterminowych zmian należności, czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, zobowiązań krótkoterminowych, międzyokresowych biernych rozliczeń. Pozycja Zmiana stanu zapasów nie uległa przekształceniu.
- Przeniesienia do korekt prezentowanych powyżej kapitału obrotowego zmian stanu przepływów pieniężnych wynikających z części długoterminowych należności, rozliczeń międzyokresowych czynnych, zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek, rozliczeń międzyokresowych biernych oraz całościowych zmian dotyczących zobowiązań z tytułu umów, rozliczeń przychodów przyszłych okresów, rezerw i pozostałych korekt.
- Przeniesienia korekty wynikającej z umorzenia uprawnień do emisji CO₂ z pozycji (Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej, w tym odpis wartości firmy do pozycji Zmiana stanu rezerw zgodnie ze sposobem prezentacji niniejszych zmian przez Grupę ORLEN.
- Przeniesienia ze zmiany stanu należności oraz zmiany stanu zobowiązań korekt sald dotyczących instrumentów pochodnych. Korekty związane ze zmianą sald instrumentów pochodnych wycenianych poprzez kapitały własne zostały przeniesione do pozycji Pozostałe korekty, natomiast korekty związane ze zmianą sald instrumentów pochodnych wycenianych poprzez rachunek zysków i strat zostały przeniesione do pozycji (Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej, w tym odpis wartości firmy.

Całkowite saldo środków pieniężnych z działalności operacyjnej nie uległo zmianie w porównaniu do danych zaraportowanych pierwotnie na dzień 31 grudnia 2021 roku.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH**10. Linie biznesowe (Segmenty działalności)**

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne” za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty wydzielone ze względu na rodzaj oferowanych produktów. Podział sprawozdawczości Grupy opiera się na trzech segmentach oraz pozostałej działalności nazywanych według terminologii Grupy liniami biznesowymi:

- Dystrybucja - dystrybucja energii elektrycznej przez Energa-Operator SA (Operatora Systemu Dystrybucyjnego), a także działalność bezpośrednio związana z dystrybucją prowadzoną przez inne spółki Grupy,
- Wytwarzanie – wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych, wytwarzanie oraz dystrybucja energii cieplnej, a także działalność serwisowo - remontowa bezpośrednio związana z wytwarzaniem energii,
- Sprzedaż – handel energią elektryczną (obróć hurtowy i sprzedaż detaliczna) oraz usługi oświetlenia,
- Pozostała działalność – centra usług wspólnych w obszarach księgowym, kadrowo-płacowym, administracyjnym oraz teleinformatycznym, a także działalność finansowa, zarządzanie nieruchomościami oraz logistyka, zaopatrzenie i ochrona. Do linii biznesowej pozostałe zakwalifikowano działalność jednostki dominującej.

Podstawowymi miernikami, na bazie których Zarząd Energa SA dokonuje oceny wyników działalności linii biznesowych jest wynik netto oraz EBITDA, tj. zysk/(strata) z działalności operacyjnej (obliczony jako zysk/strata brutto skorygowany o udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności, przychody finansowe oraz koszty finansowe) powiększony o amortyzację i odpisy aktualizujące niefinansowe aktywa trwałe.

Zasady stosowane do ustalenia wyników linii biznesowych oraz pomiaru aktywów i zobowiązań linii biznesowych są zgodne z zasadami stosowanymi dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności jest przypisywany do wyłączeń i korekt konsolidacyjnych.

Transakcje pomiędzy liniami biznesowymi rozliczane są na warunkach rynkowych.

Grupa nie prezentuje informacji w podziale na segmenty geograficzne, gdyż jej działalność prowadzona na rzecz klientów zagranicznych oraz aktywa zagraniczne nie mają znaczącego wpływu na działalność Grupy.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przyporządkowanie do poszczególnych segmentów sprawozdawczych przychodów i kosztów za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku oraz aktywów i zobowiązań finansowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wraz z odpowiednimi danymi porównywalnymi.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku lub na dzień 31 grudnia 2022 roku	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	4 672	12 320	2 865	238	-	20 095
Sprzedaż między liniami biznesowymi	65	81	622	622	(1 390)	-
Przychody z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny	-	349	-	-	-	349
Przychody linii biznesowej ogółem	4 737	12 750	3 487	860	(1 390)	20 444
EBITDA						
Amortyzacja	916	56	149	28	(15)	1 134
Odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	72	-	-	72
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	1 202	(373)	622	(97)	13	1 367
Przychody/ koszty finansowe netto	(279)	6	(83)	113	(18)	(261)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	71	71
Zysk lub strata brutto	923	(367)	539	16	66	1 177
Podatek dochodowy	(171)	50	(30)	(16)	(1)	(168)
Zysk lub strata netto	752	(317)	509	-	65	1 009
Aktywa i zobowiązania						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7	141	145	807	-	1 100
Aktywa ogółem	16 173	4 384	5 680	16 442	(15 431)	27 248
Zobowiązania finansowe	5 299	23	770	5 640	(4 228)	7 504
Pozostałe informacje dotyczące linii biznesowej						
Nakłady inwestycyjne	1 648	77	443	1 109	(17)	3 260

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku (dane przekształcone) lub na dzień 31 grudnia 2021 roku	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	4 369	7 455	1 802	165	-	13 791
Sprzedaż między liniami biznesowymi	61	49	357	491	(958)	-
Przychody linii biznesowej ogółem	4 430	7 504	2 159	656	(958)	13 791
EBITDA	2 048	343	112	(63)	9	2 449
Amortyzacja	875	49	139	27	(11)	1 079
Odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	2	90	-	-	92
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	1 173	292	(117)	(90)	20	1 278
Przychody/ koszty finansowe netto	(152)	(6)	(54)	206	(188)	(194)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	185	185
Zysk lub strata brutto	1 021	286	(171)	116	17	1 269
Podatek dochodowy	(241)	(56)	(45)	13	(3)	(332)
Zysk lub strata netto	780	230	(216)	129	14	937
Aktywa i zobowiązania						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5	151	40	144	-	340
Aktywa ogółem	15 083	2 985	4 245	14 275	(15 350)	21 238
Zobowiązania finansowe	4 906	24	838	4 882	(4 537)	6 113
Pozostałe informacje dotyczące linii biznesowej						
Nakłady inwestycyjne	1 526	64	233	299	(15)	2 107

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym:	176	12 034	3 321	553	(1 023)	15 061
Energia elektryczna	173	11 751	2 874	-	(656)	14 142
Gaz	-	319	-	-	(1)	318
Pozostałe towary, produkty i materiały	3	6	447	553	(366)	643
Podatek akcyzowy	-	(42)	-	-	-	(42)
Przychody ze sprzedaży usług, w tym:	4 561	367	166	307	(367)	5 034
Usługi dystrybucyjne i tranzytowe	4 403	-	35	-	(53)	4 385
Opłaty za przyłączanie odbiorców	76	-	-	-	-	76
Pozostałe usługi	82	367	131	307	(314)	573
RAZEM	4 737	12 401	3 487	860	(1 390)	20 095
w tym:						
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w sposób ciągły	4 576	12 028	2 909	-	(710)	18 803
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w określonym momencie	161	373	578	860	(680)	1 292
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku (przekształcone)	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym:	24	7 215	2 039	348	(600)	9 026
Energia elektryczna	19	7 079	1 666	-	(384)	8 380
Gaz	-	199	-	-	-	199
Pozostałe towary, produkty i materiały	5	5	373	348	(216)	515
Podatek akcyzowy	-	(68)	-	-	-	(68)
Przychody ze sprzedaży usług, w tym:	4 406	289	120	308	(358)	4 765
Usługi dystrybucyjne i tranzytowe	4 214	-	87	-	(42)	4 259
Opłaty za przyłączanie odbiorców	119	-	-	-	-	119
Pozostałe usługi	73	289	33	308	(316)	387
RAZEM	4 430	7 504	2 159	656	(958)	13 791
w tym:						
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w sposób ciągły	4 233	7 210	1 753	-	(426)	12 770
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w określonym momencie	197	294	406	656	(532)	1 021

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT
11. Przychody i koszty
11.1. Koszty działalności według rodzaju

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych i aktywów z tytułu praw do użytkowania	1 134	1 079
Zużycie materiałów i energii	1 843	951
Usługi obce	1 570	1 373
Podatki i opłaty	2 046	1 604
Koszty świadczeń pracowniczych	1 308	1 172
Odpis aktualizujący zapasy	3	-
Pozostałe koszty rodzajowe	99	83
Przyznane prawa majątkowe	(75)	(108)
Zmiana stanu produktów	(15)	7
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(330)	(255)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	11 595	6 343
Razem koszty operacyjne	19 178	12 249
w tym:		
Koszt własny sprzedaży	17 798	10 971
Koszty sprzedaży	983	953
Koszty ogólnego zarządu	397	325

11.2. Koszty amortyzacji ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	1 068	1 025
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania	1 035	985
Amortyzacja aktywów niematerialnych	33	40
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	50	43
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania	27	28
Amortyzacja aktywów niematerialnych	23	15
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	16	11
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania	11	8
Amortyzacja aktywów niematerialnych	5	3

11.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Wynagrodzenia	966	898
Koszty ubezpieczeń społecznych	180	168
Świadczenia po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe	7	(33)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	155	139
Taryfa energetyczna - koszty bieżące	12	15
ZFŚS - odpisy za bieżący rok obrotowy	33	29
Pracowniczy Program Emerytalny	48	45
Szkolenia pracownicze	6	5
Wydatki związane z BHP	3	6
Pozostałe	53	39
RAZEM	1 308	1 172

11.4. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (przekształcone)
Zysk ze zbycia środków trwałych/ aktywów niematerialnych	3	3
Otrzymane kary, grzywny, odszkodowania	117	52
Dotacje	28	24
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług	58	36
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych	6	36
Rozwiązanie rezerw (np. na sprawy sądowe)	41	22
Zwrot podatków	4	9
Zwrot kosztów postępowania sądowego	9	9
Umorzone zobowiązania	1	-
Przychody dotyczące nielegalnego poboru energii	5	5
Nieodpłatnie otrzymana infrastruktura	21	7
Nadpłaty	3	4
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych ryzyko operacyjne	637	-
Pozostałe	12	7
RAZEM	945	214

11.5. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (przekształcone)
Strata ze zbycia/ likwidacja rzeczowych aktywów trwałych/ aktywów niematerialnych	5	-
Koszty usuwania szkód losowych	166	76
Darowizny	12	7
Utworzenie odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług	128	69
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych	78	117
Utworzenie rezerw	45	78
Odszkodowania	4	2
Koszty dotyczące nielegalnego poboru energii	2	1
Koszty postępowania spornego	12	13
Odpis wartości firmy	-	11
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych ryzyko operacyjne	390	99
Pozostałe	2	5
RAZEM	844	478

11.6. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	129	67
Przychody odsetkowe	44	53
Aktualizacja wartości aktywów finansowych (w tym rozwiązanie odpisów aktualizujących)	69	-
Różnice kursowe	16	2
Pozostałe	-	12
Wynik ze sprzedaży udziałów jednostek zależnych	-	(15)
Pozostałe przychody finansowe	39	22
Aktualizacja wartości inwestycji wycenianej metodą praw własności	34	21
Pozostałe	5	1
RAZEM	168	74

11.7. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	290	178
Koszty odsetkowe	256	176
Aktualizacja wartości aktywów finansowych (w tym utworzenie odpisów aktualizujących)	21	-
Różnice kursowe	13	2
Pozostałe koszty finansowe, w tym:	139	90
Aktualizacja wartości inwestycji wycenianej metodą praw własności	34	-
Odsetki leasingowe	44	41
Odsetki aktuarialne i inne odsetki	44	25
Pozostałe	17	24
RAZEM	429	268

12. Podatek dochodowy
12.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Sprawozdanie z zysków lub strat		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(315)	(292)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(17)	(1)
Odroczony podatek dochodowy	164	(39)
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z zysków lub strat	(168)	(332)
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy	1	(59)
Obciążenie podatkowe/Korzyść podatkowa wykazana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	1	(59)

W zakresie podatku dochodowego Grupa co do zasady podlegała w roku 2022 przepisom ogólnym. Za wyjątkiem Podatkowej Grupy Kapitałowej Energa (patrz opis w nocie 12.4), nie wystąpiły inne przypadki, które różnicowałyby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie.

Termin upływu prawa do rozliczenia straty podatkowej przez spółki Grupy Energa przypada najpóźniej na dzień 31 grudnia 2027 roku.

Wartość nierozliczonej straty podatkowej, na którą nie zostało utworzone aktywo z tytułu podatku odroczonego wg stanu na 31 grudnia 2022 roku wynosi 437 mln zł.

12.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Zysk lub strata brutto przed opodatkowaniem	1 177	1 269
Obciążenie podatkowe według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(224)	(241)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(17)	(1)
Obciążenie podatkowe od kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(32)	(63)
Obciążenie podatkowe od przychodów trwale niebędących podstawą do opodatkowania	25	6
Obciążenie podatkowe od udziału w zysku (stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	13	35
Straty podatkowe	(69)	18
Różnice przejściowe dla których nie utworzono aktywa na podatek odroczoney	136	(86)
Obciążenie podatkowe według efektywnej stawki podatkowej w sprawozdaniu z zysków lub strat	(168)	(332)

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. W latach 2022 oraz 2021 obowiązywała stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

Rok podatkowy jak i okres, za który sporządzone jest niniejsze sprawozdanie finansowe pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2022	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w innych całkowitych dochodach / kapitale	Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	Stan na 31 grudnia 2021
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 063	314	(6)	(4)	759
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych i zapasów	125	7	-	-	118
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością aktywów i zobowiązań finansowych	276	(1)	-	-	277
Od rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	67	(1)	(6)	-	74
Od rezerw na nagrody jubileuszowe	41	(5)	-	-	46
Od rezerw z tytułu obowiązku dotyczącego praw majątkowych	27	(4)	-	-	31
Od rezerw na rekultywację oraz koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	19	-	-	-	19
Od rezerw na zobowiązania z tytułu emisji gazów	47	2	-	-	45
Niewypłacone wynagrodzenia i świadczenia dla pracowników	5	1	-	-	4
Od pozostałych rezerw	264	213	-	(1)	52
Naliczone koszty	142	80	-	(3)	65
Inne zobowiązania i przychody przyszłych okresów	12	2	-	-	10
Straty podatkowe	22	10	-	-	12
Pozostałe	16	10	-	-	6
Kompensata	(645)	(117)	(5)	(1)	(522)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu kompensaty	418				237

	Stan na 31 grudnia 2021	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w innych całkowitych dochodach / kapitale	Sprzedaż jednostki zależnej	Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	Stan na 31 grudnia 2020
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	759	72	(35)	(4)	(2)	728
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych i zapasów	118	4	-	(1)	-	115
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością aktywów i zobowiązań finansowych	277	27	(22)	-	-	272
Nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna	-	(2)	-	-	-	2
Od rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	74	(5)	(12)	-	-	91
Od rezerw na nagrody jubileuszowe	46	(8)	-	-	-	54
Od rezerw z tytułu obowiązku dotyczącego praw majątkowych	31	8	-	-	-	23
Od rezerw na rekultywację oraz koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	19	(2)	-	-	-	21
Od rezerw na zobowiązania z tytułu emisji gazów	45	8	-	-	-	37
Niewypłacone wynagrodzenia i świadczenia dla pracowników	4	-	-	(1)	-	5
Od pozostałych rezerw	52	4	-	(1)	(1)	50
Naliczone koszty	65	21	-	-	(1)	45
Inne zobowiązania i przychody przyszłych okresów	10	10	-	-	-	-
Straty podatkowe	12	6	-	-	-	6
Pozostałe	6	1	(1)	(1)	-	7
Kompensata	(522)	(16)	15	-	-	(521)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu kompensaty	237					207

Łączna kwota różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostki zależne, w przypadku których nie ujęto aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 1 498 mln zł a na dzień 31 grudnia 2021 roku 1 846 mln zł. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie zostało utworzone, ponieważ Grupa nie planuje sprzedaży tych inwestycji lub nie przewiduje odwrócenia tych różnic przejściowych w przyszłości.

	Stan na 31 grudnia 2022	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w innych całkowitych dochodach/kapitale	Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	Stan na 31 grudnia 2021
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	1 576	150	(7)	1	1 432
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	1 154	18	-	1	1 135
Naliczone przychody	59	16	-	-	43
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	5	(4)	-	-	9
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością aktywów i zobowiązań finansowych z tytułu naliczonych odsetek, niezrealizowanych różnic kursowych, wyceny instrumentów.	197	22	(8)	-	183
Inne należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów	33	3	-	-	30
Inne zobowiązania i przychody przyszłych okresów	64	37	-	-	27
Od rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	5	-	1	-	4
Pozostałe	59	58	-	-	1
Kompensata	(645)	(117)	(5)	(1)	(522)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu kompensaty	931				910

	Stan na 31 grudnia 2021	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w innych całkowitych dochodach/kapitale	Sprzedaż jednostki zależnej	Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	Stan na 31 grudnia 2020
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	1 432	111	26	(3)	-	1 298
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	1 135	55	-	(2)	-	1 082
Naliczone przychody	43	7	-	-	-	36
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	9	3	-	-	-	6
Od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością aktywów i zobowiązań finansowych z tytułu naliczonych odsetek, niezrealizowanych różnic kursowych, wyceny instrumentów.	183	(9)	21	-	-	171
Inne należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów	30	30	-	-	-	-
Inne zobowiązania i przychody przyszłych okresów	27	27	-	-	-	-
Od rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	4	-	4	-	-	-
Pozostałe	1	(2)	1	(1)	-	3
Kompensata	(522)	(16)	15	-	-	(521)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu kompensaty	910					777

Łączna kwota różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostki zależne, w przypadku których nie ujęto zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 4 384 mln zł a na dzień 31 grudnia 2021 roku 3 756 mln zł. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie została utworzona gdyż Grupa nie planuje sprzedaży tych inwestycji, a więc różnice przejściowe nie odwrócą się w przyszłości.

12.4. Podatkowa Grupa Kapitałowa ENERGA

W dniu 9 listopada 2020 roku zawarto nową umowę pod nazwą PGK ENERGA 2021. Umowę zawarto na trzy lata podatkowe od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023 roku. Umowa została zarejestrowana przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w dniu 10 grudnia 2020 roku.

W skład nowej PGK weszły spółki: Energa SA, Energa-Operator SA, Energa-Obrót SA, Energa Wytwarzanie SA, Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o., Energa Logistyka Sp. z o.o. oraz Energa Oświetlenie Sp. z o.o.

Spółka Energa SA została wyznaczona jako spółka reprezentująca PGK ENERGA 2021 w zakresie obowiązków wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz przepisów ustawy Ordynacja Podatkowa.

Przedmiotem opodatkowania PGK podatkiem dochodowym jest suma dochodów z dwóch źródeł przychodów tj. dochodu osiągniętego z zysków kapitałowych oraz dochodu osiągniętego z innych przychodów. Dochodem ze źródła przychodów jest nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących PGK uzyskanych z danego źródła przychodów nad sumą ich strat poniesionych z tego źródła przychodów.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

13. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty własne	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	113	15 840	8 048	399	1 235	1 141	26 776
Zakup bezpośredni	-	-	-	-	-	3 051	3 051
Rozliczenie rzeczowych aktywów trwałych w budowie	57	889	381	16	177	(1 520)	-
Sprzedaż, zbycie	-	(1)	(7)	(6)	-	-	(14)
Likwidacja	-	(65)	(91)	-	(114)	-	(270)
Nieodpłatne otrzymanie	-	20	1	-	-	-	21
Przemieszczenia między grupami	-	-	(5)	-	-	4	(1)
Wykup	77	-	-	-	-	-	77
Skapitalizowane koszty finansowania	-	-	-	-	-	22	22
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-	6	6
Rezerwa na rekultywację oraz koszty likwidacji	-	6	4	-	-	-	10
Pozostałe zmiany wartości	-	-	(6)	-	-	-	(6)
Na dzień 31 grudnia 2022 roku	247	16 689	8 325	409	1 298	2 704	29 672
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) oraz odpisy aktualizujące							
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	(1)	(6 493)	(3 871)	(293)	(747)	(90)	(11 495)
Amortyzacja i wartość netto likwidacji	1	(544)	(310)	(25)	(121)	(9)	(1 008)
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	(24)	(54)	-	-	-	(78)
Pozostałe zwiększenia odpisów aktualizujących	-	-	(12)	-	-	-	(12)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	5	-	-	-	1	6
Pozostałe zmniejszenia odpisów aktualizujących	-	5	43	-	-	12	60
Sprzedaż, zbycie	-	-	6	6	-	-	12
Likwidacja	-	60	49	-	114	-	223
Przemieszczenia między grupami	-	-	1	-	-	-	1
Pozostałe zmiany wartości	-	-	5	-	-	-	5
Na dzień 31 grudnia 2022 roku	-	(6 991)	(4 143)	(312)	(754)	(86)	(12 286)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	112	9 347	4 177	106	488	1 051	15 281
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	247	9 698	4 182	97	544	2 618	17 386

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

	Grunty własne	Budynki, lokale i obiekty inżynierii ładowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	108	15 070	7 515	382	1 101	997	25 173
Zakup bezpośredni	-	-	1	-	-	1 783	1 784
Rozliczenie rzeczowych aktywów trwałych w budowie	7	823	558	20	210	(1 618)	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	(2)	(7)	-	-	(9)
Likwidacja	(1)	(28)	(37)	-	(73)	-	(139)
Nieodpłatne otrzymanie	-	9	24	-	-	-	33
Przemieszczenia między grupami	(4)	(4)	(2)	1	-	(1)	(10)
Wykup	-	-	-	3	-	-	3
Przeniesienie z aktywów inwestycyjnych	4	6	-	-	-	-	10
Skapitalizowane koszty finansowania	-	-	-	-	-	12	12
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	(2)	(1)	-	(1)	(32)	(36)
Sprzedaż jednostki zależnej	(1)	(5)	(2)	-	(2)	-	(10)
Rezerwa na rekultywację oraz koszty likwidacji	-	(28)	(6)	-	-	-	(34)
Pozostałe zmiany wartości	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	113	15 840	8 048	399	1 235	1 141	26 776
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) oraz odpisy aktualizujące							
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	-	(5 906)	(3 509)	(272)	(698)	(223)	(10 608)
Amortyzacja i wartość netto likwidacji	(1)	(527)	(294)	(25)	(107)	(6)	(960)
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	(44)	(42)	-	(6)	(24)	(116)
Pozostałe zwiększenia odpisów aktualizujących	-	(72)	(78)	-	(13)	-	(163)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	26	10	-	-	-	36
Pozostałe zmniejszenia odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	163	163
Sprzedaż, zbycie	-	-	2	7	-	-	9
Likwidacja	-	27	37	-	74	-	138
Wykup	-	-	-	(2)	-	-	(2)
Przemieszczenia między grupami	-	2	2	(1)	-	-	3
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	1	-	1	-	2
Przeniesienie z aktywów inwestycyjnych	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Sprzedaż jednostki zależnej	-	1	-	-	2	-	3
Pozostałe zmiany wartości	-	1	-	-	-	-	1
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	(1)	(6 493)	(3 871)	(293)	(747)	(90)	(11 495)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2021 roku	108	9 164	4 006	110	403	774	14 565
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2021 roku	112	9 347	4 177	106	488	1 051	15 281

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych

II półrocze 2022 roku

W II półroczu 2022 roku dokonano oceny wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych przesłanek utraty wartości odzyskiwalnej posiadanych rzeczowych aktywów trwałych.

W związku z wystąpieniem przesłanek mogących skutkować spadkiem wartości aktywów trwałych niektórych spółek Grupy Energa, przeprowadzono testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU – ang. *cash generating unit*), w celu określenia ich wartości użytkowej. Testy przeprowadzono wykorzystując metodę dochodową w oparciu o zdyskontowaną wartość szacowanych przepływów z działalności operacyjnej, z uwzględnieniem m.in. następujących założeń:

- datą testu jest 31 grudnia 2022 roku,
- przyjęte do stosowania założenia makroekonomiczne w zakresie: dedykowanych dla źródeł cen energii elektrycznej, ceny węgla kamiennego i gazu ziemnego, ceny świadectw pochodzenia oraz ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla na podstawie raportu „Długoterminowe prognozy cen energii elektrycznej dla polskiego systemu elektroenergetycznego na lata 2022-2050”; prognozy zostały przygotowane do 2040 roku łącznie; w zakresie cen biomasy zastosowano prognozy spółki Energa Kogeneracja Sp. z o.o. dla okresu 2023-2028; ścieżki zakładają zmianę miksu energetycznego, w tym przede wszystkim zmniejszenie produkcji i wycofanie jednostek węglowych w długim terminie,
- ilość darmowych uprawnień do emisji CO₂ na lata 2021-2025 zgodnie z wykazem opublikowanym przez Ministra Środowiska RP,
- prognozowana cena praw do emisji CO₂ dla roku 2023 kształtuje się na poziomie 70 EUR/t. W kolejnych latach prognozy rosną do poziomu 147 EUR/t w roku 2033. Na kształtowanie się prognoz cen uprawnień do emisji CO₂ największy wpływ miały prace legislacyjne związane z reformą EU ETS w ramach pakietu Fit for 55,
- nakłady inwestycyjne o charakterze odtworzeniowym na poziomie zapewniającym utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych, w tym nakłady na dostosowanie poziomów emisji przemysłowych do wymogów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 roku, w sprawie emisji przemysłowych oraz decyzji wykonawczej Komisji UE 2021/2326 w sprawie konkluzji najlepszych dostępnych technik (BAT) opublikowanej dnia 30 listopada 2021 roku,
- utrzymanie wsparcia dla produkcji z istniejących odnawialnych źródeł energii w postaci przychodu z praw majątkowych oraz uwzględnienie dla części instalacji wygranych aukcji na sprzedaż energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i przychodu z mechanizmu FIT/FIP, zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii wraz z jej późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2017 poz. 1148),
- przychody z rynku mocy zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o rynku mocy, z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1854, z 2022 r. poz. 2243), przy czym stawki zostały przyjęte na podstawie przeprowadzonych i wygranych w latach 2018-2022 aukcji oraz dla lat wykraczających poza zakontraktowany okres – na podstawie ścieżek cenowych (ceny wieloletnich kontraktów mocowych są corocznie waloryzowane zgodnie z regulacjami rynku mocy),
- oszacowanie wpływu pakietu regulacji mających na celu przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen energii elektrycznej i wprowadzające szereg rozwiązań, dotyczących przedsięwzięć energetycznych oraz odbiorców energii elektrycznej, takich jak: (i) zasady mrożenia cen energii elektrycznej z taryf zatwierdzonych w 2022 roku, (ii) limity zużycia energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych w 2023 roku, (iii) zasady stosowania tzw. cen maksymalnych, (iv) zasady obliczania odpisów na Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny przez wytwórców energii elektrycznej oraz spółki obrotu, a także (v) zasady przyznawania i rozliczania rekompensat z Funduszu Wyплаты Różnicy Ceny dla spółek obrotu z tytułu stosowania tzw. cen maksymalnych. Kluczowe akty prawne wchodzące w skład wskazanego powyżej pakietu regulacji to:
 - ustawa z dnia 7.10.2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, z późn. zm. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127, 2243, 2687),
 - ustawa z dnia 27.10.2022 roku o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku, z późn. zm. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2243, 2687),
 - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8.11.2022 roku w sprawie sposobu obliczania limitu ceny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2284),
 - rozporządzenie z dnia 9.12.2022 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu obliczania limitu ceny (Dz. U. z 2022 roku poz. 2631),
- długość prognoz finansowych poszczególnych CGU określona została w taki sposób, aby przepływy pieniężne służące do kalkulacji wartości rezydualnej były jak najbardziej zbliżone do spodziewanych przepływów w latach kolejnych,
- do ekstrapolacji prognozy przepływów na potrzeby kalkulacji wartości rezydualnej zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp inflacji w Polsce.

W oparciu o wyniki przeprowadzonych testów nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych.

I półrocze 2022 roku

W I półroczu 2022 roku, w ramach dokonanej oceny wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych spółek Grupy Energa, zidentyfikowano przesłanki mogące skutkować istotnym spadkiem wartości aktywów trwałych spółki Energa Kogeneracja Sp. z o.o. W związku z tym stwierdzono konieczność przeprowadzenia testów na utratę wartości, w celu określenia ich wartości użytkowej.

Testy przeprowadzono wykorzystując metodę dochodową w oparciu o zdyskontowaną wartość szacowanych przepływów z działalności operacyjnej, z uwzględnieniem m.in. następujących założeń:

- datą testu jest 30 czerwca 2022 roku,
- przyjęte przez Zarząd Energi SA do stosowania założenia makroekonomiczne, w tym w zakresie: dedykowanych dla źródeł cen energii elektrycznej, ceny węgla kamiennego i gazu ziemnego, ceny świadectw pochodzenia oraz ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla na podstawie raportu przygotowanego przez niezależny podmiot; prognozy zostały przygotowane do 2050 roku łącznie; w zakresie cen biomasy zastosowano prognozy spółki dla okresu 2022-2030,

- ilość darmowych uprawnień do emisji CO₂ na lata 2021-2025 zgodnie z wykazem opublikowanym przez Ministra Środowiska RP
- nakłady inwestycyjne o charakterze odtworzeniowym na poziomie zapewniającym utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych, z uwzględnieniem nakładów wynikających z prowadzonych obecnie obligatoryjnych dla spółki inwestycji rozwojowych,
- utrzymanie wsparcia dla produkcji z istniejących odnawialnych źródeł energii w postaci przychodu z praw majątkowych,
- długość prognoz finansowych poszczególnych CGU określona została w taki sposób, aby przepływy pieniężne służące do kalkulacji wartości rezydualnej były jak najbardziej zbliżone do spodziewanych przepływów w latach kolejnych,
- do ekstrapolacji prognozy przepływów na potrzeby kalkulacji wartości rezydualnej zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

Wyniki testów wskazujących na konieczność dokonania odpisu wartości majątku zaprezentowano poniżej.

Elektrociepłownia Elbląg wraz z instalacją BB20 („CGU EC Elbląg”)

Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej przeprowadzono w oparciu o projekcje finansowe dla pełnego okresu ekonomicznej użyteczności jednostki, tj. lipiec 2022 – grudzień 2049 roku, z uwzględnieniem przepływów wynikających z prowadzonych obecnie obligatoryjnych dla spółki inwestycji rozwojowych, polegających na wycofaniu jednostek węglowych i zastąpieniu ich jednostkami gazowymi. Stopa dyskontowa ustalona w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) po opodatkowaniu przyjęta do kalkulacji wyniosła 11,55% z uwzględnieniem dodatkowej premii za ryzyko projekcji. Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji w 2021 roku wyniosła 7,55%.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego testu stwierdzono konieczność utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU EC Elbląg w wysokości 64,3 mln zł. Wartość odzyskiwaną ustalono na poziomie 223,7 mln zł.

Elektrociepłownia Kalisz („CGU EC Kalisz”)

Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej przeprowadzono w oparciu o projekcje finansowe dla pełnego okresu ekonomicznej użyteczności jednostki, tj. lipiec 2022 – grudzień 2048 roku, z uwzględnieniem przepływów wynikających z prowadzonych obecnie obligatoryjnych dla spółki inwestycji rozwojowych, polegających na wycofaniu jednostek węglowych i zastąpieniu ich jednostkami gazowymi. Stopa dyskontowa ustalona w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) po opodatkowaniu przyjęta do kalkulacji wyniosła 13,22% z uwzględnieniem dodatkowej premii za ryzyko projekcji. Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji w 2021 roku wyniosła 8,88%.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego testu stwierdzono konieczność utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU EC Kalisz w wysokości 6,6 mln zł. Wartość odzyskiwaną ustalono na poziomie 19,7 mln zł.

Ciepłownia w Żychlinie („CGU Żychlin”)

Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej przeprowadzono w oparciu o projekcje finansowe dla okresu lipiec 2022 – grudzień 2031 roku oraz wartość rezydualną. Standardowy okres projekcji wydłużono w związku z pozyskiwanymi do roku 2030 roku dotacjami dla przedsięwzięć wykorzystujących do produkcji energii elektrycznej technologię ORC. Stopa dyskontowa ustalona w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) po opodatkowaniu przyjęta do kalkulacji wyniosła 9,88%. Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji w 2021 roku wyniosła 6,23%.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego testu stwierdzono konieczność utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU Żychlin w wysokości 7,5 mln zł. Wartość odzyskiwaną ustalono na poziomie 12,5 mln zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono szacowany wpływ zmiany wybranych parametrów na łączną wycenę wskazanych powyżej aktywów testowanych na dzień 30 czerwca 2022 roku. Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, iż czynnikami wpływającymi w największym stopniu na szacunek wartości użytkowej przetestowanych CGU są stopy dyskontowe, ceny ciepła, ceny energii elektrycznej, ceny biomasy oraz ceny gazu. Ich zmiana, uwzględniona w całym okresie prognozy, mogłaby skutkować koniecznością dokonania odpisów bądź ich odwrócenia w oszacowanych poniżej wartościach. W związku z tym należy mieć na uwadze, że w przypadku zmiany uwarunkowań rynkowych istnieje ryzyko przeszacowania lub niedoszacowania wartości aktywów.

Parametr	Wartość i kierunek zmiany	Wpływ na wartość z wyceny CGU [mln PLN]		Zmiana wartości odpisu / odwrócenia odpisu [mln PLN]
		Zwiększenie wartości	Zmniejszenie wartości	
Stopy dyskontowe	[+ 0,5 p.p.]		-20,4	-20,4
	[- 0,5 p.p.]	22,1		22,1
Ceny ciepła	[+ 1%]	12,9		12,9
	[- 1%]		-12,9	-12,9
Ceny energii elektrycznej	[+ 1%]	8,4		8,4
	[- 1%]		-8,4	-8,4
Ceny biomasy	[+ 1%]		-4,9	-4,9
	[- 1%]	4,9		4,9
Ceny gazu	[+ 1%]		-3,8	-3,8
	[- 1%]	3,8		3,8

14. Aktywa niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie, licencje i patenty	Prawa majątkowe	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nieoddane do użytkowania	Razem
Wartość brutto						
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	1	911	703	71	82	1 768
Zakup bezpośredni	-	1	1 611	-	76	1 688
Rozliczenie aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania	-	57	-	5	(62)	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	(11)	-	-	(11)
Likwidacja	-	(6)	-	(1)	-	(7)
Przemieszczenia między grupami	-	1	-	(1)	-	-
Darowizny i nieodpłatnie otrzymane	-	-	71	-	-	71
Umorzenie praw majątkowych	-	-	(1 175)	-	-	(1 175)
Na dzień 31 grudnia 2022 roku	1	964	1 199	74	96	2 334
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) oraz odpisy aktualizujące						
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	-	(719)	-	(48)	(27)	(794)
Amortyzacja i wartość netto likwidacji	-	(58)	-	(3)	-	(61)
Likwidacja	-	6	-	2	-	8
Przemieszczenia między grupami	-	(1)	-	1	-	-
Na dzień 31 grudnia 2022 roku	-	(772)	-	(48)	(27)	(847)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	1	192	703	23	55	974
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	1	192	1 199	26	69	1 487

	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie, licencje i patenty	Prawa majątkowe	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nieoddane do użytkowania	Razem
Wartość brutto						
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	2	883	684	72	79	1 720
Zakup bezpośredni	-	19	695	-	72	786
Rozliczenie aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania	-	67	-	3	(70)	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	(13)	-	-	(13)
Likwidacja	-	(51)	-	(4)	-	(55)
Przemieszczenia między grupami	-	-	-	-	1	1
Darowizny i nieodpłatnie otrzymane	-	-	125	-	-	125
Umorzenie praw majątkowych	-	-	(788)	-	-	(788)
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	(1)	(3)	-	-	-	(4)
Sprzedaż jednostki zależnej	-	(4)	-	-	-	(4)
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	1	911	703	71	82	1 768
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) oraz odpisy aktualizujące						
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	-	(721)	-	(48)	(25)	(794)
Amortyzacja i wartość netto likwidacji	-	(52)	-	(4)	(2)	(58)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(1)	-	-	-	(1)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	1	-	1
Likwidacja	-	51	-	3	-	54
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	2	-	-	-	2
Sprzedaż jednostki zależnej	-	2	-	-	-	2
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	-	(719)	-	(48)	(27)	(794)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2021 roku	2	162	684	24	54	926
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2021 roku	1	192	703	23	55	974

15. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

	Gruntów	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Urządzeń technicznych i maszyn	Środków transportu	Razem
Wartość brutto						
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	876	206	104	16	16	1 218
Nowe umowy leasingowe	99	-	2	4	5	110
Aktualizacja wartości - zwiększenie	12	5	4	-	1	22
Likwidacja	-	(1)	(4)	-	(4)	(9)
Wykup	(77)	-	-	-	-	(77)
Aktualizacja wartości - zmniejszenie	(2)	-	-	-	-	(2)
Pozostałe zmiany wartości	-	-	1	-	-	1
Na dzień 31 grudnia 2022 roku	908	210	107	20	18	1 263
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) oraz odpisy aktualizujące						
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	(76)	(9)	(47)	(12)	(11)	(155)
Amortyzacja i wartość netto likwidacji	(33)	(4)	(19)	(5)	(4)	(65)
Likwidacja	-	-	3	-	4	7
Na dzień 31 grudnia 2022 roku	(109)	(13)	(63)	(17)	(11)	(213)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	800	197	57	4	5	1 063
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	799	197	44	3	7	1 050

Wartość kosztów związanych z leasingami aktywów o niskiej wartości na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 0,2 mln zł, kosztów związanych ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu 0,1 mln zł a kosztów związanych z leasingami krótkoterminowymi 0,2 mln zł.

Łączna wartość wydatków z tytułu umów leasingowych zaprezentowanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w roku 2022 wyniosła 113 mln PLN.

Dodatkowe informacje dotyczące zobowiązań z tytułu leasingu zostały przedstawione w notach 30.4.2 oraz 35.

	Gruntów	Praw wieczystego użytkowania gruntów	Budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Urządzeń technicznych i maszyn	Środków transportu	Innych rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Wartość brutto							
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	663	202	110	12	19	4	1 010
Nowe umowy leasingowe	211	-	2	5	2	-	220
Aktualizacja wartości - zwiększenie	8	2	1	-	1	-	12
Likwidacja	(5)	(1)	(3)	-	(1)	(4)	(14)
Wykup	-	-	-	-	(3)	-	(3)
Aktualizacja wartości - zmniejszenie	(2)	-	(3)	-	-	-	(5)
Przemieszczenia pomiędzy grupami	1	3	4	-	-	-	8
Sprzedaż jednostki zależnej	-	-	-	(1)	(1)	-	(2)
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	(7)	-	(1)	-	(8)
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	876	206	104	16	16	-	1 218
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) oraz odpisy aktualizujące							
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	(47)	(6)	(31)	(7)	(10)	(2)	(103)
Amortyzacja i wartość netto likwidacji	(30)	(3)	(17)	(6)	(5)	-	(61)
Likwidacja	1	-	1	-	1	2	5
Przeniesienie do aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	2	-	1	-	3
Przemieszczenia między grupami	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Wykup	-	-	-	-	2	-	2
Sprzedaż jednostki zależnej	-	-	-	1	-	-	1
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	(76)	(9)	(47)	(12)	(11)	-	(155)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2021 roku	616	196	79	5	9	2	907
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2021 roku	800	197	57	4	5	-	1 063

Wartość kosztów związanych z leasingami aktywów o niskiej wartości na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 0,2 mln zł, kosztów związanych ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu 4,4 mln zł a kosztów związanych z leasingami krótkoterminowymi 0,5 mln zł.

Łączna wartość wydatków z tytułu umów leasingowych zaprezentowanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w roku 2021 wyniosła 110 mln PLN.

Dodatkowe informacje dotyczące zobowiązań z tytułu leasingu zostały przedstawione w notach 30.4.2 oraz 35.

16. Wartość firmy

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość firmy wynosi zero. Na dzień 31 grudnia 2021 roku przeprowadzono test na utratę wartości firmy, która powstała w wyniku transakcji nabycia aktywa ciepłowniczego Energa Ciepło Kaliskie W oparciu o wyniki przeprowadzonego testu stwierdzono konieczność utworzenia całkowitego odpisu aktualizującego wartość firmy w wysokości 11,4 mln zł.

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Wartość netto na początek okresu	-	11
Utworzenie odpisu	-	(11)
Wartość netto na koniec okresu	-	-

17. Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności

Podstawowe informacje dotyczące inwestycji we wspólne przedsięwzięcia oraz jednostkę stowarzyszoną przedstawione zostały w nocie 2.2.

Inwestycje wyceniane metodą praw własności	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Polska Grupa Górnicza S.A.	-	-
Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	-	-
Polimex-Mostostal S.A.	153	128
Razem	153	128

Poniżej przedstawiono skrócone informacje finansowe spółek wycenianych metodą praw własności oraz uzgodnienie informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w spółkach ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy. Dane za rok 2022 są oparte o dane finansowe spółek. Dane za rok 2021 dla Polimex-Mostostal S.A. oparte są o pakiet konsolidacyjny na dzień i za okres 11 miesięcy zakończony 30 listopada 2022 roku oraz dane wynikowe za okres 1 października – 31 grudnia 2021 roku (dane porównywalne na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2021 roku). Z kolei Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w oparciu o dane na dzień i za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku (dane porównywalne to dane wstępne na dzień i za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku). Na dzień bilansowy Grupa nie posiada inwestycji we wspólne przedsięwzięcie Polską Grupę Górniczną S.A. (dane porównywalne zaprezentowane są na dzień i za okres 11 miesięcy zakończony dnia 30 listopada 2021 roku).

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex-Mostostal S.A.
	2022	
Przychody	5	4 170
Amortyzacja	-	44
Przychody odsetkowe	2	14
Koszty odsetkowe	30	18
(Strata)/zysk brutto z działalności kontynuowanej	133	185
Podatek dochodowy	-	36
(Strata)/zysk netto z działalności kontynuowanej	133	149
Zysk netto z działalności zaniechanej	-	-
Pozostałe całkowite dochody	-	12
Razem całkowite dochody	133	161
Dywidendy przekazane	-	-

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów	Polska Grupa Górnicza S.A.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex-Mostostal S.A.
	2021		
Przychody	7 215	4	1 588
Amortyzacja	-	-	27
Przychody odsetkowe	-	-	-
Koszty odsetkowe	-	31	11
(Strata)/zysk brutto z działalności kontynuowanej	(762)	297	84
Podatek dochodowy	-	-	15
(Strata)/zysk netto z działalności kontynuowanej	(762)	297	69
Zysk netto z działalności zaniechanej	-	-	-
Pozostałe całkowite dochody	10	-	5
Razem całkowite dochody	(752)	297	74
Dywidendy przekazane	-	-	-

Skrócony bilans	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex-Mostostal S.A.
	2022	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	115	747
Inne aktywa obrotowe (wyluczając środki pieniężne)	1	1 402
Aktywa obrotowe razem	116	2 149
Aktywa trwałe	77	676
Zobowiązania finansowe (wyluczając zobowiązania handlowe)	481	59
Inne zobowiązania krótkoterminowe (włączając zobowiązania handlowe)	13	1 562
Zobowiązania krótkoterminowe razem	494	1 621
Zobowiązania finansowe	-	174
Pozostałe zobowiązania	23	88
Zobowiązania długoterminowe razem	23	262
Aktywa netto	(324)	942

Skrócony bilans	Polska Grupa Górnicza S.A.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex-Mostostal S.A.
	2021		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	710	17	669
Inne aktywa obrotowe (wyluczając środki pieniężne)	1 319	9	923
Aktywa obrotowe razem	2 029	26	1 592
Aktywa trwałe	8 233	65	668
Zobowiązania finansowe (wyluczając zobowiązania handlowe)	3 120	451	75
Inne zobowiązania krótkoterminowe (włączając zobowiązania handlowe)	4 633	122	1 185
Zobowiązania krótkoterminowe razem	7 753	573	1 260
Zobowiązania finansowe	-	-	140
Pozostałe zobowiązania	2 802	-	85
Zobowiązania długoterminowe razem	2 802	-	225
Aktywa netto	(293)	(482)	775

Skrócone informacje finansowe	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex-Mostostal S.A.
	2022	
Aktywa netto wspólnego przedsięwzięcia/spółki stowarzyszonej na początek okresu	(482)	775
Zysk/(strata) netto za okres	133	149
Pozostałe całkowite dochody	-	12
Podwyższenie kapitału przez inwestorów	-	-
Pozostałe różnice	25	6
Aktywa netto wspólnego przedsięwzięcia/spółki stowarzyszonej na koniec okresu	(324)	942
Procentowy udział Grupy w udziałach wspólnego przedsięwzięcia/spółki stowarzyszonej	50,00%	16,26%
Udział we wspólnym przedsięwzięciu/spółce stowarzyszonej	-	154
Pozostałe różnice	-	(1)
Odpis wartości inwestycji	-	-
Wartość bilansowa udziałów	-	153

Skrócone informacje finansowe	Polska Grupa Górnicza S.A.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 2021	Polimex-Mostostal S.A.
Aktywa netto wspólnego przedsiębiorstwa/spółki stowarzyszonej na początek okresu	459	(779)	682
Zysk/(strata) netto za okres	(762)	297	69
Pozostałe całkowite dochody	10	-	5
Podwyższenie kapitału przez inwestorów	-	-	-
Pozostałe różnice	-	-	19
Aktywa netto wspólnego przedsiębiorstwa/spółki stowarzyszonej na koniec okresu	(293)	(482)	775
Procentowy udział Grupy w udziałach wspólnego przedsiębiorstwa/spółki stowarzyszonej	15,32%	50,00%	16,40%
Udział we wspólnym przedsiębiorstwie/spółce stowarzyszonej	-	-	128
Odpis wartości inwestycji	-	-	-
Wartość bilansowa udziałów	-	-	128

W przypadku płatności dywidendy udziałowcom Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. nie występują szczególne uwarunkowania dotyczące jej ograniczenia. Natomiast Polimex-Mostostal S.A. umownie zobowiązał się do niewypłacania dywidendy, ani zaliczki na poczet dywidendy swoim akcjonariuszom bez uprzedniej zgody wierzycieli (banków i obligatariuszy).

18. Zapasy

	31 grudnia 2022			31 grudnia 2021		
	Koszt historyczny	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Koszt historyczny	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Materiały	258	(4)	254	84	(1)	83
Półprodukty i produkcja w toku	16	-	16	1	-	1
Towary	76	-	76	27	-	27
RAZEM	350	(4)	346	112	(1)	111

Spółki Grupy tworzą odpisy aktualizujące wartość zapasów kierując się utratą ich przydatności ekonomicznej ustalonej na podstawie wiekowania i rotacji do wysokości możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

19. Prawa do emisji CO₂

Uprawnienia do emisji CO ₂	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
	(tys. ton)	
Emisja CO₂ wszystkich instalacji (tys. ton), w tym:	2 976	2 581
liczba przyznaných darmowych uprawnień do emisji	45	46
liczba odpłatnych uprawnień do emisji	2 931	2 535
Obowiązek umorzenia uprawnień do emisji CO₂ (mln zł), w tym:	994	599
wartość przyznaných uprawnień do emisji	17	15
koszt obowiązku umorzenia uprawnień do emisji	977	584

20. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych wynegocjowanych z bankami, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych.

Grupa przeprowadza bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych, lokując środki pieniężne jedynie w bankach posiadających rating na poziomie inwestycyjnym. Grupa nie ujmuje odpisu z tytułu utraty wartości środków zgromadzonych na lokatach terminowych ponieważ uznaje, iż związane z nimi ryzyko kredytowe jest nieistotne.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Środki pieniężne w banku i w kasie	520	340
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	580	-
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 100	340
<i>w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	<i>271</i>	<i>171</i>

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych stanowią głównie środki na rachunku VAT (split payment) oraz zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A.

21. Pozostałe aktywa

21.1. Pozostałe aktywa długoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	75	68
Nieruchomości inwestycyjne	11	11
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz aktywa niematerialne	614	210
Należności długoterminowe	2	-
RAZEM	702	289

21.2. Pozostałe aktywa krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Należności z tytułu naliczonego VAT	347	140
Zaliczki na dostawy	28	24
Koszty rozliczane w czasie	76	57
Pozostałe należności z tytułu podatków oraz praw majątkowych	25	6
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	2	4
RAZEM	478	231

22. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

22.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy Energa SA wynosi na dzień 31 grudnia 2022 roku 4 522 mln zł i dzieli się na akcje zgodnie z poniższą specyfikacją:

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Akcje na okaziciela serii AA o wartości nominalnej 10,92 PLN każda	269 139 114	269 139 114
Akcje imienne serii BB o wartości nominalnej 10,92 PLN każda	144 928 000	144 928 000
Łączna ilość akcji	414 067 114	414 067 114

22.2. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
PKN ORLEN S.A.		
udział w kapitale	90,92%	90,92%
udział w prawach głosu	93,28%	93,28%
Pozostali akcjonariusze		
udział w kapitale	9,08%	9,08%
udział w prawach głosu	6,72%	6,72%

22.3. Prawa akcjonariuszy

Na dzień kończący okres sprawozdawczy PKN ORLEN S.A. posiada 376 488 640 akcji Spółki stanowiących 90,92% jej kapitału zakładowego, uprawniających do wykonywania 521 416 640 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 93,28% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu (w tym 144 928 000 akcji imiennych serii BB uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu w ten sposób, że jedna akcja serii BB daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu).

Na skutek uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki podjętej w dniu 29 października 2020 roku złożono do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o wycofanie akcji Spółki z obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W dniu 19 stycznia 2021 roku Spółka powzięła informację o wydaniu w dniu 15 stycznia 2021 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego postanowienia o zawieszeniu ww. postępowania. Przyczyną zawieszenia postępowania przed KNF są prowadzone postępowania przed Sądem Okręgowym w Gdańsku dotyczące zaskarżenia uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

W dniu 11 maja 2022 roku Zarząd spółki Energa SA powziął informację o wydaniu tego samego dnia przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, IX Wydział Gospodarczy, wyroku oddalającego powództwo akcjonariuszy Spółki o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 29 października 2020 roku w sprawie wycofania z obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. 269 139 114 akcji Spółki zwykłych na okaziciela serii AA i oznaczonych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. kodem ISIN PLENERG00022. Wyrok nie jest prawomocny.

W dniu 30 listopada 2022 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku, IX Wydział Gospodarczy wydał wyrok w sprawie, o której Spółka informowała w raportach bieżących nr 82/2020 z dnia 16 grudnia 2020 roku oraz nr 7/2021 z dnia 14 kwietnia 2021 roku. W wyroku tym sąd orzekł o:

1) oddaleniu powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 29 października 2020 roku w sprawie wycofania z obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. 269 139 114 akcji Spółki zwykłych na okaziciela serii AA oznaczonych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. kodem ISIN PLENERG00022;

2) uchyleniu tej uchwały;

3) zasądzeniu od Spółki na rzecz powodów kosztów sądowych.

Wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym i nie są znane motywy rozstrzygnięcia. Wyrok nie jest prawomocny.

Spółka nie zgadza się z ww. wyrokiem w części, w jakiej uchyła ww. uchwałę, wystąpiła o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku i złożyła apelację.

22.4. Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy powstał w efekcie obniżenia kapitału zakładowego jednostki dominującej dokonanego w związku ze scaleniem akcji jednostki dominującej w roku 2013 oraz z podziału wyniku netto jednostki dominującej w latach 2016, 2021 i 2022. Kapitał rezerwowy może zostać wykorzystany jedynie na pokrycie przyszłych strat lub na podwyższenie kapitału zakładowego jednostki dominującej.

22.5. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został utworzony z odpisów z zysku wygenerowanego przez jednostkę dominującą w poprzednich okresach sprawozdawczych. Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych spółki akcyjne są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

22.6. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wynika z wyceny transakcji walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS zawartych w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego związanego z: euroobligacjami wyemitowanymi przez spółkę zależną Energa Finance AB (publ), a także obligacjami hybrydowymi, których emisji dokonała Energa SA oraz transakcji zamiany stóp procentowych IRS zawartych w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej związanego z wykorzystanym finansowaniem zewnętrznym (patrz opis w nocie 30.6).

22.7. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane Grupy obejmują kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy przez jednostkę dominującą. Dotyczy to w szczególności zysków zatrzymanych spółek zależnych (z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych), korekt wynikających z przekształcenia sprawozdania finansowego jednostki dominującej z Ustawy o rachunkowości na MSSF UE oraz odnoszonych na inne całkowite dochody zysków i strat aktuarialnych z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia.

Inne całkowite dochody ujęte w sprawozdaniu ze zmian w kapitałach własnych składają się z poniższych pozycji:

	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej				Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Nota	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane			
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	25.1	-	-	33	33	-	33
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		1	-	-	1	-	1
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	30.6	-	(32)	-	(32)	-	(32)
Inne całkowite dochody netto za rok zakończony 31 grudnia 2022		1	(32)	33	2	-	2
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	25.1	-	-	68	68	1	69
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	30.6	-	183	-	183	-	183
Udział w innych całkowitych dochodach jednostek wykazywanych metodą praw własności		-	-	1	1	-	1
Inne całkowite dochody netto za rok zakończony 31 grudnia 2021		-	183	69	252	1	253

22.8. Udziały niekontrolujące

Na dzień 31 grudnia 2022 roku kapitały własne przypisane udziałowcom niekontrolującym dotyczą akcjonariuszy mniejszościowych spółek Linii Biznesowej Wytwarzanie, w szczególności spółki Energa Elektrownie Ostrołęka SA. oraz spółki CCGT Ostrołęka Sp. z o.o.

Istotne udziały niekontrolujące w ramach Grupy Energa posiada poniższa jednostka zależna:

Nazwa jednostki zależnej	CCGT Ostrołęka Sp. z o.o.
Miejsce prowadzenia działalności	Ostrołęka
Udział % w kapitale udziałowców mniejszościowych	0,5000
Wynik finansowy jednostki zależnej przypisany udziałowcom mniejszościowym (w mln PLN)	-1
Łączne udziały w jednostce zależnej przypisane udziałowcom mniejszościowym	585
Informacje finansowe dotyczące jednostki zależnej (w mln PLN):	
Aktywa obrotowe	116
Aktywa trwałe	1 520
Zobowiązania krótkoterminowe	459
Zobowiązania długoterminowe	7
Przychody	37
Wynik finansowy	4
Całkowite dochody ogółem	4

23. Wynik netto przypadający na jedną akcję

W jednostce dominującej nie wystąpiły instrumenty rozładniające, w związku z czym rozwodniony zysk netto na akcję jest równy zyskowi podstawowemu. Poniżej przedstawiono dane, które posłużyły do kalkulacji zysku/straty przypadającej na jedną akcję.

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Zysk lub strata netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	967	968
Zysk lub strata netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej	967	968
Liczba akcji w mln na koniec okresu sprawozdawczego	414	414
Liczba akcji w mln zastosowana do obliczenia zysku na jedną akcję	414	414
Zysk lub strata na jedną akcję (zwykły i rozwodniony) (w złotych)	2,34	2,34

24. Dywidendy

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, nie została podjęta decyzja o sposobie podziału wyniku.

W dniu 20 maja 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o przeznaczeniu zysku z roku 2021 na kapitał rezerwowy Spółki.

25. Rezerwy

25.1. Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

Grupa dokonuje wyceny rezerw na świadczenia na rzecz pracowników po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe (patrz opis w nocie 9.17) przy zastosowaniu metod aktuarialnych.

Kwoty rezerw na świadczenia na rzecz pracowników oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany ich stanu przedstawiono w poniższych tabelach.

	Świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa energetyczna	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Nagrody jubileuszowe	Odprawy pośmiertne	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	149	193	28	235	-	605
Koszty bieżącego zatrudnienia	5	2	-	12	-	19
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	-	-	2	3	5
Zyski i straty aktuarialne, w tym powstałe na skutek zmiany założeń:	(20)	(11)	(9)	(17)	-	(57)
finansowych	(30)	(15)	(9)	(38)	-	(92)
demograficznych	1	(5)	(1)	2	-	(3)
pozostałych	9	9	1	19	-	38
Wypłacone świadczenia	(10)	(12)	(2)	(29)	-	(53)
Koszty odsetek	6	7	1	8	-	22
Na dzień 31 grudnia 2022 roku, w tym:	130	179	18	211	3	541
Krótkoterminowe	17	20	2	27	-	66
Długoterminowe	113	159	16	184	3	475

Wpływ na inne całkowite dochody wynikający z zysków i strat aktuarialnych od rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne, na Taryfę energetyczną i Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych wynosi 40 mln i widoczny jest w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

	Świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa energetyczna	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Nagrody jubileuszowe	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	186	236	59	287	768
Sprzedaż jednostki zależnej	(1)	-	-	-	(1)
Koszty bieżącego zatrudnienia	7	3	1	13	24
Koszty przeszłego zatrudnienia	1	2	(19)	-	(16)
Zyski i straty aktuarialne, w tym powstałe na skutek zmiany założeń:	(32)	(41)	(12)	(42)	(127)
finansowych	(39)	(44)	(12)	(50)	(145)
demograficznych	(3)	(14)	(4)	(5)	(26)
pozostałych	10	17	4	13	44
Wyplacone świadczenia	(14)	(10)	(2)	(26)	(52)
Koszty odsetek	2	3	1	3	9
Na dzień 31 grudnia 2021 roku, w tym:	149	193	28	235	605
Krótkoterminowe	13	13	1	25	52
Długoterminowe	136	180	27	210	553

Wpływ na inne całkowite dochody wynikający z zysków i strat aktuarialnych od rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne, na Taryfę energetyczną i Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych wynosi 85 mln i widoczny jest w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza do wycieszenia kwoty zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy są następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Stopa dyskontowa	6,70%	3,60%
Wskaźnik rotacji pracowników	2,87%	3,12%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	10,00%*	3,00%
Przewidywana stopa wzrostu podstawy odpisu na ZFŚS	5,00%	4,50%
Przewidywana stopa wzrostu ekwiwalentu energetycznego	1,07%	0,97%

* 10% w 2023 roku, 4,9% w 2024 roku, 2% w 2025 roku i w kolejnych latach.

Na podstawie danych otrzymanych od aktuarusza Grupa szacuje, że wpływ zmiany założeń na wysokość rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe, odprawy pośmiertne, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz taryfę energetyczną byłby następujący:

Rezerwy aktuarialne	Wartość księgowa PLN	Analiza wrażliwości na zmianę stopy dyskontowej		Analiza wrażliwości na zmianę stopy wzrostu wynagrodzeń		Analiza wrażliwości na zmianę ekwiwalentu energetycznego	
		+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	Odchylenie w PLN		+0,5%	-0,5%
				+0,5%	-0,5%		
Na dzień 31 grudnia 2022							
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	130	(5)	5	4	(4)	-	-
Taryfa energetyczna	179	(6)	7	-	-	7	(6)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	18	(1)	1	1	(1)	-	-
Nagrody jubileuszowe	211	(6)	6	6	(6)	-	-
Odprawy pośmiertne	3	-	-	-	-	-	-
RAZEM	541	(18)	19	11	(11)	7	(6)
<i>Wpływ na zysk brutto</i>		6	(6)	(6)	6	-	-
Na dzień 31 grudnia 2021							
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	149	(7)	7	6	(6)	-	-
Taryfa energetyczna	193	(10)	11	-	-	10	(10)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	28	(2)	2	2	(2)	-	-

Rezerwy aktuarialne	Wartość księgowa PLN	Analiza wrażliwości na zmianę stopy dyskontowej		Analiza wrażliwości na zmianę stopy wzrostu wynagrodzeń		Analiza wrażliwości na zmianę ekwiwalentu energetycznego	
		+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	Odchylenie w PLN		+0,5%	-0,5%
				+0,5%	-0,5%		
Nagrody jubileuszowe	235	(8)	9	9	(8)	-	-
RAZEM	605	(27)	29	17	(16)	10	(10)
Wpływ na zysk brutto		8	(9)	(9)	8	-	-

25.2. Pozostałe rezerwy

	Spory sądowe	Rekultywacja a oraz koszty likwidacji	Zobowiązania z tytułu emisji gazów	Obowiązek dotyczący praw majątkowych	Rezerwa na zobowiązania inwestycyjne	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	246	80	593	163	46	74	1 202
Koszty odsetek	-	4	-	-	-	-	4
Stopa dyskontowa	-	-	-	-	-	1	1
Utworzone	47	16	999	605	-	1 131	2 798
Rozwiązane	(29)	(12)	(5)	-	(46)	(23)	(115)
Wykorzystane	-	-	(590)	(626)	-	(19)	(1 235)
Przeniesienie na zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Na dzień 31 grudnia 2022 roku, w tym:	264	88	997	142	-	1 160	2 651
Krótkoterminowe	178	-	997	142	-	1 113	2 430
Długoterminowe	86	88	-	-	-	47	221

Kwota rozwiązania rezerwy na rekultywację oraz koszty likwidacji w 2022 roku wynika ze wzrostu stopy dyskonta. Przy kalkulacjach na koniec 2022 roku zastosowano zmienną stopę dyskontową, która dla poszczególnych lat wynosiła:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028 i lata kolejne
Stopa dyskontowa	6,50%	6,90%	7,02%	6,97%	6,84%	4,43%

	Spory sądowe	Rekultywacja oraz koszty likwidacji	Zobowiązania z tytułu emisji gazów	Obowiązek dotyczący praw majątkowych	Rezerwa na zobowiązania inwestycyjne	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2021 roku	197	113	197	124	218	69	918
Sprzedaż jednostki zależnej	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Koszty odsetek	-	2	-	-	-	-	2
Utworzone	91	-	600	623	-	36	1 350
Rozwiązane	(18)	(35)	-	-	(172)	(5)	(230)
Wykorzystane	(23)	-	(204)	(584)	-	(23)	(834)
Przeniesienie na zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-	(3)	(3)
Na dzień 31 grudnia 2021 roku, w tym:	246	80	593	163	46	74	1 202
Krótkoterminowe	167	-	593	163	46	52	1 021
Długoterminowe	79	80	-	-	-	22	181

Kwota rozwiązania rezerwy na rekultywację oraz koszty likwidacji w 2021 roku wynika ze wzrostu stopy dyskonta do poziomu 3,59% dla rezerw planowanych do wykorzystania do roku 2030 oraz 3,72% dla rezerw do wykorzystania po roku 2030.

Rezerwa na rekultywację oraz koszty likwidacji

W 2008 roku spółka Energa Elektrownie Ostrołęka SA zawiązała rezerwę na rekultywację składowisk popiołu, która będzie rozliczana do 2030 roku. W pozycji tej prezentowana jest także rezerwa na rekultywację składowisk odpadów paleniskowych ENERGA Kogeneracja Sp. z o. o., która będzie rozliczana do 2057 roku.

W ramach tej kategorii prezentowane są też rezerwy na koszty demontażu poniższych farm wiatrowych:

- FW Bystra - rezerwa utworzona w 2012 roku i rozliczana do 2037 roku,
- FW Karścino - rezerwy utworzone w 2009 roku i rozliczane do 2034 roku,
- FW Karcino - rezerwa utworzone w 2010 roku i rozliczana do 2035 roku,
- FW Myśliń - rezerwa utworzone w 2015 roku i rozliczana do 2040 roku,
- FW Parsówek - rezerwa utworzone w 2016 roku i rozliczana do 2041 roku.
- FW Przykona – rezerwa utworzona w 2020 roku i rozliczana do 2045 roku.

Rezerwa na spory sądowe

Głównym tytułem rezerw na sprawy sporne są sprawy dotyczące infrastruktury energetycznej usadowionej na prywatnych gruntach, bez pozyskania stosownych tytułów prawnych. Stan rezerw z tego tytułu wyniósł na koniec 2022 roku 70 mln zł zaś na koniec 2021 roku – 64 mln zł.

W 2021 roku ze względu na ryzyko dotyczące niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu z Mostostalem Warszawa SA została utworzona rezerwa na 36 mln zł. Łączna wartość rezerwy na koniec 2022 roku wynosi 46 mln zł.

Pozostała część rezerw dotyczy spraw sądowych związanych z zaprzestaniem realizacji umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (tzw. umowy CPA).

Inne rezerwy

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia, związana z umowami sprzedaży energii elektrycznej została rozpoznana w następstwie wejścia w życie ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej (dot. zamrożenia cen dla taryfy G do limitów zużycia), ustawy z dnia 27 października 2022 roku o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku, ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu, jak również wydaniem decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 17 grudnia 2022 roku o zatwierdzeniu Taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorów grup taryfowych G na 2023 rok (przyłączonych do sieci Energa Operator SA), dla których Grupa świadczy usługę kompleksową oraz ustawy z dnia 8 lutego 2023 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw (nowelizacja Ustawy z dnia 7 października 2022 roku). Wartość rezerwy została oszacowana w oparciu o cenę końcową dla klienta taryfowego z grupy G w roku 2023, zaplanowany wolumen sprzedaży w roku 2023, przyjęte zmiany zasad naliczania opłaty handlowej i jednostkowy bezpośredni koszt, obejmujący planowaną cenę zakupu energii elektrycznej, praw majątkowych i akcyzy. Rezerwa w kwocie 1 068 mln ujęta została w kosztach własnych sprzedaży.

Na mocy Ustawy o odnawialnych źródłach energii, wytwórcy posiadający instalacje OZE mogą wziąć udział w aukcjach OZE organizowanych przez Urząd Regulacji Energetyki. Grupa Energa wygrała w 2020 roku aukcję OZE dla instalacji FW Przykona, w związku z czym dokonuje co miesiąc rozliczenia z Zarządcą Rozliczeń sprzedanej energii elektrycznej z tej instalacji. Jeżeli Grupa sprzedaje energię elektryczną po cenach rynkowych niższych od ceny po jakiej wygrała aukcję, powstaje saldo ujemne, które Zarządca Rozliczeń zwraca na bieżąco Grupie. Jeżeli ceny po jakich Grupa sprzedaje energię z tej instalacji są wyższe od ceny z aukcji, występuje saldo dodatnie, które Grupa będzie zobowiązana zwrócić jego równowartość Zarządcy Rozliczeń. Kwota rezerwy na pokrycie salda dodatniego wyniosła 36 mln zł i odpowiada kwocie, jaką Grupa Energa zobowiązania jest zwrócić do Zarządcy Rozliczeń.

W tej kategorii prezentowane są również rezerwy dotyczące podatku akcyzowego należnego od sprzedanej energii elektrycznej do odbiorcy końcowego w kwocie 4,5 mln zł, rezerwa na potencjalne wynagrodzenie dla Lasów Państwowych w kwocie 9,6 mln zł, rezerwa na zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 8 mln zł, rezerwa na zwrot do Funduszu Wyплаты Różnicy Cen - w związku z wejściem w życie Ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku w kwocie 8,5 mln zł oraz rezerwa związana z zadeklarowanymi wpłatami na rzecz Polskiej Fundacji Narodowej w kwocie 12,5 mln zł.

Rezerwa na rozliczenie projektu węglowego w Ostrołęce

W dniu 31 marca 2022 roku, zgodnie z zawartym porozumieniem, spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. zakończyła rozliczenie Projektu węglowego.

Ostateczna wartość należności wynikająca z dokonanego rozliczenia wyniosła 958 mln zł netto i w związku tym suma należna Generalnemu Wykonawcy, wynikająca z różnicy między powyższą wartością a sumami już uiszczonymi, została już w całości przez EO zapłacona. Tym samym zakończył się proces rozliczenia Projektu węglowego z Generalnym Wykonawcą. Koszty poniesione przez Grupę Energa w związku z rozliczeniem prac Generalnego Wykonawcy wyniosły 50% ww. kwoty, czyli 479 mln zł netto (taka sama kwota przypadła na Enea S.A.).

Na 31 grudnia 2022 roku Grupa Energa nie posiada rezerw na rozliczenie projektu węglowego w Ostrołęce, a projekt uznaje się za rozliczony całkowicie.

26. Pozostałe zobowiązania
26.1. Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Pozostałe*	5	9
Razem	5	9

* dotyczy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, gwarancji (kaucje, wadia)

26.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych, wynagrodzeń i innych	110	110
Podatek VAT	32	34
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	53	50
Podatek dochodowy od osób fizycznych	17	19
Oplaty za korzystanie ze środowiska i inne	7	6
Pozostałe	1	1
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	135	51
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	44	43
Zobowiązania od Zarządcy rozliczeń	80	-
Pozostałe	11	8
RAZEM	245	161

27. Rozliczenia międzyokresowe i dotacje

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Dotacje otrzymane	352	325
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii rocznej i nagród dla pracowników	118	107
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	40	33
Nagrody dla Zarządów	17	15
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1	1
RAZEM, w tym:	528	481
Długoterminowe	326	301
Krótkoterminowe	202	180

Na dzień 31 grudnia 2022 roku jako dotacje Grupa ujmuje przede wszystkim efekt wyceny kredytów preferencyjnych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego rozliczany przez okres spłaty kredytów (patrz opis w nocie 9.23 oraz 30.5), w kwocie 47,6 mln zł oraz otrzymane dofinansowanie na realizację projektu budowy bloku energetycznego na biomasę w Elblągu rozliczane przez okres amortyzacji aktywów do 2054 roku, w kwocie 21 mln zł. Dodatkowo spółki Linii biznesowej Wytwarzanie wykazują otrzymane dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 24 mln zł na przebudowę sieci ciepłowniczych. Ponadto spółka Energa-Operator SA pozyskała dofinansowanie do projektu „Przebudowa sieci do standardów Smart Grid poprzez instalowanie inteligentnego opomiarowania i automatyzację sieci w celu aktywizacji odbiorców dla poprawy efektywności użytkowania energii oraz efektywnego zarządzania systemem elektroenergetycznym dla poprawy bezpieczeństwa dostaw”. Kwota dodatkowego dofinansowania na ten cel w 2022 roku to 32 mln zł. Natomiast spółka Energa Wytwarzanie SA otrzymała w latach ubiegłych od rządu Japonii specjalistyczny sprzęt, potrzebny do budowy magazynu energii, o wartości 23 mln zł.

28. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy (spółki) zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy tworzą takie fundusze i dokonują okresowych odpisów. Fundusze Spółek Grupy Kapitałowej Energa SA nie posiadają rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszy jest subsydiowanie działalności socjalnej poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy, udzielanie pożyczek pracownikom oraz subsydiowanie pozostałych kosztów socjalnych jak np. dopłaty do wypoczynku pracowników.

Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały na poziomie jednostkowym aktywa swoich Funduszy ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów spółek.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Pożyczki udzielone pracownikom	4	4
Środki pieniężne	2	2
Zobowiązania z tytułu Funduszu	6	6
Saldo po skompensowaniu	-	-
Odpisy na Fundusz w okresie	33	29

29. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

W dniu 30 września 2021 roku dokonano oceny przesłanek reklasyfikacji aktywów netto posiadanych w spółce Energa Invest Sp. z o.o. na aktywa przeznaczone do sprzedaży. W przypadku wyżej wymienionej spółki zakładano, że sprzedaż udziałów nastąpi w ciągu kolejnych 12 miesięcy. W związku z powyższym na koniec III kwartału 2021 roku dokonano reklasyfikacji posiadanych przez Grupę aktywów netto spółki Energa Invest Sp. z o.o. na aktywa przeznaczone do sprzedaży.

W związku z wydłużeniem okresu niezbędnego na sfinalizowanie sprzedaży udziałów spółki, na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa kontynuuje ujęcie jej aktywów netto jako aktywów przeznaczone do sprzedaży.

Podstawowe kategorie aktywów i zobowiązań składające się na działalność sklasyfikowaną jako przeznaczona do sprzedaży na dzień kończący okres sprawozdawczy zaprezentowane są w poniższej tabeli:

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
AKTYWA		
Rzeczowe aktywa trwałe	28	34
Nieruchomości inwestycyjne	2	2
Aktywa niematerialne	2	2
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	6	5
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5	2
Należności z tytułu dostaw i usług	8	2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2	1
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	5	1
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	58	49
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowe	1	3
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1	4
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	11	4
Rezerwy krótkoterminowe	7	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	2	2
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3	4
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	25	20

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

30. Instrumenty finansowe

30.1. Wartość księgowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2022	Wyceniane w wartości godzniej przez wynik finansowy okresu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Aktywa					
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	-	-	3 271	-	3 271
<i>doszacowanie przychodów z tytułu sprzedaży</i>	-	-	471	-	471
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	1 100	-	1 100
Pozostałe aktywa finansowe	102	257	41	-	400
Pożyczki udzielone	42	-	-	-	42
Pochodne instrumenty finansowe	45	257	-	-	302
Pozostałe	15	-	41	-	56
RAZEM	102	257	4 412	-	4 771
Zobowiązania					
Kredyty i pożyczki	-	-	4 068	-	4 068
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	1 077	-	1 077
Kredyty i pożyczki	-	-	2 991	-	2 991
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	2 574	-	2 574
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	2 388	-	2 388
Zobowiązania z tytułu umów	-	-	323	-	323
Pozostałe zobowiązania finansowe	1	-	568	862	1 431
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	517	-	517
Pochodne instrumenty finansowe	1	-	-	-	1
Zobowiązania z tytułu dywidend	-	-	2	-	2
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	862	862
Pozostałe	-	-	49	-	49
RAZEM	1	-	9 921	862	10 784

Stan na 31 grudnia 2021	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy okresu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Aktywa					
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	-	-	2 074	-	2 074
<i>doszacowanie przychodów z tytułu sprzedaży</i>	-	-	355	-	355
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	340	-	340
Pozostałe aktywa finansowe	16	255	88	-	359
Pochodne instrumenty finansowe	16	255	-	-	271
Pozostałe	-	-	88	-	88
RAZEM	16	255	2 502	-	2 773
Zobowiązania					
Kredyty i pożyczki	-	-	2 704	-	2 704
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	981	-	981
Kredyty i pożyczki	-	-	1 723	-	1 723
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	2 532	-	2 532
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	1 067	-	1 067
Zobowiązania z tytułu umów	-	-	306	-	306
Pozostałe zobowiązania finansowe	99	-	319	877	1 295
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	254	-	254
Pochodne instrumenty finansowe	99	-	-	-	99
Zobowiązania z tytułu dywidend	-	-	2	-	2
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	877	877
Pozostałe	-	-	63	-	63
RAZEM	99	-	6 928	877	7 904

* w 2022 roku zmieniono nazwę kolumny z Instrumenty pochodne na Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy okresu

30.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2022	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy okresu	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	RAZEM
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek	-	44	(214)	(42)	(212)
Różnice kursowe	-	-	(38)	41	3
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	61	-	-	61
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	(134)	-	-	(134)
Wycena instrumentów pochodnych	127	-	-	-	127
Aktualizacja wartości inwestycji	48	-	-	-	48
Zysk/ (strata) netto	175	(29)	(252)	(1)	(107)
Inne całkowite dochody	-	-	-	(40)	(40)
Całkowite dochody	175	(29)	(252)	(41)	(147)

Rok zakończony 31 grudnia 2021	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne	RAZEM
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek	53	(120)	(56)	-	(123)
Różnice kursowe	-	7	(7)	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	40	-	-	-	40
Utworzenie odpisów aktualizujących	(76)	-	-	-	(76)
Wycena instrumentów pochodnych	-	-	-	(324)	(324)
Aktualizacja wartości inwestycji*	-	12	-	-	12
Zysk/ (strata) netto	17	(101)	(63)	(324)	(471)
Inne całkowite dochody	-	-	226	-	226
Całkowite dochody	17	(101)	163	(324)	(245)

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

30.3. Wartość godziwa instrumentów finansowych

30.3.1. Instrumenty finansowe wyceniane na bieżąco w wartości godziwej

Niektóre aktywa i zobowiązania finansowe Grupy wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

- poziom 1 – wartość godziwa oparta o ceny notowane (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, do których Grupa ma dostęp w dniu wyceny,
- poziom 2 – wartość godziwa oparta o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio,
- poziom 3 – wartość godziwa oparta o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	Poziom 2	Poziom 2
Aktywa		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS III)	114	112
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS IV)	139	138
Instrumenty pochodne zabezpieczające (IRS)	4	5
Inne instrumenty pochodne	45	16
Zobowiązania		
Inne instrumenty pochodne	1	99

Wycena transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS”) oraz Interest Rate Swap („IRS”) do wartości godziwej odbywa się poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych. Stopy procentowe oraz basis spread używane do dyskonta pozyskiwane są z systemu Bloomberg.

Na pozycje Aktywa - inne instrumenty pochodne składają się opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA. Opcje zostały nabyte od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 18 stycznia 2017 roku z późniejszymi aneksami i dotyczą nabycia w 22 transzach łącznie około 7 mln akcji Polimex-Mostostal SA, po cenie nominalnej 2 zł za akcję. Terminy realizacji opcji ustalono pomiędzy 31 sierpnia 2021 roku a 30 listopada 2026 roku. Wycena opcji kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA (opcje call) do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. W wycenie uwzględniono bieżącą cenę oraz historyczną zmienność cen akcji spółki. Stopę wolną od ryzyka wyznaczono w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o zapadalności zbliżonej do terminu wygaśnięcia opcji.

W pozycji Pozostałe aktywa finansowe - Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez RZIS ujęto zawierane przez spółkę Energa Elektrownie Ostrołęka SA transakcje terminowe na kontraktach typu PEAK notowanych na Towarowej Giełdzie Energii („TGE”) dotyczących zakupu i sprzedaży energii elektrycznej. Transakcje terminowe zawierane za pośrednictwem TGE w odniesieniu do zakupów i sprzedaży energii elektrycznej są transakcjami z fizyczną dostawą, przy czym rozliczenie finansowe transakcji następuje zazwyczaj w kwocie netto.

W momencie zawarcia danego kontraktu Energa Elektrownie Ostrołęka SA. dokonuje klasyfikacji na instrumenty spełniające wymogi MSSF 9 w zakresie wykorzystania w ramach własnej działalności (tzw. „own use exemption”), które nie podlegają wycenie oraz instrumenty które nie spełniają wymogów own use exemption, a zatem są wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zgodnie ze standardem, dokonując klasyfikacji umów, Grupa ocenia przede wszystkim czy:

- dany kontrakt został zawarty w celu otrzymania lub dostarczenia składników niefinansowych zgodnie z oczekiwanymi przez Grupę potrzebami, w tym przede wszystkim czy wolumen sprzedanych lub zakupionych składników niefinansowych odpowiada skali normalnej działalności operacyjnej Grupy,
- w wyniku realizacji kontraktu dochodzi do fizycznej dostawy składników niefinansowych,
- kontrakt nie może być uznany za wystawioną opcję kupna lub sprzedaży instrumentu niefinansowego zgodnie z MSSF 9.

Na podstawie przyjętej strategii na dzień bilansowy Grupa wyceniła kontrakty terminowe w zakresie handlu energią elektryczną spełniające definicję instrumentu finansowego zgodnie z MSSF 9.

Wartość godziwa zawartych kontraktów jest ustalana poprzez odniesienie kursu zawarcia do bieżących kursów terminowych wyliczanych na podstawie danych rynkowych. Instrumenty te wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia i jako zobowiązania, gdy ich wartość jest ujemna.

Kontrakty nie spełniające wymogów dla skorzystania z own use exemption zrealizowane w roku 2022 wyniosły 121 mln, zł, natomiast wycena otwartych kontraktów na dzień bilansowy ukształtowała się na poziomie 23 mln zł. i odniesiona została na pozostałe aktywa finansowe. W 2021 kontrakty zrealizowane wyniosły 225 mln zł, a wartość wyceny bilansowej w kwocie 99 mln zł. została ujęta na zobowiązaniach finansowych.

W rachunku zysków i strat rozliczenie kontraktów oraz wycena do wartości godziwej odnoszone są w pozostałą działalność operacyjną.

30.3.2. Instrumenty finansowe, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej

Z wyjątkiem informacji podanych w tabeli poniżej wartość księgowa aktywów oraz zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości godziwych.

Zobowiązania z tytułu emisji euroobligacji oraz obligacji hybrydowych	Wartość księgowa	Wartość godziwa	
		Poziom 1	Poziom 2
Stan na 31 grudnia 2022	2 574	1 222	1 270
euroobligacje	1 423	1 222	-
obligacje hybrydowe	1 151	-	1 270
Stan na 31 grudnia 2021	2 532	1 476	1 151
euroobligacje	1 393	1 476	-
obligacje hybrydowe	1 139	-	1 151

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu obligacji wyemitowanych w euro została oszacowana: w przypadku euroobligacji na podstawie kwotowań z systemu Bloomberg z dnia 31 grudnia 2022 roku, które są ustalane na podstawie transakcji na giełdzie w Luksemburgu oraz obrotu pozagiełdowego, natomiast w przypadku obligacji hybrydowych w oparciu o analizę przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnych na dzień 31 grudnia 2022 roku stóp procentowych.

30.4. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

30.4.1. Aktywa finansowe

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Główną pozycję kategorii instrumentów finansowych ujmowanych jako aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu stanowią należności z tytułu dostaw i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług	Bieżące	Przeterminowane (w dniach)					Ogółem
		<30	31-90	91-180	181-360	>360	
Stan na 31 grudnia 2022							
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	3 010	145	53	21	30	406	3 665
Odpis aktualizujący	(36)	(7)	(8)	(13)	(17)	(313)	(394)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	2 974	138	45	8	13	93	3 271
Stan na 31 grudnia 2021							
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	1 825	123	53	18	33	382	2 434
Odpis aktualizujący	-	(31)	(4)	(6)	(23)	(296)	(360)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	1 825	92	49	12	10	86	2 074

Instrumenty pochodne zabezpieczające

Instrumenty pochodne zabezpieczające CCIRS i IRS zostały szczegółowo opisane w nocie 30.6.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do pozycji aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa kwalifikuje w szczególności opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. oraz udziały i akcje w pozostałych jednostkach (szczegóły w nocie 30.1).

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

	Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	Odpisy aktualizujące obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	Odpisy aktualizujące udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2022 roku	360	36	534
Utworzenie odpisów aktualizujących	134	-	34
Wykorzystanie	(39)	-	-
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	(61)	-	(34)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2022 roku	394	36	534
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2021 roku	317	36	555
Przekwalifikowanie odpisów z pozostałych należności	34	-	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	76	-	-
Wykorzystanie	(27)	-	-
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	(40)	-	(21)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2021 roku	360	36	534

30.4.2. Zobowiązania finansowe

Wszystkie zobowiązania finansowe Grupy są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych zabezpieczających. W tej kategorii instrumentów finansowych Grupa prezentuje przede wszystkim otrzymane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje, a także zobowiązania z tytułu leasingu.

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Zobowiązania z tytułu leasingu	Razem zobowiązania finansowe
Stan na 31 grudnia 2021	2 704	2 532	877	6 113
Uruchomienie	3 980	-	-	3 980
Splata/wykup	(2 606)	-	(71)	(2 677)
Zmiany z tytułu różnic kursowych	-	50	-	50
Splata odsetek	(162)	(75)	(42)	(279)
Odsetki naliczone w okresie	161	67	44	272
Nowe umowy leasingowe, zwiększenie/zmniejszenie wynagrodzenia leasingowego	-	-	130	130
Pozostałe zmiany	(9)	-	(76)	(85)
Stan na 31 grudnia 2022	4 068	2 574	862	7 504

W ramach odsetek zapłaconych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych są ujęte również kwoty dotyczące instrumentów zabezpieczających płatności odsetkowe związane z posiadanymi zobowiązaniami finansowymi w wysokości 42 mln.

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Zobowiązania z tytułu leasingu	Razem zobowiązania finansowe
Stan na 31 grudnia 2020	3 432	2 561	743	6 736
Uruchomienie	2 718	-	-	2 718
Splata/wykup	(3 458)	-	(70)	(3 528)
Zmiany z tytułu różnic kursowych	-	(9)	-	(9)
Splata odsetek	(35)	(73)	(40)	(148)
Odsetki naliczone w okresie	45	65	41	151
Nowe umowy leasingowe, zwiększenie/zmniejszenie wynagrodzenia leasingowego	-	-	227	227
Pozostałe zmiany	2	(12)	(24)	(34)
Stan na 31 grudnia 2021	2 704	2 532	877	6 113

W ramach odsetek zapłaconych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych są ujęte również kwoty dotyczące instrumentów zabezpieczających płatności odsetkowe związane z posiadanymi zobowiązaniami finansowymi w wysokości 56 mln.

Kredyty i pożyczki

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Waluta - PLN		
Stopa Referencyjna - WIBOR, Stopa redyskontowa		
Wartość kredytu/ pożyczki	4 068	2 704
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	2 537	1 395
od 1 roku do 3 lat	624	758
od 3 lat do 5 lat	283	265
powyżej 5 lat	624	286

Na dzień 31 grudnia 2022 i 31 grudnia 2021 roku wartość pozostałych do dyspozycji Grupy limitów kredytowych wyniosła odpowiednio 6 061,0 mln zł (wykorzystane w 55,4%) i 6 564,7 mln zł (wykorzystane w 40,9%).

Szczegółowe informacje dotyczące zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały przedstawione w nocie 30.5.

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Waluta - EUR		
Stopa Referencyjna - Stała		
Wartość emisji		
w walucie	549	551
w złotych	2 574	2 532
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	609	31
od 1 roku do 3 lat	-	569
od 3 lat do 5 lat	1 965	-
powyżej 5 lat	-	1 932

Szczegółowe informacje dotyczące wyemitowanych obligacji zostały przedstawione w nocie 30.5

30.5. Dostępne finansowanie zewnętrzne

W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz na dzień kończący okres sprawozdawczy i dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, nie wystąpiły przypadki naruszenia zobowiązań umownych wynikających z warunków pozyskanego finansowania zewnętrznego.

Dostępne finansowania zewnętrzne według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawia poniższa tabela:

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 31.12.2022	Termin spłaty
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	16-12-2009	1 050	-	206	15-12-2025
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	10-07-2013	1 000	-	579	15-09-2031
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	29-04-2010	1 076	-	185	18-12-2024
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	26-06-2013	800	-	191	18-12-2024
Obligatariusze	Euroobligacje	Cele ogólnokorporacyjne	07-03-2017	1 407 ¹	-	1 407 ¹	07-03-2027
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	20-09-2012	200	-	22 ²	19-09-2022
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Budowa FW Myślino	23-10-2014	68	-	24	15-09-2026
WFOŚiWG	Pożyczka	Program inwestycyjny Elektrownia CCGT Gdańsk Sp. z o.o.	27-06-2014	7	-	7	30-06-2024
NFOSiGW	Pożyczka	Program inwestycyjny Energa Elektrownie Ostrołęka SA	30-08-2018	134	-	104	20-12-2028
Europejski Bank Inwestycyjny	Obligacje hybrydowe	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	04-09-2017	1 172 ³	-	1 172 ³	12-09-2037
Kredyt konsorcjalny	Kredyt rewolwingowy	finansowanie celów korporacyjnych Energa SA, w tym finansowanie bieżącej działalności oraz finansowanie programu inwestycyjnego, z wyłączeniem nakładów inwestycyjnych w zakresie energetyki węglowej	17-09-2019	2 000	1 850	150	17-09-2024 ⁴
Bank Gospodarstwa Krajowego	Kredyt rewolwingowy	finansowanie celów korporacyjnych Energa SA, w tym finansowanie bieżącej działalności oraz finansowanie programu inwestycyjnego oraz refinansowanie zadłużenia finansowego	03-07-2020	250	-	250	18-08-2023
SMBC	Kredyt rewolwingowy	finansowanie celów korporacyjnych Energa SA, w tym finansowanie bieżącej działalności oraz finansowanie programu inwestycyjnego oraz refinansowanie zadłużenia finansowego, z wyłączeniem nakładów inwestycyjnych w zakresie energetyki węglowej	28-07-2020	563 ⁵	563	-	28-07-2025

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 31.12.2022	Termin spłaty
PKN ORLEN S.A.	Pożyczka	Finansowanie celów ogólnokorporacyjnych	31-05-2021	1 000	-	1 000	30-05-2023
PKN ORLEN S.A.	Pożyczka	Finansowanie celów ogólnokorporacyjnych	31-05-2021	1 000	300	700	30-05-2023
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	16-12-2021	703 ⁶	4	665	16-12-2041
RAZEM				12 430	2 717	6 662	

¹ zobowiązanie z tytułu euroobligacji w łącznej kwocie 300 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 31 grudnia 2022 roku

² wartość limitów gwarancyjnych udzielonych spółkom Grupy Kapitałowej Energa na podstawie zawartych umów wykonawczych (wykorzystanie limitu globalnego)

³ zobowiązanie z tytułu obligacji hybrydowych w kwocie 250 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 31 grudnia 2022 roku

⁴ kredyt udzielony jest na okres 5 lat od dnia podpisania umowy z możliwością przedłużenia o rok; wskazana data jest końcową datą obowiązywania umowy, kredyt traktowany jest jako krótkoterminowy

⁵ zobowiązanie w kwocie 120 mln EUR przeliczone po średnim kursie NBP z dnia 31 grudnia 2022 roku

⁶ zobowiązanie w kwocie 150 mln EUR przeliczone po średnim kursie NBP z dnia 31 grudnia 2022 roku

30.6. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

W 2017 roku Grupa przeprowadziła emisję euroobligacji w walucie EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu powyższej emisji, Grupa zawarła w kwietniu 2017 roku transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS o nominale 200 mln EUR („CCIRS III”).

Jako pozycję zabezpieczaną w powyższych relacjach zabezpieczających, Grupa desygnowała ryzyko walutowe z tytułu euroobligacji wyemitowanych przez Energa Finance AB.

Jako instrument zabezpieczający Grupa desygnowała transakcję CCIRS, w ramach której Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu euroobligacji. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów z tytułu euroobligacji do lutego 2027 roku.

We wrześniu 2017 roku Energa SA dokonała emisji obligacji hybrydowych na łączną kwotę 250 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu tych obligacji Grupa zawarła transakcję walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS („CCIRS IV”).

Jako pozycję zabezpieczaną w relacjach zabezpieczających, Grupa desygnowała ryzyko walutowe z tytułu emisji obligacji hybrydowych denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 100% łącznego nominalu wyemitowanych obligacji.

Jako instrument zabezpieczający Grupa desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu wyemitowanych obligacji. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do września 2027 roku.

Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej

W sierpniu 2019 roku Grupa zawarła transakcję zamiany stóp procentowych IRS w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej wynikającego z wykorzystanego finansowania z tytułu zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 150 mln zł (patrz nota 30.5).

Jako pozycję zabezpieczaną w relacjach zabezpieczających Grupa desygnowała ryzyko stopy procentowej WIBOR 3M wynikające z płatności odsetkowych od powyższych zobowiązań finansowych w okresie nie dłuższym niż 4 lata od daty zawarcia transakcji zabezpieczających.

Jako instrumenty zabezpieczające Grupa desygnowała transakcje IRS, w ramach których Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o zmiennym oprocentowaniu w walucie PLN oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne odsetkowe otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi odsetkowymi z tytułu zabezpieczanych zobowiązań finansowych. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych maksymalnie do czerwca 2023 roku.

Wszystkie posiadane instrumenty zabezpieczające służą zabezpieczeniu przepływów pieniężnych i dotyczą instrumentów finansowych zakwalifikowanych do tej samej kategorii ryzyka. Przedstawione instrumenty zabezpieczające dotyczą zobowiązań z tytułu pożyczek pomiędzy Energa Finance AB a Energa SA, obligacji hybrydowych oraz kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających wyniosła:

	Wartość (PLN mln)	Ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przyjęta za podstawę ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Kwoty nominalne instrumentu zabezpieczającego w mln	
				EUR	PLN
Stan na 31 grudnia 2022					
CCIRS III	114	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	200	-
CCIRS IV	139	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	250	-
IRS	4	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	-	150
Stan na 31 grudnia 2021					
CCIRS III	112	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	200	-
CCIRS IV	138	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	250	-
IRS	5	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	-	350

Grupa pozostała przy rachunkowości zabezpieczeń według MSR 39, jednocześnie nie stwierdzono w badanym okresie nieefektywności.

Z tytułu stosowania wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kapitał z aktualizacji wyceny (efektywna część zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego pomniejszona o podatek odroczonej) zmniejszył się w okresie sprawozdawczym o kwotę 32 mln zł a w okresie porównywalnym zwiększył się o 183 mln zł.

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w okresie sprawozdawczym:

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Na początek okresu sprawozdawczego	87	(96)
Kwota ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających w okresie, równa zmianie wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	1	219
Rewaluacja instrumentów zabezpieczających, przeniesiona z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	(41)	7
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	8	(43)
Na koniec okresu sprawozdawczego	55	87

Na dzień 31 grudnia 2022 roku nie stwierdzono nieefektywności wynikającej z zastosowanej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

30.7. Zabezpieczenia ustanowione na aktywach

Na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiły istotne aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia.

31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe oraz instrumenty zabezpieczające. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest wykorzystanie jako środków do finansowania działalności Grupy lub mitygacji ryzyk finansowych.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z powyższych rodzajów ryzyk. W dniu 20 grudnia 2017 roku Zarząd Energa SA podpisał ze spółkami Grupy Kapitałowej Energa Umowę o współpracy, której integralnymi elementami są Polityka zarządzania płynnością w Grupie Energa oraz Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie Energa (ryzykiem walutowym i stopy procentowej). Tym samym oba dokumenty zostały wprowadzone do stosowania w całej Grupie Energa, co umożliwi efektywne zarządzanie powyższymi grupami ryzyk z poziomu spółki holdingowej. Oba dokumenty określają procedury zarządzania ryzykiem finansowym przez poszczególne spółki Grupy oraz nakładają na nie stosowne wymogi sprawozdawcze.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

31.1. Ryzyko rynkowe

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko zmian cen towarów.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Energa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej, która wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy są objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa Energa narażona jest na ryzyko stóp procentowych w związku z posiadaniem aktywów i zobowiązań, dla których przychody oraz koszty są kalkulowane w oparciu o rynkowe stopy procentowe, które mogą podlegać wahaniom.

W dniu 1 stycznia 2018 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych („Reforma IBOR”). Rozporządzenie, wraz z jego nowelizacją w lutym 2021 roku, wprowadziło nowy standard wyznaczania i stosowania stawek referencyjnych wykorzystywanych na rynku finansowym. W konsekwencji zreformowane zostało między innymi podejście do ustalania stawek WIBOR i EURIBOR dostosowujące metodologię ich wyznaczania do nowych wymogów.

Na gruncie rynku krajowego, w lipcu 2022 roku, powołana została Narodowa Grupa Robocza do spraw reformy wskaźników referencyjnych, której zadaniem jest wprowadzenie na rynek nowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, opartego na transakcjach overnight. Wskaźnik ten będzie zamiennikiem dla wskaźnika WIBOR. Prace Narodowej Grupy Roboczej mają na celu zapewnienie wiarygodności, przejrzystości i rzetelności opracowywania i stosowania nowego wskaźnika. 1 września 2022 roku Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej podjął decyzję o wyborze indeksu WIRON będącego indeksem Risk-Free Rate opartym na rzeczywistych transakcjach overnight jako wskaźnika alternatywnego dla WIBORU. Administratorem WIRON będzie GPW Benchmark S.A.

We wrześniu 2022 roku Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej przyjął „Mapę Drogową” określającą harmonogram działań. Mapa Drogowa zakłada, iż reforma wskaźników referencyjnych zostanie zrealizowana do końca 2024 roku, z jednoczesnym wdrożeniem w latach 2023-2024 nowej oferty produktów finansowych opartych o WIRON. Zaprzestanie publikacji wskaźnika WIBOR planowane jest na początek 2025 roku. WIRON ma się stać kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej, który stosowany będzie w umowach i instrumentach finansowych.

Grupa Energa dokonała przeglądu istniejących umów finansowych i nie zidentyfikowała ryzyka związanego z brakiem odpowiednich zapisów określających zasady kontynuowania tych umów w przypadku, gdy wskaźnik referencyjny nie będzie publikowany („klauzula fallback”).

Obecne stawki IBOR oraz alternatywne wskaźniki referencyjne, które zostaną przyjęte przez Grupę, istotnie się od siebie różnią. Stawki IBOR są stawkami dotyczącymi przyszłych okresów wyznaczanymi na określony okres (np. trzy miesiące) na początku takiego okresu i uwzględniają spread kredytowy na rynku międzybankowym. Alternatywne wskaźniki referencyjne to zazwyczaj wolne od ryzyka stawki overnight publikowane na koniec dnia, które nie zawierają spreadu kredytowego. Różnice te będą powodować dodatkową niepewność co do płatności odsetek według zmiennego oprocentowania, jednak w ocenie Grupy nie będą miały istotnego wpływu na zarządzanie płynnością.

Z uwagi na posiadane zobowiązania finansowe, Grupa na dzień 31 grudnia 2022 roku, stosuje wskaźnik WIBOR.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje na temat niepo pochodnych instrumentów finansowych dla których dokonane zostanie przejścia na alternatywne stawki referencyjne.

Niepo pochodny instrument finansowy	Wskaźnik referencyjny	Termin zapadalności	Wartość nominalna na dzień 31.12.2022	Zaawansowane przejścia dla niepo pochodnych instrumentów finansowych
Kredyt Europejski Bank Inwestycyjny	WIBOR	2025	206	umowa zawiera klauzulę fallback
Kredyt Europejski Bank Inwestycyjny	WIBOR	2031	579*	umowa zawiera klauzulę fallback
Kredyt Nordycki Bank Inwestycyjny	WIBOR	2026	24	umowa zawiera klauzulę fallback
Kredyt Europejski Bank Inwestycyjny	WIBOR	2041	665**	umowa zawiera klauzulę fallback

*w tym transze aktualnie oparte o stałą stopę o wartości nominalnej 146 mln PLN

**w tym transze aktualnie oparte o stałą stopę o wartości nominalnej 474 mln PLN

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, która wiąże się przede wszystkim z długoterminowym zadłużeniem finansowym. Polityka finansowa Grupy przewiduje ograniczanie ryzyka wahań stóp procentowych poprzez utrzymywanie części zadłużenia oprocentowanego stałą stopą procentową. Dodatkowo Grupa Energa na poziomie spółki holdingowej zawarła szereg transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej IRS. Na dzień 31 grudnia 2022 roku 41% (2021 roku: 55%) zadłużenia finansowego wykazanego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych) było oprocentowane według stałej stopy procentowej lub było zabezpieczone przed ryzykiem stopy procentowej poprzez transakcje IRS.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. W tym celu wykorzystano poziomy

referencyjnych stóp procentowych na dzień kończący okres sprawozdawczy. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym. W przypadku stopy WIBOR, ze względu na niską płynność rynku opcji na stopę procentową, wyznaczono arbitralnie wielkość przesunięcia krzywej stopy procentowej.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka zostałyby odniesiony do:

- innych całkowitych dochodów dla instrumentów pochodnych zabezpieczających,
- przychodów/kosztów odsetkowych dla pozostałych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz innych całkowitych dochodów na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko stopy procentowej. Zmienność stóp procentowych została wyznaczona na podstawie średniej rocznej wartości zmienności dziennych danych historycznych notowań za rok 2022:

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2022		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2022			
	Wartość księgową	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
			WIBOR +600 pb	WIBOR -600 pb	EURIBOR +450 pb	EURIBOR -450 pb
	PLN	PLN				
Aktywa						
Udzielone pożyczki	42	42	3	(3)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 100	1 100	66	(66)	-	-
Inne instrumenty pochodne	45	45	3	(3)	-	-
Zobowiązania						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 077	1 077	65	(65)	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	2 991	2 991	179	(179)	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 574	-	-	-	-	-
Zmiana zysku brutto			(172)	172	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające	257	257	490	(20)	(214)	266
Zmiana innych całkowitych dochodów			490	(20)	(214)	266

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2021		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2021			
	Wartość księgową	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
			WIBOR +150 pb	WIBOR -150 pb	EURIBOR +50 pb	EURIBOR -50 pb
	PLN	PLN				
Aktywa						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	340	340	5	(5)	-	-
Inne aktywa pochodne	16	16	-	-	-	-
Zobowiązania						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	981	981	15	(15)	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 723	1 723	26	(26)	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 532	-	-	-	-	-
Zmiana zysku brutto			(36)	36	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	255	255	100	(107)	(41)	42
Zmiana innych całkowitych dochodów			100	(107)	(41)	42

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji handlowych i finansowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez spółki Grupy sprzedaży lub zakupów oraz zaciągania zobowiązań finansowych w walutach innych niż jej waluta wyceny lub posiadania aktywów finansowych w tych walutach.

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN.

W analizie wrażliwości na ryzyko walutowe potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Poniższa tabela przedstawia wartości księgowe PLN, w tym EUR przeliczone na PLN, a także wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz innych całkowitych dochodów na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych. Zmienność kursów walutowych została wyznaczona na podstawie średniej rocznej wartości zmienności dziennych danych historycznych notowań za rok 2022:

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2022		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2022	
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
	PLN (w tym wartość EUR przeliczona na PLN)	Wartość EUR przeliczona na PLN	kurs EUR/PLN +15,00%	kurs EUR/PLN -15,00%
Aktywa				
Należności z tytułu dostaw i usług	3 271	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 100	134	20	(20)
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	257	2 076	311	(311)
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 388	-	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 574	2 574	(386)	386
Zmiana zysku brutto			(50)	50
Zmiana innych całkowitych dochodów*			(5)	5

*dotyczy instrumentów pochodnych zabezpieczających

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2021		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2021	
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
	PLN (w tym wartość EUR przeliczona na PLN)	Wartość EUR przeliczona na PLN	kurs EUR/PLN +15,0%	kurs EUR/PLN -15,0%
Aktywa				
Należności z tytułu dostaw i usług	2 074	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	340	59	9	(9)
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	255	2 274	341	(341)
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 067	18	(3)	3
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 532	2 532	(380)	380
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	-	-	-	-
Zmiana zysku brutto			(64)	64
Zmiana innych całkowitych dochodów*			31	(31)

*dotyczy instrumentów pochodnych zabezpieczających

W zakresie transakcji handlowych Grupa nie jest narażona w istotnym stopniu na ryzyko związane z kursami wymiany walut, jako że rozliczenia pieniężne Grupy prowadzone są głównie w walucie krajowej.

W zakresie transakcji finansowych Grupa jest narażona na ryzyko walutowe z tytułu wyemitowanych euroobligacji. W celu zabezpieczenia tego ryzyka Grupa zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS oraz wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń (patrz opis w nocie 30.6).

Ryzyko cen towarów

Grupa narażona jest na czynniki ryzyka związane z fluktuacjami cen towarów wykorzystywanych w działalności operacyjnej.

Najistotniejsze ryzyko dotyczy zmiany cen zakupu energii elektrycznej oraz świadectw pochodzenia na rynku hurtowym dotyczących kontraktów zawieranych przez spółkę Energa-Obrót SA w horyzoncie długo, średnio i krótkoterminowym na rynku polskim.

W związku z powyższym, istotnym elementem jest odniesienie osiąganego poziomu ekspozycji na ryzyko do zakładanego wyniku finansowego na dany rok. Ryzyko powyższe jest zarządzane poprzez mierzenie, kontrolowanie oraz rekomendowanie działań mających na celu obniżenie ekspozycji na ryzyko, które jest ustalane przez Zarząd Energi-Obrót SA. Ekspozycja na ryzyko rynkowe obejmuje wszystkie otwarte pozycje spółki, a jej ograniczanie odbywa się głównie za pomocą zbudowanych narzędzi i modeli. Pomiar i kontrola odbywa się zgodnie z koncepcją mierzenia wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk). Stworzone modele pomagają ograniczać ryzyko rynkowe, m.in. w odniesieniu do zmienności cen energii elektrycznej, paliwa gazowego, emisji CO₂ czy Praw Majątkowych. Zgodnie ze stosowaną metodyką, spółka może ponosić ryzyko jedynie w ramach przydzielonych limitów VaR. Poziom limitu wartości narażonej na ryzyko (VaR) jest cyklicznie monitorowany i raportowany tak, aby nie przekroczył wartości ustalonej przez Zarząd Energi-Obrót SA oraz uwzględnia, m.in. wolumen otwartej pozycji (różnica pomiędzy poziomem wolumenu sprzedanego i kupionego), zmienność cen produktów oraz korelacje pomiędzy poszczególnymi produktami w portfelu spółki. Dodatkowo, w celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmiennością cen towarów, spółka podejmuje działania zabezpieczające, m.in. poprzez minimalizowanie pozycji otwartej na portfelu energii elektrycznej, która polega na koordynacji i optymalizacji procesu zakupowo-sprzedazowego tak, aby różnica pomiędzy wolumenem zakupionym i sprzedanym nie przekraczała z góry ustalonych wartości. Zawierane przez spółkę kontrakty są dywersyfikowane poprzez zawieranie ich w określonych proporcjach oraz w postaci różnych produktów. Ponadto, w ramach ofertowania klientom, zabezpieczaniu ryzyka podlega ewentualna zmiana wartości ofertowanego klientowi kontraktu od momentu wystawienia oferty klientowi do momentu terminu akceptacji tej oferty.

W celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmiennością cen zakupu energii elektrycznej na rynku hurtowym dotyczącym kontraktacji na rzecz odbiorców końcowych, podejmowane są działania zabezpieczające poprzez:

- minimalizowanie pozycji otwartej na portfelu energii elektrycznej, która polega na koordynacji i optymalizacji procesu zakupowo-sprzedazowego tak, aby różnica pomiędzy wolumenem zakupionym i sprzedanym nie przekraczała z góry ustalonych wartości,
- zawieranie kontraktów w określonych proporcjach oraz w postaci różnych produktów,
- wyznaczanie limitów wolumenowych na otwartą pozycję dla uczestnictwa w wybranych rynkach, minimalizujące ryzyko związane z dużym wahaniem cen energii elektrycznej na tym rynku.

Ponadto istotne ryzyko zmiany cen towarów, takich jak węgiel, prawa do emisji CO₂ (EUA) jest kontrolowane w ramach zarządzania ryzykiem rynkowym w spółce Energa Elektrownie Ostrołęka SA.

31.2. Ryzyko kredytowe

W Grupie zdefiniowano występowanie ryzyka kredytowego jako prawdopodobieństwo niewypelnienia przez kontrahenta jego zobowiązań finansowych. Minimalizowanie ryzyka kredytowego może być osiągnięte poprzez działania zmierzające do wartościowej oceny ryzyka, monitoring kondycji finansowej kontrahentów oraz zabezpieczanie kredytu kupieckiego za pomocą dostępnych narzędzi takich jak gwarancje bankowe, poręczenia, cesje, hipoteki, kaucje, przedpłaty, rygor poddania się egzekucji w akcie notarialnym, weksel, zastaw rejestrowy itp.

Ograniczanie ryzyka kredytowego następuje w odniesieniu do kontrahentów o największych obrotach, czyli portfela kontrahentów hurtowych oraz portfela klientów strategicznych. Szczególne znaczenie mają w tym zakresie: badanie zdolności kredytowej, limity handlowe, określone zapisy w umowach z kontrahentami oraz pozyskiwanie zabezpieczeń od klientów o niskiej wiarygodności.

W Grupie zostały stworzone procedury minimalizujące ryzyko niewypłacalności kontrahentów. Na hurtowym rynku energii procedury określają limity możliwej sprzedaży energii elektrycznej bez wymagania zabezpieczeń. Na transakcje przekraczające ww. limit wymagane są zabezpieczenia np. gwarancja bankowa.

W ramach sprzedaży do klientów strategicznych i biznesowych procedury nakładają obowiązek oceny wiarygodności klientów. W przypadku klientów o niskiej wiarygodności warunkiem rozpoczęcia sprzedaży jest pozyskanie zabezpieczenia zaakceptowanego przez sprzedawcę.

Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Brak spłacalności rozumiany jest jako wartość oczekiwanej straty, wynikającej z nieterminowej lub niepełnej spłaty należności przez Klientów, które są szacowane w okresie miesięcznym, dla wszystkich należności i w całym okresie życia należności. Niespłacalność w odniesieniu do wydarzeń rzeczywistych Grupa definiuje w momencie braku wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie pierwszego dnia od terminu wymagalności należności.

Poniżej prezentujemy ujawnienia dotyczące ryzyka kredytowego w podziale na kategorie ratingu oraz pozostałe kategorie dotyczące należności z tytułu dostaw i usług:

	Stan na 31 grudnia 2022			Stan na 31 grudnia 2021		
	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis
Klient rating najlepszy	0,0%	846	-	0,0%	579	-
Klient rating średni	0,0%	297	-	0,0%	151	-
Klient rating najniższy	0,9%	57	(1)	2,4%	20	-

	Stan na 31 grudnia 2022			Stan na 31 grudnia 2021		
	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis
Klienci bez ratingu w linii biznesowej sprzedaży	1,6%	1 082	(17)	1,7%	681	(12)
Należności sporne	83,8%	358	(300)	84,1%	351	(295)
Pozostałe należności	7,5%	1 026	(77)	8,1%	652	(53)

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości księgowej tych instrumentów. Jednocześnie uznajemy, iż są to aktywa o niskim ryzyku kredytowym.

W obszarze finansowym ryzyko kredytowe jest ograniczane poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ograniczenie ryzyka koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej. W roku 2022 Grupa inwestowała nadwyżki środków pieniężnych w lokaty bankowe. Decyzje dotyczące lokat bankowych opierają się na maksymalizacji stopy zwrotu przy ustalonych limitach koncentracji dla każdego z banków oraz bieżącej ocenie kondycji finansowej banków wymagającej posiadania przez bank krótkoterminowej oceny ratingów dla depozytów na poziomie inwestycyjnym.

Wartość księgowa kategorii i klas instrumentów finansowych została przedstawiona w nocie 30.1.

31.3. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy niezbędnych do regulowania zobowiązań zgodnie z ich terminami wymagalności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to bazuje na prognozowanych przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej, które są sporządzane przez wszystkie spółki Grupy. Dodatkowo prowadzona jest bieżąca weryfikacja trafności sporządzanych prognoz.

Grupa narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku wskaźnik płynności bieżącej wyniósł odpowiednio 0,6 i 0,6.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, euroobligacje oraz umowy leasingu.

Szczegółowy opis głównych tytułów pozyskanego przez Grupę finansowania zewnętrznego został przedstawiony w nocie 30.5.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania finansowe Grupy według daty wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności (według wartości nominalnej, włączając płatności z tytułu ewentualnych odsetek).

	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
31 grudnia 2022					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	540	2 110	1 148	813	4 611
Obligacje	135	1 004	1 717	796	3 652
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 382	6	-	-	2 388
Zobowiązania z tytułu leasingu	24	21	105	712	862
Pozostałe zobowiązania finansowe	442	120	7	-	569
RAZEM	3 523	3 261	2 977	2 321	12 082
31 grudnia 2021					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	312	1 111	1 074	294	2 791
Obligacje	29	44	797	1 964	2 834
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 065	2	-	-	1 067
Zobowiązania z tytułu leasingu	24	14	182	657	877
Pozostałe zobowiązania finansowe	383	26	9	-	418
RAZEM	1 813	1 197	2 062	2 915	7 987

Na aktywa składają się głównie środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług. Strukturę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawia nota 20. Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług została zamieszczona w nocie 30.4.1., natomiast dodatkowe informacje w zakresie zobowiązań z tytułu leasingu w nocie 35.

31.4. Ryzyko klimatyczne

Grupa w sposób konsekwentny i planowy podejmuje działania mające na celu dostosowanie działalności Grupy Energa do zmian klimatu oraz łagodzenie jej negatywnego oddziaływania na klimat. Bieżące zarządzanie ryzykiem i szansami związanymi z klimatem, pozwala na ich identyfikację i ocenę z uwzględnieniem ich potencjalnych skutków.

Ponadto stałe monitorowanie zidentyfikowanych zagrożeń i szans klimatycznych prowadzi do wdrażania odpowiednich działań mitygujących w celu minimalizowania danego ryzyka klimatycznego jak i pozwala na pełne wykorzystanie szans płynących z transformacji energetycznej.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa uwzględniła wpływ czynników klimatycznych na wartość prezentowanych aktywów oraz pasywów, w tym w ramach sporządzanych testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych (nota 13), w wartości inwestycji w jednostkach wycenianych metodą praw własności (nota 17), wartości aktywów niematerialnych, w tym uprawnień do emisji CO₂ (nota 14 i 19) oraz w procesie tworzenia rezerw na zobowiązania (nota 25).

Grupa identyfikuje również wpływ czynników klimatycznych na sektor finansowy i dostępność oraz koszt pozyskania finansowania dłużnego dla prowadzonych projektów inwestycyjnych.

W „Strategicznym Planie Rozwoju Grupy Energa na lata 2021-2030” („SPR”) uwzględnione zostały kluczowe trendy wpływające na kształt i funkcjonowanie krajowego rynku energii, w tym czynniki związane ze zmianami klimatycznymi. W ramach wyznaczonych przez SPR ram działania i rozwoju Grupy Energa w horyzoncie do 2030 roku znajdują się cele związane z redukcją emisji CO₂, rozwojem nowych zeroemisyjnych mocy wytwórczych oraz rozbudową sieci dystrybucyjnych. W tę strategię wpisuje się również prowadzony proces wydzielenia aktywów węglowych poza struktury Grupy.

Szczegółowe informacje na temat wpływu ryzyk związanych z czynnikami klimatycznymi na działalność Grupy, a także opis działań podejmowanych przez Spółkę i Grupę w ramach zarządzania obszarem ESG zostały przedstawione w „Sprawozdaniu Zarządu Energi SA z działalności Grupy Kapitałowej Energa oraz Energi SA w 2022 roku” oraz „Sprawozdaniu na temat informacji niefinansowych Grupy Energa za rok 2022”.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

32. Sprawozdanie z przepłyów pieniężnych

(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)*
Wynik na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	(1)	(20)
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne oraz nieruchomości inwestycyjne	85	81
Aktualizacja wartości inwestycji	(42)	(8)
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych	(253)	99
Wynik na sprzedaży jednostek zależnych	-	15
Przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych	(40)	(31)
Pozostałe	(21)	(12)
RAZEM	(272)	124

* Przekształcenie opisano w nocie 9.32

Zmiana stanu rezerw

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)*
Zmiana stanu rezerw długoterminowych	(38)	(189)
Zmiana stanu rezerw krótkoterminowych	1 423	310
Wykorzystanie rezerwy na emisje CO ₂ , prawa majątkowe z roku poprzedniego	1 175	788
Korekta o zmianę stanu rezerw aktuarialnych ujętą w innych całkowitych dochodach	39	85
Korekta dotycząca rezerwy na rekultywację oraz koszty likwidacji	(10)	34
Korekta dotycząca rezerwy na generalnego wykonawcę	46	171
Pozostałe	5	8
RAZEM	2 640	1 207

* Przekształcenie opisano w nocie 9.32

Pozostałe korekty

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)*
Rozliczenie dotacji na prawa majątkowe	(91)	(125)
Rozliczenie pozostałych dotacji	(27)	(20)
Depozyty zabezpieczające	(11)	35
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów	24	167
Pozostałe	13	(12)
RAZEM	(92)	45

* Przekształcenie opisano w nocie 9.32

Zmiana stanu należności krótkoterminowych i rozliczeń międzyokresowych czynnych krótkoterminowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone)*
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług	(1 197)	(133)
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(11)	(3)
Zmiana stanu należności z tytułu naliczonego VAT	(207)	(22)
Zmiana stanu zaliczek na dostawy	(5)	32
Zmiana stanu pozostałych należności finansowych	25	(28)
Zmiana stanu pozostałych należności niefinansowych	2	63
Korekta o zmianę stanu należności wynikającą ze sprzedaży jednostek zależnych	-	(22)
Pozostałe	(15)	35
RAZEM	(1 408)	(78)

* Przekształcenie opisano w nocie 9.32

Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem kredytów i pożyczek oraz rozliczeń międzyokresowych biernych krótkoterminowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021 (dane przekształcone*)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	1 321	275
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań finansowych	161	222
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wynikająca z wyceny instrumentów pochodnych	98	-
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań krótkoterminowych	84	2
Korekta o zmianę stanu leasingów	(6)	(135)
Korekta o zmianę stanu zobowiązań inwestycyjnych	(214)	(80)
Korekta o zmianę stanu zobowiązań wynikającą ze sprzedaży jednostek zależnych	-	21
Pozostałe	5	(5)
RAZEM	1 449	300

* Przekształcenie opisano w nocie 9.32

Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(4 802)	(2 570)
Wpływy z tytułu rozrachunków z zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	214	79
Wpłacone zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	(404)	(182)
RAZEM	(4 992)	(2 673)

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**33. Zobowiązania inwestycyjne**

Na dzień kończący bieżący okres sprawozdawczy zobowiązania Grupy do poniesienia nakładów związanych z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych, które jeszcze nie zostały ujęte w sprawozdaniu w sytuacji finansowej, wyniosły około 6 541,43 mln zł, w tym:

- Przedsięwzięcia objęte planem rozwoju spółki Energa-Operator SA w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2020 – 2025 (uzgodniony z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki) – około 2 825 mln zł,
- CCGT Grudziądz – budowa elektrowni gazowo-parowych – około 1 892,74 mln zł,
- CCGT Ostrołęka – budowa elektrowni gazowo-parowych – około 1 691,51 mln zł,
- Budowa układu kogeneracyjnego, składającego się z silników gazowych wraz z infrastrukturą budowlaną i technologiczną na terenie Elektrociepłowni w Kaliszu – 73,8 mln zł,
- EC Kalisz - budowa rezerwowo-szczytowej wodnej kotłowni gazowej z dwoma kotłami o mocy około 20 MWt każdy i jednym kotłem o mocy około 10 MWt realizowana przez spółkę Energa Kogeneracja Sp. z o.o. – 20 mln zł,
- Prace modernizacyjne obecnej infrastruktury realizowane przez Energa Wytwarzanie SA w lokalizacjach: Włocławek, Kolbudy, Owidz, Karścino, Zgojewo, Żydowo – 7,53 mln zł,
- Budowa na terenie Elektrociepłowni w Elblągu trzech kotłów gazowych wodnych, każdy o mocy 38 MWt realizowana przez spółkę Energa Kogeneracja Sp. z o.o. – 6,9 mln zł,
- Pozostałe prace modernizacyjne i optymalizacyjne realizowane przez spółkę Energa Kogeneracja Sp. z o.o. w Elektrociepłowni w Elblągu, Żychlinie oraz Kaliszu - około 5,9 mln zł,
- CCGT Gdańsk – budowa elektrowni gazowo-parowych – około 5,75 mln zł,
- Budowa instalacji fotowoltaicznych PV Czernikowo, PV Samolubie I i II, PV Pierzchały oraz PV Przykona - 5,37 mln zł - projekty realizowane przez Energa Wytwarzanie SA,
- Budowa instalacji fotowoltaicznej PV Wielbark - 1,85 mln zł oraz PV Gryf – 3,15 mln zł - projekty realizowane przez Energa Wytwarzanie SA,
- Energa Oświetlenie Sp. z o.o. - zakup podnośników - około 3,05 mln zł.

34. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

34.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Na dzień 31 grudnia 2022 roku jednostką kontrolującą Grupę był PKN ORLEN S.A. Przychody ze sprzedaży osiągnięte przez Grupę na transakcjach z jednostką kontrolującą na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosły 322 mln zł, należności z tytułu dostaw i usług wyniosły 69 mln zł. Koszty transakcji z tym podmiotem kształtowały się na poziomie 1 288 mln zł natomiast zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyniosły 123 mln zł. W dniu 30 maja 2022 roku Energa SA zawarła z PKN ORLEN S.A. aneks do umowy pożyczki z dnia 31 maja 2021 wydłużający okres spłaty pożyczki do dnia 30 maja 2023 roku. Maksymalna wartość zadłużenia wynikająca z zawartej pożyczki w dowolnym okresie jej trwania nie może przekroczyć 1 mld zł. Oprocentowanie pożyczki jest określone na poziomie rynkowym i uzależnione jest od poziomu wskaźnika dług netto/EBITDA. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość zadłużenia wynikająca z zawartej umowy wynosiła 1 mld zł, a oprocentowanie kształtowało się na poziomie WIBOR 1M+0,7% marży. W dniu 9 grudnia 2022 roku Energa SA zawarła z PKN ORLEN S.A. drugą umowę pożyczki z okresem spłaty do 29 września 2023 roku. Maksymalna wartość zadłużenia wynikająca z zawartej pożyczki w dowolnym okresie jej trwania nie może przekroczyć 1 mld zł. Oprocentowanie pożyczki jest określone na poziomie rynkowym i uzależnione jest od poziomu wskaźnika dług netto/EBITDA. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość zadłużenia wynikająca z zawartej umowy wynosiła 700 mln zł, a oprocentowanie kształtowało się na poziomie WIBOR 1M+0,84% marży.

Grupa dokonuje transakcji także z innymi podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa w ramach zwykłego toku prowadzonej działalności gospodarczej.

Transakcje dotyczyły głównie zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz praw majątkowych, sprzedaży usług dystrybucji energii elektrycznej (w tym tranzytu), rozliczeń z operatorem systemu przesyłowego w obszarze rynku bilansującego, z tytułu usług przesyłowych, usług systemowych oraz usług pracy interwencyjnej, a także zakupu paliw (głównie węgla). Transakcje te są przeprowadzane na warunkach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Przychody ze sprzedaży osiągnięte przez Grupę na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosły 37 mln zł, a koszty transakcji z tymi podmiotami kształtowały się na poziomie 186 mln zł.

Dodatkowo występowały również transakcje o charakterze finansowym (kredyty, gwarancje, opłaty bankowe, prowizje) z Bankiem PKO BP, Bankiem Pekao S.A. oraz z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (opłaty bankowe, prowizje).

W zakresie ujawnień dotyczących transakcji z podmiotami powiązаныmi poprzez Skarb Państwa Grupa stosuje zwolnienie określone w paragrafie 25 MSR 24.

34.2. Transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami i jednostkami stowarzyszonymi

Poziom sprzedaży spółek z Grupy Kapitałowej Energa SA do jednostki stowarzyszonej oraz wspólnych przedsięwzięć w okresie zakończonym 31 grudnia 2022 roku oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego był nieistotny. Na dzień 31 grudnia 2022 roku poziom należności wyniósł 50 mln i dotyczył w szczególności należności z tytułu pożyczek udzielonych na rzecz wspólnego przedsięwzięcia Elektrociepłowni Ostrołęka Sp. z o.o. oraz przekazanej spółce zaliczki (transakcja nabycia aktywów związana z procesem budowy elektrowni gazowej pomiędzy CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. a Elektrociepłownią Ostrołęka Sp. z o.o.); na dzień 31 grudnia 2021 roku poziom należności był na nieistotnym poziomie.

W 2022 roku zakup od jednostki stowarzyszonej oraz wspólnych przedsięwzięć ukształtował się na poziomie 407 mln zł (w analogicznym okresie roku poprzedniego poziom zakupów wyniósł 191 mln zł). Wartość zobowiązań na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 9 mln zł w stosunku do 120 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku. Transakcje zakupu w 2022 roku zrealizowane były głównie z Polską Grupą Górnictwem S.A. i dotyczyły w szczególności zakupu węgla do momentu sprzedaży akcji Polskiej Grupy Górnictwem S.A.

34.3. Transakcje z udziałem członków Zarządu jednostki dominującej

W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca nie zawierała znaczących transakcji z członkami Zarządu.

34.4. Wynagrodzenie wypłacone lub należne kluczowej kadrze kierowniczej oraz Radom Nadzorczym spółek Grupy (w tym krótkoterminowe świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia)

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Jednostka dominująca		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	18,1	17,1
Pozostałe świadczenia długoterminowe	>1	-
Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	-	1,2
Jednostki zależne		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	68,1	65,7
Świadczenia po okresie zatrudnienia	>1	-
Pozostałe świadczenia długoterminowe	0,5	0,7
Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	2,6	2,5
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	89,4	87,2

35. Zobowiązania z tytułu umów leasingu

Przyszłe opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Opłaty leasingowe do poniesienia na dzień			
	31 grudnia 2022		31 grudnia 2021	
	Opłaty	Wartość bieżąca opłat	Opłaty	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	89	45	77	39
W okresie od 1 do 5 lat	255	105	303	182
Powyżej 5 lat	1 368	712	1 272	656
Opłaty leasingowe ogółem	1 712	862	1 652	877
Minus koszty finansowe	850	-	775	-
Wartość bieżąca opłat leasingowych	862	862	877	877

36. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie inwestycyjnego poziomu ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników finansowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Powyższy cel realizowany jest poprzez przyjęte w Grupie regulacje wewnętrzne. Jednostka dominująca jest podmiotem, który odpowiada za prowadzenie polityki dłużnej Grupy.

Grupa monitoruje podstawowy wskaźnik zadłużenia jakim jest współczynnik określający relację długu netto do wielkości EBITDA szacowany na bazie wielkości skonsolidowanych. Na dzień bilansowy wielkość tegoż wskaźnika wyniosła 2,26.

Wartość powyższego wskaźnika jest cyklicznie monitorowana również przez instytucje finansujące Grupę oraz agencje ratingowe i ma wymierny wpływ na ocenę wiarygodności kredytowej Grupy, a przez to na możliwość oraz koszt pozyskania finansowania dłużnego.

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Oprocentowane kredyty i pożyczki	4 068	2 704
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 574	2 532
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty bez środków o ograniczonej możliwości dysponowania	(829)	(169)
Zadłużenie netto	5 813	5 067
EBITDA*	2 573	2 449
Zadłużenie netto / EBITDA	2,26	2,07

*szczegóły przedstawiono w nocie 10

37. Aktywa i zobowiązania warunkowe

37.1. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa identyfikuje zobowiązania warunkowe w kwocie 259 mln zł (270 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku), w tym przede wszystkim z tytułu spraw spornych przeciwko spółkom Grupy Energa, w których wygranych spółek nie

można wykluczyć lub wiarygodne oszacowanie wpływu środków pieniężnych nie jest na ten moment możliwe i na te sprawy nie jest tworzona rezerwa.

Największą pozycję zobowiązań warunkowych stanowią sprawy sporne związane z infrastrukturą energetyczną spółki Energa-Operator SA usadowioną na prywatnym gruncie. Grupa tworzy rezerwy na zgłoszone spory sądowe. W przypadku niepewności, co do zasadności kwoty roszczenia lub tytułu prawnego do gruntu, Grupa rozpoznaje zobowiązania warunkowe. Na dzień 31 grudnia 2022 roku oszacowana wartość tych roszczeń wykazana jako zobowiązania warunkowe wynosi 239 mln zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2021 roku ich wartość wynosiła 249 mln zł. Biorąc pod uwagę opinie prawne szacowane kwoty określają ryzyko powstania zobowiązania poniżej 50%.

37.2. Aktywa warunkowe

Na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiły istotne aktywa warunkowe.

38. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia w osobach* kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2022	Rok zakończony 31 grudnia 2021
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	3 064	3 119
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	5 717	5 769
RAZEM	8 781	8 888

39. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy

Nowe przepisy regulujące ceny energii

Z powodu kryzysowej sytuacji na rynku energii elektrycznej w 2022 roku, kiedy to zanotowano istotny wzrost cen energii elektrycznej w kontraktach SPOT oraz terminowych, wywołany w dużej mierze wzrostami cen paliw konwencjonalnych w efekcie wojny na Ukrainie, regulator zdecydował o wprowadzeniu szeregu aktów prawnych mających na celu uregulowanie rynku i ochronę konsumentów.

Grupa oszacowała i ujęła w sprawozdaniu finansowym za 2022 rok wpływ następujących aktów:

- Ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (dotyczy zamrożenia cen dla taryfy G do limitów zużycia)
- Ustawy z dnia 27 października 2022 roku o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku
- Rozporządzenia z dnia 8 listopada 2022 roku w sprawie sposobu obliczania limitu ceny
- Ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu,
- Ustawy z dnia 8 lutego 2023 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw oraz
- decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 17 grudnia 2022 roku o zatwierdzeniu Taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorów grup taryfowych G na 2023 rok (przyłączonych do sieci Energa-Operator S.A.), dla których spółka Energa Obrót S.A. świadczy usługę kompleksową

W następstwie ww. nadzwyczajnych regulacji rynku energii oraz określonego poziomu taryfy Grupa rozpoznała stratę z tytułu realizacji umów z odbiorcami z grup taryfowych G w roku 2023 i zawiązała w sprawozdaniu finansowym za rok 2022 rezerwę na umowy rodzące obciążenia w wysokości 1 068 mln zł.

Jednocześnie w oparciu o obowiązujące przepisy w sprawozdaniu z zysków lub strat w pozycji przychodów z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny Spółka zaprezentowała 349 mln zł z tytułu rekompensat przysługujących przedsiębiorstwom obrotu energią elektryczną w konsekwencji stosowania w rozliczeniach z odbiorcami uprawnionymi zamrożonych cen energii elektrycznej i gazu.

W ramach obowiązkowego odpisu na Fundusz Wypłat Różnicy Ceny dotyczącego wytwórców energii elektrycznej oraz przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną i uzyskujących z tytułu sprzedaży energii elektrycznej ceny przewyższające limity cenowe obliczone zgodnie z przytoczonymi wyżej regulacjami, w tym rozporządzeniem wykonawczym, Grupa oszacowała wartość odpisów na poziomie 38 mln zł.

Wojna w Ukrainie

Atak Rosji na Ukrainę ma niewątpliwie istotny wpływ na krajową i międzynarodową gospodarkę.

Grupa monitoruje na bieżąco sytuację w Ukrainie pod kątem wpływu na jej działalność, niemniej jednak utrzymująca się duża dynamika wydarzeń sprawia, że prognozowanie dalszych skutków gospodarczych wojny obarczone jest dużym ryzykiem przyjęcia błędnych założeń. Biorąc pod uwagę dużą dynamikę zmian sytuacji geopolitycznej oraz gospodarczej i trudności w opracowaniu lub uzyskaniu jednoznacznych i wysoce prawdopodobnych prognoz ekonomicznych i finansowych, na ten moment nie jest możliwe dokładne oszacowanie potencjalnego wpływu konfliktu na działalność i wyniki finansowe Grupy.

Dla pełnej oceny wpływu obecnej sytuacji na przyszłe wyniki finansowe Grupy kluczowy będzie dalszy przebieg działań militarnych, zakres i efektywność sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś oraz reakcja banków centralnych i innych instytucji finansowych na kryzys.

Mając na względzie powyższe, Grupa identyfikuje następujące ryzyka rynkowe:

- Ryzyko dalszego osłabienia złotego względem głównych walut, w tym przede wszystkim PLN/EUR.
- Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe dla posiadanych zobowiązań w walutach obcych oraz podejmuje działania w celu zabezpieczenia tego ryzyka w odniesieniu do planowanych projektów inwestycyjnych.

- Ryzyko wzrostu cen surowców energetycznych (węgla i gazu) na skutek ograniczenia ich dostępności w rezultacie embarga nałożonego na Rosję. Zaznaczyć należy, iż Grupa nie nabywa paliw od podmiotów pochodzących z Rosji, Białorusi czy Ukrainy.
- Grupa bierze pod uwagę, iż bieżąca sytuacja może mieć istotny wpływ na dostępność i ceny węgla kamiennego, w związku z czym Grupa identyfikuje ryzyko negatywnego wpływu tego czynnika na jej działalność i wyniki finansowe. Grupa na bieżąco monitoruje dostępność i zachowanie cen tego paliwa w odniesieniu do kolejnych okresów i podejmuje działania mające na celu zabezpieczenie dostaw i cen umożliwiających nieprzerwaną i rentowną działalność Linii Biznesowej Wytwarzanie.
- Istniejące źródła wytwórcze Grupy w znikomym stopniu wykorzystują paliwo gazowe (obecnie jedynie kotły rezerwowo-szczytowe w Elblągu obciążone są tym ryzykiem).
- Ryzyko negatywnego wpływu na działalność Grupy interwencji Rządu RP na krajowym rynku energii elektrycznej, co jest rezultatem wzrostu cen energii elektrycznej w okresie od wybuchu wojny w Ukrainie – m.in. ustawowe ograniczenie cen energii elektrycznej dla wybranych grup odbiorców, rekompensaty dla przedsiębiorstw obrotu energią w kwocie niepokrywającej pełnego zakresu kosztów, konieczność zwrotu przez wytwórców energii części przychodów ponad ustawowo określony poziom, polityka taryfowa Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.
- Ryzyko braku dostępności oraz wzrostu cen nabywanych materiałów elektroenergetycznych a także innych komponentów. Wzrost cen w tym obszarze może przełożyć się na wyższe koszty bieżących remontów oraz wyższe nakłady na realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne w zakresie infrastruktury dystrybucyjnej i wytwórczej.
- W szczególności Grupa monitoruje sytuację w zakresie terminowości dostaw elementów infrastruktury pomiarowej oraz podejmuje stosowne działania dostosowawcze niezbędne dla zapewnienia ciągłości działań operacyjnych w zakresie instalacji liczników w sieci dystrybucyjnej.
- Podwyższone ryzyko ataków na infrastrukturę IT, wytwórczą i dystrybucyjną służącą realizacji głównych celów biznesowych Grupy, co rodzi konieczność poniesienia wyższych kosztów ochrony systemów IT i obiektów budowlanych oraz zastosowania bardziej zaawansowanych narzędzi, urządzeń, systemów zabezpieczających.
- Ryzyko dalszego wzrostu inflacji i stóp procentowych, i w konsekwencji ryzyko ograniczenia dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania lub pogorszenia ich warunków, co może wpłynąć na wzrost kosztów finansowania dłużnego dla Grupy.
- Ponadto, sytuacja gospodarcza (wysoka inflacja, pogorszenie prognoz PKB, wysokie koszty kredytowania) może rzutować na pogorszenie sytuacji płynnościowej przedsiębiorstw i gospodarstw domowych w Polsce, co może spowodować spadek dyscypliny płatniczej klientów Grupy. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa nie identyfikuje istotnych opóźnień w realizacji należności od klientów jednak bierze pod uwagę taką możliwość, dlatego podejmowane są stosowne działania monitorujące sytuację płatniczą poszczególnych grup odbiorców.

Grupa nie identyfikuje natomiast bezpośredniego negatywnego wpływu wojny w Ukrainie na wyniki finansowe osiągnięte w 2022 roku.

Spółki Grupy nie posiadają kontaktów biznesowych z podmiotami gospodarczymi zarejestrowanymi na terytorium Ukrainy, Rosji oraz Białorusi.

Zawarcie porozumienia dotyczącego finansowania budowy elektrowni gazowo-parowej w Gdańsku

W dniu 16 września 2022 roku Spółka Energa SA zawarła z PKN ORLEN S.A., porozumienie w sprawie finansowania budowy elektrowni gazowo-parowej (CCGT) w Gdańsku. W przypadku podjęcia decyzji inwestycyjnej, PKN ORLEN zobowiązał się do pokrycia nakładów inwestycyjnych na realizację projektu, ale nie więcej niż 2,5 mld zł, przy czym finansowanie udzielone przez PKN ORLEN nastąpi ponad finansowanie udzielone przez Energa SA. PKN ORLEN może odstąpić od porozumienia w przypadku braku zawarcia przez spółkę CCGT Gdańsk Sp. z o.o. umowy mocowej.

Zmiany w ocenie Energi przez agencje ratingowe

W dniu 27 października 2022 roku agencja ratingowa Moody's poinformowała o podniesieniu ratingu PKN ORLEN z Baa1 do A3, w wyniku pozyskania zgód na przejęcie PGNiG przez PKN ORLEN. W ślad za powyższym, Moody's poinformował w dniu 31 października 2022 roku o utrzymaniu ratingu Energi SA oraz zmianie perspektywy ratingu ze stabilnej na pozytywną. Zmiana perspektywy na pozytywną wskazuje, iż rating Energi SA może zostać podwyższony po spełnieniu wskazanych przez agencję warunków.

W dniu 17 listopada 2022 roku agencja ratingowa Fitch Ratings („Fitch”) podwyższyła długoterminową ocenę ratingową w walucie obcej dla Spółki jako emitenta z poziomu "BBB-" do "BBB+" z perspektywą stabilną. Dokonała podwyższenia także innych ratingów dla Spółki i jej zadłużenia.

Globalna pandemia koronawirusa

W okresie sprawozdawczym Grupa nie zidentyfikowała negatywnego wpływu pandemii COVID-19 na wyniki finansowe.

W obszarze działalności finansowej, bazując na analizach możliwych scenariuszy dalszego rozwoju sytuacji pandemicznej Grupa nie identyfikuje ryzyka niewywiązywania się ze swoich zobowiązań, a także z warunków umów o finansowanie. Grupa podjęła również działania w celu zabezpieczenia płynności w związku ze zmianami otoczenia rynkowego.

Grupa na bieżąco, wnikliwie monitoruje rozwój sytuacji w wielu obszarach swojej działalności oraz podejmuje działania w celu minimalizowania negatywnego wpływu epidemii koronawirusa na jej sytuację finansową. Na bieżąco analizowane są różne scenariusze wydarzeń oraz opracowywane są odpowiednie środki zaradcze oraz działania mitygujące efekty zmaterializowania się poszczególnych ryzyk.

Grupa posiada możliwości skutecznego przeciwdziałania mogącym wystąpić niekorzystnym zjawiskom, zarówno w krótkim, średnim, jak i w długim horyzoncie czasowym. Ewentualne straty wynikające z ryzyka związanego z możliwym obniżeniem przychodów oraz ich terminową ściągalsnością, przy jednoczesnej konieczności wywiązywania się ze zobowiązań kredytowych, będą mitygowane stosownym ograniczeniem kosztów oraz wydatków inwestycyjnych.

W związku z powyższym należy ocenić, że nie występują przesłanki świadczące o zagrożeniu kontynuacji prowadzonej przez Grupę działalności gospodarczej.

Działania restrukturyzacyjne w ramach przygotowania wybranych spółek Grupy Energa do włączenia do Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego

W dniu 1 marca 2022 roku Rada Ministrów przyjęła dokument „Transformacja sektora elektroenergetycznego w Polsce. Wydzielenie wytwórczych aktywów węglowych ze spółek z udziałem Skarbu Państwa” („Transformacja”). Według założeń tego

dokumentu proces wydziałania aktywów węglowych odbędzie się poprzez nabycie przez Skarb Państwa od Grupy Energa, PGE S.A., ENEA S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A. aktywów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w konwencjonalnych jednostkach węglowych. Założenia Transformacji przewidują m.in. integrację aktywów węglowych w ramach jednego podmiotu, tj. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - spółki zależnej PGE S.A., która będzie docelowo działała pod firmą Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego („NABE”). NABE będzie miała za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez stabilne dostawy energii wytwarzanej z węgla. Natomiast koncerny energetyczne, po wydzieleniu aktywów węglowych, będą mogły skoncentrować się na rozwoju inwestycji w nisko i zeroemisyjne źródła energii oraz infrastrukturę przesyłową.

W Grupie Energa obecnie trwają prace związane z finalizacją procesu due diligence, wyceną wydziałanych aktywów oraz ustalaniem innych kluczowych parametrów przyszłej transakcji sprzedaży. W 2022 roku, w ramach procesu przygotowania wybranych spółek Grupy do włączenia do NABE, przeprowadzone zostały następujące zmiany właścicielskie:

- 13 kwietnia 2022 roku Energa Elektrownie Ostrołęka SA sprzedała jedyny posiadany udział w spółce Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „ENERGOPOMIAR” Sp. z o.o. na rzecz Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.,
- 12 maja 2022 roku Energa sprzedała wszystkie posiadane udziały w spółce ECARB Sp. z o.o. („ECARB”) na rzecz Energa Wytwarzanie SA, a następnie 16 września 2022 roku Energa Wytwarzanie SA sprzedała wszystkie posiadane udziały w ECARB na rzecz Energa Elektrownie Ostrołęka SA, która stała się jedynym wspólnikiem ECARB,
- 28 czerwca 2022 roku Energa Elektrownie Ostrołęka SA sprzedała wszystkie posiadane udziały w spółce Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o. na rzecz Energa Kogeneracja Sp. z o.o., która stała się jedynym wspólnikiem tej spółki,
- 29 czerwca 2022 roku Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o. sprzedała wszystkie posiadane udziały w spółce Energa Serwis Sp. z o.o. na rzecz Energa Elektrownie Ostrołęka SA, która stała się jedynym wspólnikiem tej spółki.

40. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Cash pooling

Od 4 stycznia 2016 roku spółki z Grupy Energa korzystały z uruchomionej usługi cash poolingowego rzeczywistego bezzwrotnego dla środków w walucie krajowej.

W związku z integracją Grupy Energa z Grupą ORLEN, celem optymalizacji zarządzania środkami pieniężnymi w ramach Grupy ORLEN, począwszy od 7 kwietnia 2023 roku poszczególne spółki Grupy Energa, w tym Energa SA, zostały przepięte do struktur cash poolingowego funkcjonującego w Grupie ORLEN. Narzędzie to pozwoliło w sposób efektywny zarządzać płynnością Grupy Energa z poziomu PKN ORLEN S.A.– Agenta koordynującego usługę cash poolingowego. Zgodnie z założeniami cash poolingowego na koniec każdego dnia roboczego środki pieniężne spółek konsolidowane są na rachunkach Agenta i następnego dnia mogą być wykorzystywane do finansowania zobowiązań płatniczych poszczególnych uczestników. Wdrożone narzędzie pozwala w sposób efektywny wykorzystywać do finansowania prowadzonej działalności w pierwszej kolejności środki wypracowane przez spółkę a w kolejnym kroku finansowanie dłużne.

Podpisy członków Zarządu Energa SA:

Zofia Paryła

Prezes Zarządu

.....

Michał Perlik

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych i Klimatu

.....

Adrianna Sikorska

Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji

.....

Janusz Szurski

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

.....

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania:

Magdalena Kamińska

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów

.....

Bartłomiej Bieńkowski

Kierownik Wydziału Sprawozdawczości Finansowej i Podatków

.....

Gdańsk, 27 kwietnia 2023 roku